

TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LIMITED

**ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

**ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

Περιεχόμενα

	Σελίδα
Αξιωματούχοι και επαγγελματικοί σύμβουλοι	1
Δήλωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	2
Έκθεση Διαχείρισης και Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης	3 – 5
Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή	6 – 11
Ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων	12
Ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης	13
Ενοποιημένη κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	14
Ενοποιημένη κατάσταση ταμειακών ροών	15
Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων της Εταιρείας	16
Κατάσταση οικονομικής θέσης της Εταιρείας	17
Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας	18
Κατάσταση ταμειακών ροών της Εταιρείας	19
Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις	20- 66

ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ**Διοικητικό συμβούλιο**

Γιαννάκης Κελεπέσιης – Εκτελεστικός Πρόεδρος
Έλενα Τάνου – Αντιπρόεδρος
Κωνσταντίνος Κάκκουρας – Διευθύνων Σύμβουλος
Νεοκλής Αλεξάνδρου – Εκτελεστικός Διευθυντής
Χρίστος Χατζηττοφής – Σύμβουλος (Παραιτήθηκε στις 17 Ιουλίου 2017)
Ανδρέας Κουμής – Σύμβουλος (Παραιτήθηκε στις 12 Ιουνίου 2017)
Νικόλαος Πισσάς – Σύμβουλος
Παναγιώτης Παπανικολάου – Σύμβουλος
Παναγιώτης Ακρίτας – Σύμβουλος
(Απεβίωσε στις 15 Δεκεμβρίου 2017)

Γραμματέας

Τάσος Κύζας

Εγγεγραμμένο γραφείο

Λεωνίδου 2 & Λεωφ. Ακροπόλεως
Στρόβολος, Λευκωσία
Κύπρος

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές

Deloitte Limited
Λεμεσός

Νομικοί Σύμβουλοι

KSCP Juris

Τραπεζίτες

Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ
Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λίμιτεδ
Τράπεζα Πειραιώς (Κύπρου) Λίμιτεδ
Eurobank EFG (Κύπρου) Λίμιτεδ
Alpha Bank (Κύπρου) Λίμιτεδ
Societe General (Κύπρου) Λίμιτεδ
Τράπεζα Πειραιώς (Ελλάδος) Λίμιτεδ
Astrobank (Κύπρου) Λίμιτεδ

Δήλωση Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων υπευθύνων της Εταιρείας για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 9, εδάφια (3)(γ) και (7) του περί Προϋποθέσεων Διαφάνειας (Κινητές Αξίες προς Διαπραγμάτευση σε Ρυθμιζόμενη Αγορά) Νόμο του 2007 (τροποποιήσεις μέχρι 2017), εμείς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι άλλοι υπεύθυνοι για τις οικονομικές καταστάσεις της Top Kinisis Travel Public Limited για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 επιβεβαιώνουμε ότι εξ'όσον γνωρίζουμε:

(α) οι ετήσιες ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις οι οποίες παρουσιάζονται στις σελίδες 12 μέχρι 66:

- (i) Καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 9, εδάφιο (4) του Νόμου, και
- (ii) παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού, της οικονομικής θέσης και του κέρδους ή ζημιών της Top Kinisis Travel Public Limited και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο, και

(β) η έκθεση διαχείρισης και ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης παρέχει δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης της επιχείρησης καθώς και της οικονομικής θέσης της Top Kinisis Travel Public Limited και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις ως σύνολο μαζί με περιγραφή των κυριοτέρων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Γιαννάκης Κελεπέσης (Εκτελεστικός Πρόεδρος)

Έλενα Τάνου (Αντιπρόεδρος)

Κωνσταντίνος Κάγκουρας (Διευθύνων Σύμβουλος)

Νεοκλής Αλεξάνδρου (Εκτελεστικός Διευθυντής)

Νικόλαος Πισσάς (Σύμβουλος)

Παναγιώτης Παπανικολάου (Σύμβουλος) **(ΑΠΟΥΣΙΑΖΕΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ)**

Υπεύθυνος σύνταξης ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων

Λορέντσο Σορντίνι (Οικονομικός Διευθυντής)

Λευκωσία, 27 Απριλίου 2018

**ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλει την έκθεση του μαζί με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Οικονομικές καταστάσεις

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Top Kinisis Travel Public Limited (“Η Εταιρεία”) και των εξαρτημένων της (“Το Συγκρότημα”) και τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Κύριες δραστηριότητες

Οι κύριες δραστηριότητες του Συγκροτήματος και της Εταιρείας παραμένουν η παροχή ταξιδιωτικών και τουριστικών υπηρεσιών καθώς και η διοργάνωση συνεδρίων.

Αποτελέσματα

Τα οικονομικά αποτελέσματα του Συγκροτήματος και της Εταιρείας για το έτος παρουσιάζονται στις σελίδες 12 και 16 αντίστοιχα.

Σημαντικά γεγονότα που συνέβηκαν μετά τη λήξη του έτους

Οποιαδήποτε σημαντικά γεγονότα συνέβηκαν μετά τη λήξη του έτους περιγράφονται στη σημείωση 31 των οικονομικών καταστάσεων.

Επισκόπηση των εξελίξεων, της τρέχουσας κατάστασης και της επίδοσης των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος

Ο κύκλος εργασιών του Συγκροτήματος παρουσίασε αύξηση €388.841 ήτοι 1,64% σε σχέση με το 2016 και ανήλθε στις €24.109.880 (2016: 23.721.039) παρόλο που το ποσοστό μικτού κέρδους παρουσίασε μικρή ποσοστιαία μείωση σε σύγκριση με του προηγούμενου έτους λόγω του αυξανόμενου ανταγωνισμού που παρατηρείται και κυμάνθηκε στο 9,41% (2016: 9,71%). Το Συγκρότημα πραγματοποίησε ζημιά έτους μετά την φορολογία ύψους €194.976 (2016: ζημιά: €260.740). Η μείωση στη ζημιά οφείλεται στην πιστωτική βελτίωση και ποιότητα και κατ’επέκταση μειωμένων προβλέψεων για πιστωτικές ζημιές.

Τα μέτρα λιτότητας που επιβάλλονται στην Κυπριακή οικονομία λόγω της απόφασης του Eurogroup Μάρτιος 2013 καθώς και η παρατεταμένη κρίση και μέτρα λιτότητας της Ελληνικής οικονομίας έχουν επηρεάσει τα τελευταία χρόνια την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών και την δυνατότητα αποπληρωμής χρεωστών. Όλα αυτά σε συνδυασμό με τον αυξανόμενο συναγωνισμό συνέτειναν στην πραγματοποίηση της ζημιάς.

Αξιίζει να σημειωθεί ότι το Συγκρότημα έχει και φέτος πραγματοποιήσει καθαρές ταμειακές ροές από εργασίες ύψους €334.725 (2016: €706.511) και κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικά έσοδα/έξοδα, αποσβέσεις, χρεολύσεις και προβλέψεων για πιστωτικές ζημιές ύψους €163.103 (2016: €194.757).

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Οι δραστηριότητες του Συγκροτήματος και της Εταιρείας επηρεάζονται από διάφορους κινδύνους και αβεβαιότητες που σχετίζονται με την τουριστική βιομηχανία. Οι δραστηριότητες αυτές επηρεάζονται από ένα αριθμό παραγόντων οι οποίοι συμπεριλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται στους εξής:

- Διεθνείς και εθνικούς οικονομικούς και γεωπολιτικούς παράγοντες
- Επίδραση πολέμων, τρομοκρατικών ενεργειών αλλά και ασθενειών και επιδημιών, που δυνατό να επηρεάσουν την κίνηση τουριστών.
- Αυξημένο ανταγωνισμό τόσο εντός Κύπρου όσο και από τις γειτονικές χώρες.
- Ακραία φυσικά και καιρικά φαινόμενα.

Επίσης, οι επιδράσεις των αποτελεσμάτων της απόφασης του Eurogroup της 25 Μαρτίου 2013 έχουν επιφέρει δυσμενείς επιπτώσεις στην Κυπριακή Οικονομία και ως εκ τούτου για το Συγκρότημα και την Εταιρεία. Τα μέτρα λιτότητας που επιβάλλονταν τα τελευταία χρόνια στη Κυπριακή Οικονομία έχουν επιφέρει περαιτέρω μείωση στην αγοραστική δύναμη του καταναλωτή και ως αποτέλεσμα συρρίκνωση της τοπικής αγοράς. Το Συγκρότημα λαμβάνει μέτρα περιορισμού των επιπτώσεων της κρίσης μέσω αύξησης μεριδίου αγοράς στην τοπική αγορά.

**ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (συνέχεια)
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****Διαχείριση Κινδύνων**

Όπως κάθε οργανισμός το Συγκρότημα και η Εταιρεία εκτίθενται σε κίνδυνο, οι πιο σημαντικοί από τους οποίους είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας και ο κίνδυνος επιτοκίου. Οι πιο πάνω κίνδυνοι καθώς και άλλοι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν το Συγκρότημα και η Εταιρεία αναφέρονται στη σημείωση 27 των οικονομικών καταστάσεων.

Προβλεπόμενη εξέλιξη της εταιρείας

Το Διοικητικό συμβούλιο δεν προβλέπει οποιεσδήποτε σημαντικές αλλαγές στις δραστηριότητες της Εταιρείας στο άμεσο μέλλον.

Ύπαρξη υποκαταστημάτων

Το Συγκρότημα λειτουργεί μέσω υποκαταστημάτων στη Λευκωσία, Λεμεσό και Παραλίμνι.

Μετοχικό κεφάλαιο

Το εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας παρέμεινε σε Ευρώ €4.152.084 διαιρεμένο σε 12.212.011 μετοχές. Δεν υπήρξαν οποιεσδήποτε αλλαγές στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά τη διάρκεια του έτους. Όλοι οι τίτλοι της Εταιρείας φέρουν τα ίδια δικαιώματα ελέγχου και δεν υπάρχουν οποιουδήποτε περιορισμοί στην μεταβίβαση τους.

Μέρισμα

Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν εισηγείται την πληρωμή μερίσματος και η καθαρή ζημιά για τη χρήση μεταφέρεται στις συσσωρευμένες ζημιές.

Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Οι μετοχές της Εταιρείας διαπραγματεύονται στην εναλλακτική αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Χ.Α.Κ.) και ως εκ τούτου η Εταιρεία δεν υποχρεούται να εφαρμόσει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Χ.Α.Κ. Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) της Εταιρείας λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη ευελιξίας του ΔΣ, την ανάγκη εστίασης της προσοχής του ΔΣ σε θέματα στρατηγικής αντί σε θέματα διαδικασιών καθώς και την πιθανή αύξηση των εξόδων της Εταιρείας λόγω εφαρμογής του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, αποφάσισε όπως μη υιοθετήσει τις πρόνοιες του Κώδικα. Επίσης, τα μεγέθη της Εταιρείας καθιστούν δύσκολη τη δημιουργία Επιτροπών.

Η Εταιρεία έχει αποτελεσματικές διαδικασίες ετοιμασίας των οικονομικών της καταστάσεων, μέσω των οποίων οι συναλλαγές και τα γεγονότα που παρουσιάζονται στα λογιστικά βιβλία μεταφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις, τις σχετικές γνωστοποιήσεις και άλλες χρηματοοικονομικές εκθέσεις της Εταιρείας. Η διαδικασία διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας που καλύπτει την παρουσίαση των οικονομικών στοιχείων αποσκοπεί στην αναγνώριση, ανάλυση και διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, των σχετικών γνωστοποιήσεων και άλλων χρηματοοικονομικών αναφορών έτσι ώστε αυτές να είναι σύμμορφες με τα σχετικά πρότυπα χρηματοοικονομικής αναφοράς και τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς.

Όλες οι εκδομένες συνήθειες μετοχές της Εταιρείας έχουν τα ίδια δικαιώματα ελέγχου και ψήφου.

Οποιαδήποτε αλλαγή ή προσθήκη στο Καταστατικό της Εταιρείας είναι έγκυρη μόνο με ειδικό ψήφισμα σε συνέλευση.

Σύσταση Επιτροπής Ελέγχων

Η εταιρεία βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο όσον αφορά την σύσταση Επιτροπής Ελέγχου σύμφωνα με το Άρθρο 78 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αποφασίσει την σύσταση τριμελούς ανεξάρτητης επιτροπής και βρίσκεται σε προχωρημένες επαφές με υποψήφια μέλη αυτής. Σύμφωνα με το Διοικητικό Συμβούλιο, η Επιτροπή Ελέγχου θα ανασκοπεί ένα μεγάλο φάσμα οικονομικών θεμάτων, περιλαμβανομένων των ετήσιων και εξαμηνιαίων αποτελεσμάτων και συνοδευτικών εκθέσεων, πριν την υποβολή της προς το Διοικητικό Συμβούλιο και θα έχει την ευθύνη για την συνεχή επιθεώρηση της έκτασης και αποτελεσματικότητας του ελέγχου.

Διοικητικό συμβούλιο

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται στη σελίδα 1. Ήταν όλοι μέλη του Συμβουλίου στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και κατά τη διάρκεια του έτους εκτός από τον Κύριο Ανδρέα Κουμή (παραιτήθηκε στις 12 Ιουνίου 2017), τον Κύριο Χρίστο Χατζηττοφή (παραιτήθηκε στις 17 Ιουλίου 2017) και τον Κύριο Παναγιώτη Ακρίτα (απεβίωσε στις 15 Δεκεμβρίου 2017). Σύμφωνα με τις πρόνοιες του καταστατικού της εταιρείας οι σύμβουλοι κ.κ. Κωνσταντίνος Κάκκουρας, Παναγιώτης Παπανικολάου και Νεοκλής Αλεξάνδρου, αποχωρούν κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση είναι όμως επανεκλέξιμοι και προσφέρονται για επανεκλογή.

Δεν υπήρξαν σημαντικές αλλαγές στην ανάθεση ευθύνης και αμοιβή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

**ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (συνέχεια)
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**
Συμμετοχή Συμβούλων στο κεφάλαιο της Εταιρείας

Το ποσοστό στο κεφάλαιο της Εταιρείας που κατείχε κατά κυριότητα κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή συνδεδεμένα με αυτούς πρόσωπα στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και στις 27 Απριλίου 2018 ήταν ως ακολούθως:

	Ποσοστό μετοχικού κεφαλαίου	
	27.04.2018	31.12.2017
	%	%
Γιαννάκης Κελεπέσης	21,58	21,58
Κωνσταντίνος Κάκκουρας	20,19	20,19
Νεοκλής Αλεξάνδρου	7,18	7,18
Νικόλαος Πισσάς	0,42	0,42
Παναγιώτης Παπανικολάου	7,18	7,18

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνουν τη σύζυγο, τα ανήλικα τέκνα και εταιρείες στις οποίες ο σύμβουλος κατέχει άμεσα ή έμμεσα τουλάχιστο το 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση.

Κυριότεροι μέτοχοι

Οι μέτοχοι που κατείχαν πέραν του 5% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και στις 27 Απριλίου 2018 ήταν ως ακολούθως:

	Ποσοστό μετοχικού κεφαλαίου	
	27.04.2018	31.12.2017
	%	%
Γιαννάκης Κελεπέσης	21,58	21,58
Κωνσταντίνος Κάκκουρας	20,19	20,19
Νεοκλής Αλεξάνδρου	7,18	7,18
Γιώργος Πίτης	9,24	9,24
Παναγιώτης Παπανικολάου	7,18	7,18

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αναλύονται ως ακολούθως:

	Για το έτος 2017	Για το έτος 2016
	€	€
Γιαννάκης Κελεπέσης	52.000	52.000
Κωνσταντίνος Κάκκουρας	52.000	52.000
Νεοκλής Αλεξάνδρου	33.540	33.540
Έλενα Τάνου	28.210	28.210

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές

Οι ανεξάρτητοι ελεγκτές Deloitte Limited εξεδήλωσαν την επιθυμία να συνεχίσουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Θα κατατεθεί ψήφισμα στην Ετήσια Γενική Συνέλευση για τον επαναδιορισμό και τον καθορισμό της αμοιβής τους.

ΚΑΤ' ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Γραμματέας

Λευκωσία, 27 Απριλίου 2018

Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή

Προς τα Μέλη της Top Kinisis Travel Public Limited

Έκθεση επί του Ελέγχου των Ενοποιημένων και Ατομικών Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της **Top Kinisis Travel Public Limited** και των θυγατρικών της (το “Συγκρότημα”) και τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις Top Kinisis Travel Public Limited (η “Εταιρεία”), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 12 μέχρι 66 και οι οποίες αποτελούνται από την ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης και την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της Εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 2017, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων, μεταβολών καθαρής θέσης και ταμειακών ροών του Συγκροτήματος και της Εταιρείας για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και σημειώσεις στις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και οι ατομικές οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της ενοποιημένης χρηματοοικονομικής θέσης του Συγκροτήματος και της χρηματοοικονομικής θέσης της Εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και της χρηματοοικονομικής τους επίδοσης και των ταμειακών ροών, για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ.113.

Βάση γνώμης

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο «Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ενοποιημένων και Ατομικών Οικονομικών Καταστάσεων» της έκθεσής μας. Παραμείναμε ανεξάρτητοι από το Συγκρότημα και την Εταιρεία καθ'όλη την διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον « Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών, που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ)» και τις απαιτήσεις δεοντολογίας, που σχετίζονται με τον έλεγχο ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας, που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε, ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια, που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή

Προς τα Μέλη της Top Kinisis Travel Public Limited (συνέχεια)

Κύρια θέματα ελέγχου συμπεριλαμβανομένων των σημαντικότερων κινδύνων ουσιοδών ανακριβειών, που περιλαμβάνει εκτιμώμενους κινδύνους ουσιοδών ανακριβειών που οφείλονται σε απάτη

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχο των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου. Τα θέματα αυτά έχουν εξεταστεί στο πλαίσιο του ελέγχου των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων, ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη σχετικά με αυτά τα θέματα.

Κύρια Θέματα Ελέγχου	Πώς ο έλεγχος εξέτασε τα κύρια θέματα
(α) Απομείωση Υπεραξίας Εξαγοράς Η υπεραξία εξαγοράς θεωρείται κύριο θέμα ελέγχου διότι αποτελεί το 20% συνόλου ενεργητικού του Συγκροτήματος και της Εταιρείας. Περαιτέρω, η αξιολόγηση απομείωσης των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών και της υπεραξίας είναι μια άσκηση κατά την οποία εξασκείται σημαντική κρίση και εκτιμήσεις από τη διεύθυνση όσο αφορά τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού και των μελλοντικών ταμειακών ροών.	Σε συνεργασία με τους εσωτερικούς μας ειδικούς σε θέματα αποτιμήσεων επιχειρήσεων, έχουμε διενεργήσει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες ελεγκτικές διαδικασίες: - Αξιολογήσαμε τη διαδικασία που ακολουθήθηκε από την Εταιρεία καθώς και τις ικανότητες, εμπειρία και τα προσόντα του ατόμου που έχει ετοιμάσει την εκτίμηση εκ μέρους της Διοίκησης της Εταιρείας. Για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού έχει χρησιμοποιηθεί η μέθοδος προεξοφλητικών μελλοντικών ταμειακών ροών. - Εξετάσαμε δειγματοληπτικά, πληροφορίες και δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της ανακτήσιμης αξίας και μελλοντικών ροών, από την Διοίκηση της Εταιρείας, για την λογική και την αξιοπιστία τους. Ο έλεγχος έγινε με σύγκριση των κατάλληλων δικαιολογητικών και πληροφοριών. Επίσης έγινε σύγκριση με άλλα σημαντικά διαθέσιμα στοιχεία της αγοράς. Τα ακόλουθα δεδομένα έχουν περιληφθεί στις διαδικασίες ελέγχου που προαναφερθήκαν: - Αξιολόγηση της λογικής και καταλληλότητας του επιτοκίου προεξόφλησης. - Αξιολόγηση της καταλληλότητας και λελογισμένο των προβλεπόμενων ρυθμών ανάπτυξης σε σύγκριση με αποδόσεις προηγούμενων ετών και σύγκριση με ανεξάρτητα στοιχεία αγοράς. - Αξιολόγηση της λογικής και λελογισμένο των τιμών πωλήσεων και μικτό κέρδος που περιλαμβάνονται στο μοντέλο μελλοντικών ταμειακών ροών, σε σχέση με προηγούμενα έτη.
(β) Πρόβλεψη για απομείωση εμπορικών χρεωστών Οι εμπορικοί χρεώστες, οι οποίοι αποτελούν το 21% και το 17% του συνολικού ενεργητικού του Συγκροτήματος και της Εταιρείας αντίστοιχα καθώς και η πρόσφατη οικονομική κρίση, δημιουργεί ρίσκο σε σχέση με την ανακτησιμότητα των υπολοίπων. Επίσης, η αβεβαιότητα που συνοδεύει την εκτίμηση των προβλέψεων για επισφαλείς χρεώστες, καθιστούν την αποτίμηση των υπολοίπων αυτών κύριο θέμα ελέγχου.	Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες σχετικά με την αποτίμηση των εμπορικών χρεωστών περιλάμβαναν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα: - Αξιολόγηση των ελέγχων της εταιρείας για την έγκριση και παρακολούθηση των εμπορικών χρεωστών καθώς και τον έλεγχο της απομείωσης των χρεωστών. - Εξετάσαμε τη καταλληλότητα της μεθόδου υπολογισμού απομείωσης καθώς και την επάρκεια της απομείωσης των χρεωστών εξετάζοντας δειγματολογικά πληροφορίες και δεδομένα, περιλαμβανομένων των πιο κάτω: - Μελέτη της ιστορικότητας και κίνησης των υπολοίπων, τάσεις αποπληρωμής εμπορικών απαιτήσεων τρέχοντος και προηγούμενων ετών, καθώς και αποπληρωμή μετά το τέλος του έτους. - Ανάλυση πρόσφατης χρονολογικής σειράς και σύγκριση με προηγούμενα έτη. - Για απαιτήσεις με διαφορετικά χαρακτηριστικά ρίσκου, έχουμε εξετάσει τις παραδοχές του Συγκροτήματος για τις αναφερόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές.

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή

Προς τα Μέλη της Top Kinisis Travel Public Limited (συνέχεια)

Αναφορά σε άλλες πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες και τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, που αναφέρονται παραπάνω, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις ενοποιημένες και τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει σχετικά με τις άλλες πληροφορίες που έχουμε παραλάβει πριν την ημερομηνία της έκθεσης του ανεξάρτητου ελεγκτή, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδης σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπεύθυνων για θέματα διακυβέρνησης για τις Ενοποιημένες και τις Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο να αξιολογήσει την ικανότητα του Συγκροτήματος και της Εταιρείας να συνεχίσουν ως συνεχιζόμενες δραστηριότητες, γνωστοποιώντας, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, θέματα που σχετίζονται με τη συνέχιση των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος και της Εταιρείας και την υιοθέτηση της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο προτίθεται, είτε να θέσει το Συγκρότημα και την Εταιρεία σε εκκαθάριση ή να παύσει τις δραστηριότητες τους, ή όταν δεν έχει ρεαλιστικές εναλλακτικές επιλογές από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για θέματα διακυβέρνησης είναι για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς του Συγκροτήματος.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ενοποιημένων και Ατομικών Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση αλλά όχι εγγύηση ότι ο έλεγχος, όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ, πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που λήφθηκαν με βάση αυτές τις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις.

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή

Προς τα Μέλη της Top Kinisis Travel Public Limited (συνέχεια)

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Ενοποιημένων και Ατομικών Οικονομικών Καταστάσεων (συνέχεια)

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις ενοποιημένες και στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις, που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες, οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος, που οφείλεται σε απάτη, είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες, που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος και της Εταιρείας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συμπεραίνουμε για τη καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, κατά πόσον υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα που να σχετίζεται με γεγονότα ή συνθήκες που να υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, που ενδέχεται να φανερώσει σημαντική αμφιβολία ως προς την ικανότητα του Συγκροτήματος και της Εταιρείας να συνεχίσουν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεσή μας να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις, ή εάν τέτοιες γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να τροποποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα το Συγκρότημα και η Εταιρεία να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.
- Λαμβάνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με τις οικονομικές πληροφορίες των οντοτήτων ή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Συγκροτήματος και της Εταιρείας για να εκφράσουμε γνώμη επί των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, επίβλεψη και εκτέλεση του ελέγχου των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για θέματα διακυβέρνησης θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επίσης, παρέχουμε στο Διοικητικό Συμβούλιο δήλωση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας που αφορούν στην ανεξαρτησία μας και κοινοποιούμε σε αυτό όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και, όπου είναι εφαρμόσιμο, τα σχετικά μέτρα προστασίας.

Από τα θέματα που κοινοποιήθηκαν στο Διοικητικό Συμβούλιο, καθορίζουμε τα θέματα που έχουν τη μεγαλύτερη σημασία στον έλεγχο των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και, ως εκ τούτου, είναι τα κύρια θέματα ελέγχου.

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή

Προς τα Μέλη της Top Kinisis Travel Public Limited (συνέχεια)

Έκθεση επί Άλλων Νομικών Απαιτήσεων

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 10(2) του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014, παρέχουμε τις πιο κάτω πληροφορίες στην Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή, οι οποίες απαιτούνται επιπρόσθετα από τις απαιτήσεις των Διεθνών Προτύπων Ελέγχου.

Διορισμός του Ελεγκτή και Περίοδος Διορισμού

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως ελεγκτές του Συγκροτήματος και της Εταιρείας το έτος 2001 από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ο διορισμός μας ανανεώνεται ετησίως με ψήφισμα των μετόχων και αντιπροσωπεύει μια συνολική περίοδο αδιάκοπου διορισμού 17 ετών.

Συνοχή της πρόσθετης Έκθεσης προς τους υπεύθυνους για θέματα διακυβέρνησης

Επιβεβαιώνουμε ότι η γνώμη μας επί των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων και η οποία εκφέρεται σε αυτήν την έκθεση, συνάδει με την πρόσθετη έκθεση μας στους υπεύθυνους για θέματα διακυβέρνησης που έχει εκδοθεί στις 27 Απριλίου 2018 σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δηλώνουμε ότι δεν παρείχαμε μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014 και το άρθρο 72 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017. Επίσης δεν υπάρχουν μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουν παρασχεθεί από εμάς προς το Συγκρότημα, οι οποίες δεν έχουν γνωστοποιηθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή στην Ενοποιημένη Έκθεση Διαχείρισης.

Άλλα Νομικά Θέματα

Σύμφωνα με τις επιπρόσθετες απαιτήσεις του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017, αναφέρουμε τα πιο κάτω:

- Κατά τη γνώμη μας, με βάση τις εργασίες που έγιναν κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας, τα πληροφοριακά στοιχεία της έκθεσης Διοικητικού Συμβουλίου περί Εταιρικής Διακυβέρνησης, που παρουσιάζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις των υποπαραγράφων (iv) και (v) της παραγράφου 2(α) του Άρθρου 151 του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113, έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113 και συνάδουν με τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις.
- Κατά τη γνώμη μας, με βάση τις εργασίες που έγιναν κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας, έχουν παρασχεθεί στην δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις υποπαραγράφους (i), (ii), (iii), (vi) και (vii) της παραγράφου 2(α) του Άρθρου 151 του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113.
- Με βάση τη γνώση και σύμφωνα με την κατανόηση της επιχείρησης και του περιβάλλοντος του Συγκροτήματος και της Εταιρείας που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και των ατομικών οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης όσον αφορά τα στοιχεία που αφορούν τις υποπαραγράφους (iv) και (v) της παραγράφου 2(α) του Άρθρου 151 του περί Εταιρειών Νόμου της Κύπρου, Κεφ. 113. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

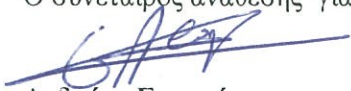
Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή

Προς τα Μέλη της Top Kinisis Travel Public Limited (συνέχεια)

Άλλο θέμα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε για τα μέλη της Εταιρείας ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 10(1) του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014 και το Άρθρο 69 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει. Η Top Kinisis Travel Public Limited δεν έχει διορίσει επιτροπή ελέγχου όπως προβλέπει το Άρθρο 78 του Περὶ Ελεγκτών Νόμος του 2017.

Ο συντάκτης ανάθεσης για αυτή την ανεξάρτητη έκθεση ελέγχου είναι ο Ανδρέας Γεωργίου.

Ανδρέας Γεωργίου

Εγκεκριμένος Λογιστής και Εγγεγραμμένος Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της

Deloitte Limited

Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές

Μάξιμος Πλάζα

Μπλοκ 1, 3^{ος} Όροφος

Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου III 213

3030 Λεμεσός

Κύπρος

Λεμεσός, 27 Απριλίου 2018

**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

	Σημ.	2017 €	2016 €
Κύκλος εργασιών	5	24.109.880	23.721.039
Κόστος πωλήσεων		<u>(21.840.537)</u>	<u>(21.417.501)</u>
Μικτό κέρδος		2.269.343	2.303.538
Άλλα εισοδήματα	7	21.790	33.590
Έξοδα διαχείρισης		(1.962.399)	(1.924.943)
Έξοδα πωλήσεων		<u>(393.933)</u>	<u>(587.165)</u>
Ζημιά από εργασίες		<u>(65.199)</u>	<u>(174.980)</u>
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης	8	(115.466)	(113.627)
(Ζημιά)/κέρδος από την επανεκτίμηση επενδύσεων που αποτιμούνται στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	17	(64)	78
Μερίδιο κέρδους συνδεδεμένης εταιρείας	18	<u>5.421</u>	<u>12.963</u>
Ζημιά για το έτος πριν τη φορολογία	10	<u>(175.308)</u>	<u>(275.566)</u>
Φορολογία	11	<u>(19.668)</u>	<u>14.826</u>
Ζημιά για το έτος μετά τη φορολογία		<u>(194.976)</u>	<u>(260.740)</u>
Λοιπά συνολικά έσοδα έτους			
Στοιχεία που δεν θα αναταξινομηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους			
Αναβαλλόμενη φορολογία	19	(46.907)	1.857
Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία γής και κτιρίων	13	280.418	-
Στοιχεία που μπορεί να αναταξινομηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους			
Συναλλαγματικές διαφορές από μετατροπή εξαρτημένων εταιρειών		-	517
Λοιπά συνολικά έσοδα για τη χρήση		<u>233.511</u>	<u>2.374</u>
Συνολικά έσοδα/(έξοδα) για τη χρήση		<u>38.535</u>	<u>(258.366)</u>
Ζημιά για τη χρήση αποδοτέα προς:			
Μετόχους της εταιρείας		(199.017)	(269.526)
Συμφέρον μειοψηφίας		<u>4.041</u>	<u>8.786</u>
		<u>(194.976)</u>	<u>(260.740)</u>
Συνολικά έσοδα για τη χρήση αποδοτέα προς:			
Μετόχους της εταιρείας		34.494	(267.152)
Συμφέρον μειοψηφίας		<u>4.041</u>	<u>8.786</u>
		<u>38.535</u>	<u>(258.366)</u>
Ζημιά ανά μετοχή			
Βασική ζημιά ανά μετοχή (σεντ)	12	<u>(1,63)</u>	<u>(2,21)</u>
Πλήρως κατανεμημένη ζημιά ανά μετοχή (σεντ)	12	<u>(1,63)</u>	<u>(2,21)</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 20 μέχρι 66 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ
ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Σημ.	2017 €	2016 €
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Εμπράγματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	13	3.325.840	2.810.665
Άυλα περιουσιακά στοιχεία και υπεραξία	14	1.519.860	1.516.977
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	18	118.604	126.346
Ποσά εισπρακτέα από συγγενική εταιρεία	21	180.288	183.876
Ολικό μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		5.144.592	4.637.864
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Εμπορικοί και άλλοι χρεώστες	20	1.902.819	2.042.802
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	17	8.171	8.171
Επενδύσεις που αποτιμούνται στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	17	648	712
Φορολογία εισπρακτέα		2.642	6.824
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	25	315.825	176.793
		2.230.105	2.235.302
Περιουσιακό στοιχείο κατεχόμενο προς πώληση	15	-	352.000
Ολικό κυκλοφορούντος ενεργητικού		2.230.105	2.587.302
Σύνολο ενεργητικού		7.374.697	7.225.166
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Ίδια Κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο	22	4.152.084	4.152.084
Αποθεματικά		(905.262)	(870.795)
Ίδια κεφάλαια μετόχων εταιρείας		3.246.822	3.281.289
Συμφέρον μειοψηφίας		11.117	17.076
Ολικό ιδίων κεφαλαίων		3.257.939	3.298.365
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενη φορολογία	19	161.871	98.048
Δανεισμός	26	78.231	111.785
Ολικό μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		240.102	209.833
Τρέχουσες υποχρεώσεις			
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	23	1.884.145	1.741.354
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	24,25	1.949.886	1.934.360
Δανεισμός	26	39.612	39.612
Φορολογία		3.013	1.642
Ολικό τρέχουσων υποχρεώσεων		3.876.656	3.716.968
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		7.374.697	7.225.166

Οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας στις 27 Απριλίου 2018.

Γιαννάκης Κελεπιδής
Εκτελεστικός Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Κάκκορας
Διευθύνων Σύμβουλος

Οι σημειώσεις στις σελίδες 20 μέχρι 66 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

	Μετοχικό κεφάλαιο €	Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών €	Αποθεματικό συγχώνευσης €	Αποθεματικό επανεκτίμησης €	Συσσωρευμένες ζημιές €	Ολικό κεφαλαίων μετόχων εταιρείας €	Συμφέρον μειοψηφίας €	Ολικό €
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	4.152.084	5.271	307.632	1.233.245	(2.149.791)	3.548.441	16.490	3.564.931
Συγκεντρωτικά συνολικά έξοδα								
Καθαρή ζημιά για τη χρήση	-	-	-	-	(269.526)	(269.526)	8.786	(260.740)
Λοιπά συνολικά έξοδα για τη χρήση	-	517	-	1.857	-	2.374	-	2.374
Συναλλαγές με μετόχους που αναγνωρίστηκαν στα ίδια κεφάλαια								
Διανομή μερίσματος	-	-	-	-	-	-	(8.200)	(8.200)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	<u>4.152.084</u>	<u>5.788</u>	<u>307.632</u>	<u>1.235.102</u>	<u>(2.419.317)</u>	<u>3.281.289</u>	<u>17.076</u>	<u>3.298.365</u>
Συγκεντρωτικά συνολικά έξοδα								
Καθαρή ζημιά για τη χρήση	-	-	-	-	(199.017)	(199.017)	4.041	(194.976)
Λοιπά συνολικά έξοδα για τη χρήση	-	-	-	(46.907)	-	(46.907)	-	(46.907)
Επανεκτίμηση	-	-	-	280.418	-	280.418	-	280.418
Συναλλαγές με μετόχους που αναγνωρίστηκαν στα ίδια κεφάλαια								
Λογιζόμενη διανομή μερίσματος	-	-	-	-	(68.961)	(68.961)	-	(68.961)
Διανομή μερίσματος	-	-	-	-	-	-	(10.000)	(10.000)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	<u>4.152.084</u>	<u>5.788</u>	<u>307.632</u>	<u>1.468.613</u>	<u>(2.687.295)</u>	<u>3.246.822</u>	<u>11.117</u>	<u>3.257.939</u>

Τα πιο πάνω αποθεματικά είναι διανεμητέα μόνο μέχρι του ποσού που αποτελεί το υπόλοιπο του αποθεματικού προσόδου του Συγκροτήματος το οποίο όμως παρουσιάζει ζημιές και συνεπώς δεν υπάρχει υπόλοιπο διαθέσιμο για διανομή. Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ύψος €1.054.246 έχει μεταφερθεί στο αποθεματικό προσόδου μετά από δικαστική απόφαση κατά το έτος 2008 και είναι διαθέσιμο για διανομή στους μετόχους (σημείωση 22). Τα υπόλοιπα αποθεματικά δεν είναι διανεμητέα.

Εταιρείες που δεν διανέμουν 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό ως μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 17% για το έτος 2014 είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι (άτομα και εταιρείες), κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου. Το ποσό αυτό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα που ήδη διανεμήθηκε για το έτος στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Αυτή η έκτακτη αμυντική εισφορά καταβάλλεται από την Εταιρεία για λογαριασμό των μετόχων.

**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

	Σημ.	2017 €	2016 €
Ταμειακές ροές από εργασίες			
Ζημιά πριν τη φορολογία		(175.308)	(275.566)
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις εμπράγματων στοιχείων πάγιου ενεργητικού	13	142.573	155.145
Χρεόλυση άυλων περιουσιακών στοιχείων	14	37.688	31.511
Τόκοι πληρωτέοι		115.466	113.627
Μερίδιο κέρδους συνδεδεμένης εταιρείας		(5.421)	(12.963)
Ζημιά/(Κέρδος) από επανεκτίμηση επενδύσεων στην δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	15	64	(78)
Τόκοι εισπρακτέοι		(539)	(546)
Προβλέψεις για επισφαλείς χρεώστες		42.684	170.040
Κέρδος από πώληση περιουσιακού στοιχείου		-	(200)
Συναλλαγματικές διαφορές από μετατροπή υπολοίπων εξαρτημένων εταιρειών		-	517
Ταμειακή ροή από εργασίες πριν από μεταβολές στο κεφάλαιο κινήσεως		157.207	181.487
Μείωση στους εμπορικούς και άλλους χρεώστες		100.887	272.360
Αύξηση στους εμπορικούς και άλλους πιστωτές		73.830	253.441
Πληρωμή φόρων		2.801	(777)
Καθαρές ταμειακές εισροές από εργασίες		334.725	706.511
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορά εμπράγματων στοιχείων πάγιου ενεργητικού	13	(25.330)	(2.345)
Αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού	14	(40.571)	(51.939)
Κέρδος από πώληση περιουσιακού στοιχείου		-	200
Αγορά επενδύσεων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		-	-
Τόκοι που εισπράχθηκαν		539	546
Μέρισμα από συνδεδεμένη εταιρεία		13.163	6.249
Καθαρές ταμειακές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(52.199)	(47.289)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Αποπληρωμή δανείου		(33.554)	(31.295)
Πληρωμή μερισμάτων		(10.000)	(8.200)
Πληρωμή τόκων		(115.466)	(113.627)
Καθαρές ταμειακές εκροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(159.020)	(153.122)
Καθαρή αύξηση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		123.506	506.100
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στην αρχή του έτους		(1.757.567)	(2.263.667)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στο τέλος του έτους	25	(1.634.061)	(1.757.567)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 20 μέχρι 66 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

	Σημ.	2017 €	2016 €
Κύκλος εργασιών	5	21.804.678	16.706.256
Κόστος πωλήσεων		(19.912.014)	(14.915.258)
Μικτό κέρδος		<u>1.892.664</u>	<u>1.790.998</u>
Άλλα εισοδήματα	7	70.953	171.866
Έξοδα διαχείρισης		(1.731.426)	(2.360.638)
Έξοδα πωλήσεων		(363.533)	(415.853)
Ζημιά από εργασίες		<u>(131.342)</u>	<u>(813.627)</u>
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης	8	(63.259)	(69.806)
(Ζημιά)/κέρδος από την επανεκτίμηση επενδύσεων που αποτιμούνται στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	17	<u>(64)</u>	<u>78</u>
Ζημιά για το έτος πριν τη φορολογία	10	<u>(194.665)</u>	<u>(883.355)</u>
Φορολογία	11	<u>(16.916)</u>	<u>16.513</u>
Ζημιά για το έτος μετά τη φορολογία		<u>(211.581)</u>	<u>(866.842)</u>
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) έτους			
Στοιχεία που δεν θα αναταξινομηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους			
Αναβαλλόμενη φορολογία	19	(46.907)	1.857
Αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία γης και κτιρίων	13	<u>280.418</u>	<u>-</u>
Λοιπά συνολικά έσοδα για τη χρήση		<u>233.511</u>	<u>1.857</u>
Συνολικά έσοδα/(έξοδα) για την χρήση		<u>21.930</u>	<u>(864.985)</u>
Ζημιά ανά μετοχή			
Βασική ζημιά ανά μετοχή (σεντ)	12	<u>(1,73)</u>	<u>(7,10)</u>
Πλήρως κατανεμημένη ζημιά ανά μετοχή (σεντ)	12	<u>(1,73)</u>	<u>(7,10)</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 20 μέχρι 66 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Σημ.	2017 €	2016 €
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Εμπράγματα πάγια περιουσιακά στοιχεία	13	2.994.451	2.831.405
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	14	1.500.985	1.497.843
Επενδύσεις σε εξαρτημένες εταιρείες	16	60.252	60.252
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες	18	105.233	105.233
Ποσά εισπρακτέα από συγγενική εταιρεία	21	166.925	170.515
Ολικό μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		4.827.846	4.665.248
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Εμπορικοί και άλλοι χρεώστες	20	1.542.070	1.773.613
Επενδύσεις που αποτιμούνται στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	17	648	712
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	17	8.171	8.171
Ποσά εισπρακτέα από εξαρτημένες εταιρείες συνδεδεμένες και συγγενικές εταιρείες	21	922.869	881.831
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	25	90.968	35.024
Ολικό κυκλοφορούντος ενεργητικού		2.564.726	2.699.351
Σύνολο ενεργητικού		7.392.572	7.364.599
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Ίδια κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο	22	4.152.084	4.152.084
Αποθεματικά		(654.366)	(607.335)
Ολικό ιδίων κεφαλαίων		3.497.718	3.544.749
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενη φορολογία	19	161.871	98.048
Δανεισμός	26	78.231	111.785
Ολικό μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		240.102	209.833
Τρέχουσες υποχρεώσεις			
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	23	1.459.707	1.293.690
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	25	1.948.461	1.934.360
Ποσά οφειλόμενα σε εξαρτημένες εταιρείες, συνδεδεμένες και συγγενικές εταιρείες	21	206.972	342.355
Δανεισμός	26	39.612	39.612
Ολικό τρέχουσων υποχρεώσεων		3.654.752	3.610.017
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		7.392.572	7.364.599

Οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας στις 27 Απριλίου 2018

Γιαννάκης Κελεπέσης
Εκτελεστικός Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Κάκουρας
Διευθύνων Σύμβουλος

Οι σημειώσεις στις σελίδες 20 μέχρι 66 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

	Μετοχικό κεφάλαιο €	Αποθεματικό Συναλλαγματικών Διαφορών €	Αποθεματικό επανεκτίμησης €	Αποθεματικό συγχώνευσης €	Συσσωρευμένες ζημιές €	Ολικό €
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	4.152.084	21.006	1.233.245	307.632	(1.304.233)	4.409.734
Ζημιά έτους	-	-	-	-	(866.842)	(866.842)
Λοιπά συνολικά έσοδα για τη χρήση	-	-	1.857	-	-	1.857
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	4.152.084	21.006	1.235.102	307.632	(2.171.075)	3.544.749
Συγκεντρωτικά συνολικά έξοδα						
Ζημιά έτους	-	-	-	-	(211.581)	(211.581)
Λοιπά συνολικά έξοδα για τη χρήση	-	-	(46.907)	-	-	(46.907)
Επανεκτίμηση	-	-	280.418	-	-	280.418
Συναλλαγές με μετόχους που αναγνωρίστηκαν στα ίδια κεφάλαια						
Λογιζόμενη διανομή μερίσματος	-	-	-	-	(68.961)	(68.961)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	4.152.084	21.006	1.468.613	307.632	(2.451.617)	3.497.718

Τα πιο πάνω αποθεματικά είναι διανεμητέα μόνο μέχρι του ποσού που αποτελεί το υπόλοιπο του αποθεματικού προσόδου της Εταιρείας το οποίο όμως παρουσιάζει ζημιές και συνεπώς δεν υπάρχει υπόλοιπο διαθέσιμο για διανομή. Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ύψος €1.054.246 έχει μεταφερθεί στο αποθεματικό προσόδου μετά από δικαστική απόφαση κατά το έτος 2008 και είναι διαθέσιμο για διανομή στους μετόχους (σημείωση 22). Τα υπόλοιπα αποθεματικά δεν είναι διανεμητέα.

Εταιρείες που δεν διανέμουν 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό ως μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 17% για το έτος 2014 είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι (άτομα και εταιρείες), κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου. Το ποσό αυτό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα που ήδη διανεμήθηκε για το έτος στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Αυτή η έκτακτη αμυντική εισφορά καταβάλλεται από την Εταιρεία για λογαριασμό των μετόχων.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 20 μέχρι 66 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

**ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

		2017	2016
	Σημ.	€	€
Ταμειακές ροές από εργασίες			
Ζημιά πριν τη φορολογία		(194.665)	(883.355)
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις εμπράγματων στοιχείων πάγιου ενεργητικού	13	140.587	152.838
Χρεόλυση άυλων περιουσιακών στοιχείων	14	37.429	23.905
Τόκοι εισπρακτέοι	8	(42.980)	(41.954)
Τόκοι πληρωτέοι	8	111.175	128.097
Ζημιά/(κέρδος) από επανεκτίμηση επενδύσεων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	17	64	(78)
Πρόβλεψη για επενδύσεις σε εξαρτημένες εταιρείες		-	128.783
Προβλέψεις για επισφαλείς χρεώστες		91.445	671.066
Κέρδος από πώληση περιουσιακού στοιχείου		-	(200)
Ταμειακή ροή από εργασίες πριν από μεταβολές στο κεφάλαιο κινήσεως		143.055	179.102
Μείωση στους εμπορικούς και άλλους χρεώστες		188.859	199.677
(Μείωση)/αύξηση στο ποσό που οφείλεται από εξαρτημένες εταιρείες		(221.592)	162.660
Μείωση στους εμπορικούς και άλλους πιστωτές		97.056	74.144
Καθαρές ταμειακές ροές από εργασίες		207.378	615.583
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορά εμπράγματων στοιχείων πάγιου ενεργητικού	13	(23.215)	(1.949)
Αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού	14	(40.571)	(51.939)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		42.980	41.954
Κέρδος από πώληση περιουσιακού στοιχείου		-	200
Καθαρές ταμειακές εκροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(20.806)	(11.734)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Αποπληρωμή δανείου		(33.554)	(31.295)
Πληρωμή τόκων		111.175	(128.097)
Καθαρές ταμειακές εκροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(144.729)	(159.392)
Καθαρή αύξηση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		41.843	444.457
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στην αρχή του έτους		(1.899.336)	(2.343.793)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στο τέλος του έτους	25	(1.857.493)	(1.899.336)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 20 μέχρι 66 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****1. Σύσταση και κύρια δραστηριότητα**

Η εταιρεία Top Kinisis Travel Limited (η “Εταιρεία”) συστάθηκε στην Κύπρο στις 24 Σεπτεμβρίου 1987 ως ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με το όνομα Kinisis Travel & Tours Limited. Στις 20 Μαρτίου 2000 μετονομάστηκε σε Top Kinisis Travel Limited. Στις 22 Μαρτίου 2000, η εταιρεία μετατράπηκε σε δημόσια εταιρεία σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο, Κεφ.113. Στις 3 Φεβρουαρίου 2005 με ειδικό ψήφισμα η εταιρεία μετονομάστηκε σε Top Kinisis Travel Public Limited.

Το εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρείας βρίσκεται στην οδό Λεωνίδου 2 & Λεωφ. Ακροπόλεως, Λευκωσία, Κύπρος.

Η κυριότερη δραστηριότητα της Εταιρείας και του Συγκροτήματος κατά τη διάρκεια του έτους, η οποία δεν έχει διαφοροποιηθεί από το προηγούμενο έτος ήταν η παροχή τουριστικών και ταξιδιωτικών υπηρεσιών καθώς και η διοργάνωση συνεδρίων.

2. Εφαρμογή των νέων προτύπων, διερμηνειών και τροποποιήσεων**2.1 Τροποποιήσεις των προτύπων, οι οποίες είναι σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017**

Κατά το τρέχον έτος το Συγκρότημα υιοθέτησε όλα τα νέα και αναθεωρημένα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικές Αναφορές (ΔΠΧΑ), όπως εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και είναι σε ισχύ για περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017. Όλες οι νέες τροποποιήσεις έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή ένωση και η εφαρμογή τους δεν είχε καμία επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12 Αναγνώριση Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων σε μη Πραγματοποιούμενες Ζημιές.

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τα ακόλουθα:

- Μη πραγματοποιούμενες ζημιές σε λογιστικό ποσό ενός χρεωστικού τίτλου, το οποίο επιμετρείται στην εύλογη αξία και για το οποίο ο φορολογικός συντελεστής επιβάλλεται στο κόστος, δημιουργεί εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές, ανεξάρτητα από το εάν ο κάτοχος του τίτλου αναμένει να ανακτήσει το λογιστικό ποσό μέσω πώλησης ή χρήσης, ή κατά πόσο είναι πιθανό ότι ο εκδότης θα αποπληρώσει όλες τις συμβατικές χρηματικές ροές.
- Όταν μία οικονομική οντότητα προβαίνει σε εκτίμηση για το κατά πόσο θα υπάρξει διαθέσιμο φορολογικό κέρδος με το οποίο μπορεί να συμψηφίσει εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και ο φορολογικός νόμος περιορίζει την χρήση ζημιών για συμψηφισμό μόνο με ορισμένα είδη εισοδήματος, τότε η εκτίμηση μίας εκπιπτόμενης προσωρινής διαφοράς θα γίνεται σε συνδυασμό με άλλες εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές του ίδιου τύπου μόνο.
- Η εκτίμηση των μελλοντικών φορολογικών κερδών μπορεί να περιλαμβάνει την ανάκτηση περιουσιακών στοιχείων της οικονομικής οντότητας σε ποσά πάνω από την λογιστική αξία εάν υπάρχει επαρκής τεκμηρίωση ότι αυτό είναι πιθανό να επιτευχθεί.

Κατά την εκτίμηση του κατά πόσο υπάρχουν επαρκή φορολογικά κέρδη, μία οικονομική οντότητα θα πρέπει να συγκρίνει τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές με τα μελλοντικά φορολογικά κέρδη αποκλείοντας τις εκπτώσεις φόρου οι οποίες είναι αποτέλεσμα της αντιστροφής αυτών των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****2. Εφαρμογή των νέων προτύπων, διερμηνειών και τροποποιήσεων (συνέχεια)****2.1 Τροποποιήσεις των προτύπων, οι οποίες είναι σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017 (συνέχεια)**

Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται αναδρομικά και επιτρέπεται η εφαρμογή τους πριν την ημερομηνία ισχύος.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7 Πρωτοβουλίες Γνωστοποιήσεων

Οι τροποποιήσεις απαιτούν από μία οικονομική οντότητα να παρέχει γνωστοποιήσεις προκειμένου οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να μπορούν να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων και των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ή μη ταμειακές μεταβολές. Μία οικονομική οντότητα μπορεί να πληροί τις προϋποθέσεις των γνωστοποιήσεων, παρέχοντας πίνακα συμφιλίωσης μεταξύ των αρχικών και των τελικών υπολοίπων για τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις ισχύουν από την ημερομηνία εφαρμογής και μετά, και επιτρέπεται η εφαρμογή πριν την ημερομηνία ισχύος. Οι οικονομικές οντότητες δεν υποχρεούνται να παρουσιάζουν συγκριτική πληροφόρηση για προηγούμενες περιόδους.

Ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ Κύκλος 2014-2016

ΔΠΧΑ 12 Γνωστοποιήσεις Συμμετοχών σε Άλλες Οντότητες: Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι οι υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις του προτύπου, απαιτούνται και για τις συμμετοχές μίας οικονομικής οντότητας σε θυγατρικές, σε συνδεδεμένες, σε κοινοπραξίες και σε οικονομικές οντότητες ειδικού τύπου που δεν ενοποιούνται, οι οποίες έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενες προς πώληση, ως κατεχόμενες για διανομή, ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 *Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες*, εκτός από την απαίτηση γνωστοποίησης περιληπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες τα οποία δεν είναι σε ισχύ για οικονομικές περιόδους που λήγουν στις 31 Δεκεμβρίου 2017**2.2.1 Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις τα οποία δεν είναι σε ισχύ για το τρέχον οικονομικό έτος και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.**

Το ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα (όπως αναθεωρήθηκε το 2014), το ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες, το ΔΠΧΑ 16 Μισθώσεις και οι λοιπές τροποποιήσεις των προτύπων θα είναι σε ισχύ για οικονομικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018. Για όλα τα καινούργια πρότυπα και τις τροποποιήσεις επιτρέπεται η εφαρμογή τους νωρίτερα από την ημερομηνία ισχύος, ως αναφέρεται ακολούθως.

Η Διοίκηση της Εταιρείας και κατ' επέκταση του Συγκροτήματος δεν έχει εφαρμόσει νωρίτερα το ΔΠΧΑ 15 και το ΔΠΧΑ 9 και ούτε προτίθεται να εφαρμόσει νωρίτερα το ΔΠΧΑ 16. Η διοίκηση είναι στην διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης των πιο πάνω ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα (όπως αναθεωρήθηκε το 2014)

Το πρότυπο θα αντικαταστήσει το ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση, την ημερομηνία ισχύος του. Το πρότυπο εισάγει νέες διατάξεις για την ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, για την μεθοδολογία της απομείωσης και την λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων.

- Μέρος 1: Ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****2. Εφαρμογή των νέων προτύπων, διερμηνειών και τροποποιήσεων (συνέχεια)****2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες τα οποία δεν είναι σε ισχύ για οικονομικές περιόδους που λήγουν στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (συνέχεια)****2.2.1 Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις τα οποία δεν είναι σε ισχύ για το τρέχον οικονομικό έτος και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. (συνέχεια)**

Όλα τα αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είναι επί του παρόντος στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 39, θα επιμετρούνται είτε στο αποσβέσιμο κόστος είτε στην εύλογη αξία μετά την αρχική τους αναγνώριση. Συγκεκριμένα:

- ο ένας χρεωστικός τίτλος, που κατέχεται βάσει ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί στην είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών και έχει ταμειακές ροές οι οποίες συνίστανται αποκλειστικά από πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του κεφαλαίου, πρέπει να επιμετρείται στο αποσβέσιμο κόστος (μείον τυχόν απομείωση) εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει προσδιορισθεί στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, βάσει της επιλογής επιμέτρησης σε εύλογη αξία.
- ο ένας χρεωστικός τίτλος ο οποίος κατέχεται βάσει ενός επιχειρηματικού μοντέλου που αποσκοπεί τόσο στην είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών, όσο και στην πώληση των περιουσιακών στοιχείων και έχει συμβατικούς όρους που προβλέπουν μόνο πληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του κεφαλαίου σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, πρέπει να επιμετρείται στην εύλογη αξία η οποία θα παρουσιάζεται στην κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει ταξινομηθεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, βάσει της επιλογής επιμέτρησης σε εύλογη αξία.
- ο όλοι οι άλλοι ομολογιακοί τίτλοι θα πρέπει να επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.
- ο όλοι οι μετοχικοί τίτλοι επιμετρούνται στην εύλογη αξία, και τα κέρδη ή τις ζημιές αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός όπου με την δυνατότητα αμετάκλητης επιλογής που παρέχεται από το πρότυπο της κατά την αρχική αναγνώριση ενός τίτλου ο οποίος δεν κατέχεται για σκοπούς εμπορίας, ούτε αφορά ενδεχόμενο τίμημα για συνένωση επιχειρήσεων βάσει του ΔΠΧΑ 3, αυτός μπορεί να επιμετρείται στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων ενώ τα έσοδα από μερίσματα θα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, μία σημαντική αλλαγή είναι η παρουσίαση των μεταβολών στην εύλογη αξία μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, η οποία έχει προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, και οι μεταβολές προέρχονται από αλλαγή στον πιστωτικό κίνδυνο της υποχρέωσης. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 τέτοιες αλλαγές παρουσιάζονται στην κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων, εκτός εάν η παρουσίαση του αποτελέσματος της αλλαγής του πιστωτικού κινδύνου στην εν λόγω κατάσταση δημιουργεί ή διευρύνει μια λογιστική ασυμμετρία στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Αλλαγές στην εύλογη αξία οι οποίες οφείλονται στην αλλαγή του πιστωτικού κινδύνου της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, δεν μεταφέρονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα.

• Μέρος 2: Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων

Το μοντέλο απομείωσης βάσει του ΔΠΧΑ 9 αντικατοπτρίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σε αντίθεση με τις πραγματοποιηθείσες πιστωτικές ζημιές βάσει του ΔΛΠ 39. Αυτό σημαίνει πως δεν είναι αναγκαίο να συμβεί ένα πιστωτικό γεγονός για να αναγνωριστούν πιστωτικές ζημιές. Το ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών θα πρέπει να αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων ώστε να λαμβάνει υπόψη του αλλαγές στον πιστωτικό κίνδυνο μετά την αρχική αναγνώριση.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****2. Εφαρμογή των νέων προτύπων, διερμηνειών και τροποποιήσεων (συνέχεια)****2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες τα οποία δεν είναι σε ισχύ για οικονομικές περιόδους που λήγουν στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (συνέχεια)****2.2.1 Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις τα οποία δεν είναι σε ισχύ για το τρέχον οικονομικό έτος και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. (συνέχεια)****• Μέρος 3: Λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου**

Οι γενικές λογιστικές απαιτήσεις της αντιστάθμισης κινδύνου του ΔΧΠΑ 9 διατηρούν τους τρεις βασικούς μηχανισμούς λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου του ΔΛΠ 39, αλλά και διευρύνουν τους τύπους των χρηματοοικονομικών προϊόντων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν εργαλεία αντιστάθμισης κινδύνου και τα είδη των αντισταθμιζόμενων στοιχείων που εμπεριέχονται σε μη χρηματοοικονομικά προϊόντα, τα οποία μπορούν να υπόκεινται σε λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου. Επιπλέον οι έλεγχοι αποτελεσματικότητας έχουν αναθεωρηθεί και αντικατασταθεί από την αρχή της οικονομικής συσχέτισης. Η απαίτηση κατάδειξης της αναδρομικής αποτελεσματικότητας δεν υφίσταται πλέον, παρόλα αυτά έχουν εισαχθεί περισσότερες γνωστοποιήσεις όσον αφορά την διαχείριση των κινδύνων από τις οντότητες.

• Μεταβατικές Διατάξεις

Το ΔΠΧΑ 9 τίθεται σε εφαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2018, και επιτρέπεται η εφαρμογή τους πριν την ημερομηνία ισχύος.

Εάν μία οικονομική οντότητα επιλέξει να εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 9 νωρίτερα, πρέπει να εφαρμόσει όλες τις διατάξεις του νέου προτύπου ταυτόχρονα, εκτός από αυτές που αφορούν:

- την παρουσίαση των κερδών και ζημιών από εύλογες αξίες που προκύπτουν από τις αλλαγές στο πιστωτικό κίνδυνο των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που έχουν προσδιορισθεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, οι οποίες μπορούν να εφαρμοσθούν πριν την εφαρμογή των άλλων διατάξεων του ΔΠΧΑ 9.
- την λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου, όπου μία οντότητα μπορεί να συνεχίσει να εφαρμόζει τις διατάξεις του ΔΛΠ 39 αντί τις αντίστοιχες του ΔΠΧΑ 9.

Η Διεύθυνση είναι στη διαδικασία καθορισμού της νέας λογιστικής πολιτικής όσο αφορά το ΔΠΧΑ 9 και έχει αποφασίσει την εφαρμογή του προτύπου με αναδρομική εφαρμογή την 1/1/2018. Σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του προτύπου το Συγκρότημα δεν θα αναπροσαρμόσει συγκριτικά στοιχεία και θα αναγνωρίσει τυχόν επίδραση από την εφαρμογή του Πρότυπου στα αποθεματικά 1/1/2018.

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Διεύθυνση είναι στη διαδικασία καθορισμού πρακτικών λύσεων για την εφαρμογή του Πρότυπου κατά την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών χρησιμοποιώντας τον πίνακα προβλέψεων με την εμπειρία της στο ιστορικό πιστωτικών ζημιών. Για τον καταρτισμό του πίνακα προβλέψεων η διεύθυνση δύναται να χρησιμοποιήσει ομαδοποίηση των πελατών (corporate-agent, retail etc), και να καθορίσει σταθερό συντελεστή προβλέψεων ανάλογα με τις μέρες σε καθυστέρηση της κάθε ομάδας έτσι ώστε να υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθόλη την διάρκεια ζωής των εμπορικών χρεωστών. Για τον καθορισμό του συντελεστή προβλέψεων, τα ιστορικά δεδομένα για πιστωτικές ζημιές ενδέχεται να προσαρμοστούν με βάση τα τρέχοντα παρατηρήσιμα δεδομένα ώστε να αντικατοπτρίζονται στις επιδράσεις των τρέχουσων συνθηκών και προβλέψεων των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών. Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ αναμένεται να επιφέρει κάποια διαφοροποίηση στην πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες. Το Συγκρότημα αναμένει να ολοκληρώσει την αξιολόγηση επίδρασης εφαρμογής του ΔΠΧΑ με την δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων του πρώτου εξαμήνου του 2018.

Ταξινόμηση Χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Η Διεύθυνση μετά από αξιολόγηση των προνοιών του προτύπου θεωρεί ότι δεν θα προκύψουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στην ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Λογιστική Αντιστάθμισης

Δεν αναμένεται να υπάρξει επηρεασμός των αποτελεσμάτων λόγω αυτής της αλλαγής.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****2. Εφαρμογή των νέων προτύπων, διερμηνειών και τροποποιήσεων (συνέχεια)****2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες τα οποία δεν είναι σε ισχύ για οικονομικές περιόδους που λήγουν στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (συνέχεια)****2.2.1 Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις τα οποία δεν είναι σε ισχύ για το τρέχον οικονομικό έτος και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. (συνέχεια)****• ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες (Σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)**

Το νέο πρότυπο εισάγει ένα συνολικό μοντέλο το οποίο θα χρησιμοποιείται από τις οικονομικές οντότητες για τον λογιστικό χειρισμό των εσόδων που προέρχονται από συμβάσεις με πελάτες και θα αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 Έσοδα, το ΔΛΠ 11 Συμβάσεις κατασκευής, και τις σχετικές διερμηνείες 13 «Προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών», 15 «Συμβάσεις για την Κατασκευή Ακινήτων», 18 «Μεταφορές στοιχείων ενεργητικού από πελάτες» και 31 «Έσοδα - Συναλλαγές ανταλλαγής που εμπεριέχουν υπηρεσίες διαφήμισης». Σε αντίθεση με το ΔΛΠ 18 το νέο πρότυπο δεν απευθύνεται στην αναγνώριση του εισοδήματος από τόκους και μερίσματα των οποίων η αναγνώριση εμπίπτει πλέον στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 39 (ή του ΔΠΧΑ 9 εάν έχει εφαρμοστεί πριν την ημερομηνία ισχύος).

Το νέο πρότυπο εισάγει ένα νέο μοντέλο αναγνώρισης και επιμέτρησης εσόδων βάσει πέντε βασικών βημάτων:

- Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύμβασης/συμβάσεων με έναν πελάτη,
- Βήμα 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων απόδοσης στη σύμβαση,
- Βήμα 3: Καθορισμός του τιμήματος συναλλαγής,
- Βήμα 4: Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις απόδοσης της σύμβασης,
- Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) η εταιρία ικανοποιεί μια υποχρέωση απόδοσης.

Το καινούργιο πρότυπο περιλαμβάνει πολύ περισσότερη καθοδήγηση η οποία συνοψίζεται ως ακολούθως:

- κατά πόσο μία σύμβαση (ή ένας συνδυασμός συμβάσεων) περιλαμβάνει περισσότερα από ένα αγαθά ή υπηρεσίες και εάν ναι, τότε και πώς θα γίνει ο επιμερισμός αυτών.
- όταν σε μία συναλλαγή ένα μέρος του τιμήματος είναι μεταβλητό, καθορίζεται πώς αυτό θα επηρεάσει το ποσό και το χρόνο της αναγνώρισης του εσόδου. Το νέο πρότυπο αναφέρει ότι το μεταβλητό εισόδημα θα αναγνωρίζεται μόνο στο βαθμό που είναι πολύ πιθανό ότι δεν θα συμβεί μία σημαντική αντιστροφή του ποσού που αναγνωρίστηκε, όταν επιλυθεί η αβεβαιότητα που σχετίζεται με το μεταβλητό τίμημα.
- κατά πόσο το τίμημα της συναλλαγής το οποίο έχει επιμερισθεί στους αντίστοιχους όρους της σύμβασης θα έπρεπε να αναγνωρισθεί σε μία χρονική περίοδο ή σε μία χρονική στιγμή. Βάσει του ΔΠΧΑ 15, μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει το έσοδο όταν ένας όρος εκτέλεσης έχει εκπληρωθεί, το οποίο συμβαίνει όταν ο «έλεγχος» των αγαθών και των υπηρεσιών, των υποκείμενων στην συγκεκριμένη συναλλαγή, μεταφέρεται στον πελάτη.
- πότε το κόστος απόκτησης και υλοποίησης της σύμβασης μπορεί να αναγνωριστεί ως περιουσιακό στοιχείο.

Οι οικονομικές οντότητες μπορούν να επιλέξουν να εφαρμόσουν το πρότυπο αναδρομικά ή να χρησιμοποιήσουν μία τροποποιημένη προσέγγιση μετάβασης η οποία αναφέρεται στην αναδρομική εφαρμογή του προτύπου μόνο για τις συμβάσεις οι οποίες δεν είχαν ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****2. Εφαρμογή των νέων προτύπων, διερμηνειών και τροποποιήσεων (συνέχεια)****2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες τα οποία δεν είναι σε ισχύ για οικονομικές περιόδους που λήγουν στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (συνέχεια)****2.2.1 Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις τα οποία δεν είναι σε ισχύ για το τρέχον οικονομικό έτος και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. (συνέχεια)**

Η Διοίκηση είναι στη διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ15 στις πιο κάτω παροχές προϊόντων.

- Πωλήσεις εισιτηρίων
- Πωλήσεις ταξιδιωτικών πακέτων και κρουαζιέρων
- Εισερχόμενος τουρισμός
- Διοργάνωση συνεδρίων

Η διοίκηση εκτιμά προκαταρκτικά ότι δεν θα υπάρξει σημαντική επίδραση όσο αφορά την χρονική στιγμή και το ποσό αναγνώρισης στις δραστηριότητες “ταξιδιωτικών πακέτων και κρουαζιέρων”. Όσον αφορά στο τομέα πωλήσεων εισιτηρίων, λόγω αναθεωρημένων όρων καθοδήγησης του πρότυπου σε θέματα καθορισμού, κατά πόσο η εταιρεία ενεργεί ως εντολέας ή εντολοδόχος αναμένεται η επίδραση στην παρουσίαση των εισοδημάτων και το κόστος πωλήσεων, αλλά όχι στα μικτά κέρδη που προκύπτουν από αυτό τον τομέα πωλήσεων.

Το Συγκρότημα αναμένει να ολοκληρώσει την αξιολόγηση επίδρασης εφαρμογής του ΔΠΧΑ με την δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων του πρώτου εξαμήνου του 2018.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες (Σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018)

Οι εν λόγω διευκρινίσεις αναφέρονται στα ακόλουθα:

- Στην αναγνώριση των όρων εκτέλεσης του συμβολαίου παρέχοντας ενδεικτικά στοιχεία προς εξέταση για την αξιολόγηση του κατά πόσο οι υποσχόμενες υπηρεσίες και αγαθά είναι διακριτές.
 - Στην υποχρέωση μίας οικονομικής οντότητας να αξιολογήσει κατά πόσο ενεργεί ως εντολέας ή ως πράκτορας για κάθε διακριτό αγαθό ή υπηρεσία που παρέχει και επιπλέον στην τροποποίηση και επανασχεδίαση των δεικτών για την αξιολόγηση της δράσης μίας οικονομικής οντότητας ως εντολέας ή ως πράκτορας.
 - Στην παροχή οδηγιών για τον προσδιορισμό του κατά πόσο μία άδεια χορηγεί στους πελάτες το δικαίωμα χρήσης ή το δικαίωμα πρόσβασης στην πνευματική ιδιοκτησία. Σε κάθε περίπτωση η οικονομική οντότητα υποχρεούται να καθορίσει κατά πόσο οι τρέχουσες δραστηριότητές της αναμένεται να αλλάξουν σημαντικά την μορφή και την λειτουργικότητα της πνευματικής ιδιοκτησίας ή κατά πόσο η δυνατότητα του πελάτη να αποκτήσει οφέλη από την πνευματική ιδιοκτησία προέρχεται ουσιαστικά ή εξαρτάται από αυτές τις δραστηριότητες.
- Οι μεταβατικές διατάξεις είναι ίδιες με αυτές του ΔΠΧΑ 15.

ΔΠΧΑ 16 Μισθώσεις (Σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το νέο πρότυπο παρέχει ένα ολοκληρωμένο μοντέλο για την αναγνώριση των συμφωνιών μίσθωσης και των χειρισμών τους στις οικονομικές καταστάσεις των μισθωτών και των εκμισθωτών και θα αντικαταστήσει το ΔΛΠ 17 Μισθώσεις, την Διερμηνεία 4 Προσδιορίζοντας εάν μία συμφωνία περιέχει μίσθωση, την Διερμηνεία 15 Λειτουργικές Μισθώσεις-Κίνητρα και την Διερμηνεία 27 Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που εμπεριέχουν την νομική μορφή της μίσθωσης.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****2. Εφαρμογή των νέων προτύπων, διερμηνειών και τροποποιήσεων (συνέχεια)****2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες τα οποία δεν είναι σε ισχύ για οικονομικές περιόδους που λήγουν στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (συνέχεια)****2.2.1 Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις τα οποία δεν είναι σε ισχύ για το τρέχον οικονομικό έτος και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. (συνέχεια)**

- Αναγνώριση μίας μίσθωσης

Το ΔΠΧΑ 16 εφαρμόζει την μεθοδολογία «ελέγχου» για την αναγνώριση μίας μίσθωσης, διακρίνοντας έτσι μεταξύ μισθώσεων και συμβάσεων για την παροχή υπηρεσιών με βάση το κατά πόσο υφίσταται ένα διακριτό περιουσιακό στοιχείο το οποίο ελέγχεται από τον αντισυμβαλλόμενο. Έλεγχος του περιουσιακού στοιχείου θεωρείται ότι υφίσταται εφόσον ο αντισυμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να κατέχει ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη και να αποφασίζει για την χρήση του περιουσιακού στοιχείου. Το πρότυπο παρέχει λεπτομερείς οδηγίες ώστε να μπορεί να καθορισθεί εάν αυτοί οι όροι πληρούνται.

- Λογιστικός χειρισμός στις οικονομικές καταστάσεις του μισθωτή

Το ΔΠΧΑ 16 καταργεί την διάκριση μεταξύ των λειτουργικών και των χρηματοδοτικών μισθώσεων και απαιτεί στην έναρξη όλων των μισθώσεων ο μισθωτής να αναγνωρίσει το δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου και την υποχρέωση που προκύπτει από την σύμβαση μίσθωσης για όλες τις μισθώσεις, εκτός των βραχυχρόνιων μισθώσεων (χωρίς προαίρεση αγοράς και διάρκεια μέχρι 12 μήνες) και των μισθώσεων για περιουσιακά στοιχεία χαμηλής αξίας. Το δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου επιμετρείται στο κόστος μείον τις αποσβέσεις και τυχόν ζημίες απομείωσης, και αναπροσαρμόζεται σε κάθε επαναμέτρηση της μισθωτικής υποχρέωσης. Η μισθωτική υποχρέωση επιμετρείται στην παρούσα αξία των πληρωμών που μέχρι εκείνη την ημέρα δεν έχουν ακόμα εισπραχθεί και μεταγενέστερα αναπροσαρμόζεται λόγω τόκων, πληρωμών και τυχόν τροποποιήσεων στην μισθωτική σύμβαση. Εάν ο μισθωτής επιλέξει να μην συμμορφωθεί με τις γενικές διατάξεις όσον αφορά τις βραχυχρόνιες μισθώσεις και τις μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας, τότε οι αντίστοιχες πληρωμές θα αναγνωρισθούν ως έξοδο, είτε γραμμικά καθ' όλη την διάρκεια της χρηματοδοτικής μίσθωσης είτε βάσει κάποιας άλλης συστηματικής μεθόδου.

- Λογιστική αντιμετώπιση στις οικονομικές καταστάσεις του εκμισθωτή

Σε αντίθεση με την λογιστική πρακτική που ισχύει για τον μισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 διατηρεί γενικά αμετάβλητο τον λογιστικό χειρισμό στις οικονομικές καταστάσεις του εκμισθωτή, και συνεχίζει να απαιτεί από αυτόν να κατατάξει την μίσθωση σε λειτουργική ή χρηματοδοτική. Επιπρόσθετα, το ΔΠΧΑ 16 παρέχει οδηγίες για τις περιπτώσεις πωλήσεων και επαναμισθώσεων και απαιτεί εκτενείς γνωστοποιήσεις. Η εφαρμογή του καινούργιου προτύπου, πριν την ισχύ, επιτρέπεται στις οικονομικές οντότητες που εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 15 κατά την ή πριν την ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16. Το πρότυπο μπορεί να εφαρμοσθεί μέσω αναδρομικής εφαρμογής ή μέσω μίας τροποποιημένης αναδρομικής εφαρμογής. Εάν επιλεγεί η τελευταία, η οικονομική οντότητα δεν υποχρεούται να επαναδιατυπώσει την συγκριτική πληροφόρηση και το συνολικό αποτέλεσμα της πρώτης εφαρμογής πρέπει να παρουσιασθεί σαν διόρθωση των συσσωρευμένων αποτελεσμάτων στην αρχή της περιόδου εφαρμογής ή σε άλλο μέρος της καθαρής θέσης, ανάλογα με την περίπτωση.

2.2.2 Νέα, αναθεωρημένα πρότυπα και διερμηνείες τα οποία δεν είναι σε ισχύ για το οικονομικό έτος που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Συγκρότημα βρίσκεται στη διαδικασία αξιολόγησης της επίδρασης από την εφαρμογή των πιο πάνω προτύπων στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος, ενώ δεν προτίθεται να προχωρήσει σε πρόωρη εφαρμογή οποιονδήποτε λογιστικών προτύπων πριν την υποχρεωτική ημερομηνία εφαρμογής τους.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****2. Εφαρμογή των νέων προτύπων, διερμηνειών και τροποποιήσεων (συνέχεια)****2.2 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες τα οποία δεν είναι σε ισχύ για οικονομικές περιόδους που λήγουν στις 31 Δεκεμβρίου 2017 (συνέχεια)****2.2.2 Νέα, αναθεωρημένα πρότυπα και διερμηνείες τα οποία δεν είναι σε ισχύ για το οικονομικό έτος που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. (συνέχεια)**

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 Μεταφορές Επενδυτικών Ακινήτων (Σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018):
- Διερμηνεία 22 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προπληρωμές (Σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018):
- Διερμηνεία 23 Αβεβαιότητα κατά την αναγνώριση του φόρου εισοδήματος (Σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019).
- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9 Στοιχεία προπληρωμών και Πληρωμές Αρνητικών Αποζημιώσεων (Σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019).
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28 Μακροχρόνιες συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες (Σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019).
- Ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ Κύκλος 2015-2017 (Σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019):
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19, Τροποποιήσεις, Περικοπές ή Διακανονισμοί (Σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019).
- ΔΠΧΑ 17 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια (Σε ισχύ για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021).
- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10 και ΔΛΠ 28 Πώληση ή εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του επενδυτή και της Συγγενικής εταιρίας ή της Κοινοπραξίας του.

3. Κύριες λογιστικές αρχές**Βάση ετοιμασίας**

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Επιπρόσθετα, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ.113, της Κύπρου καθώς επίσης με τις πρόνοιες των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων και Κανονισμών.

Οι οικονομικές καταστάσεις ετοιμάστηκαν με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως αυτή τροποποιήθηκε αναφορικά με την επανεκτίμηση των εμπράγματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων και των επενδύσεων που αποτιμούνται στη δίκαιη αξία μέσω αποτελεσμάτων, και των επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση.

Βάση Ενοποίησης

Οι οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (συμπεριλαμβανομένων οντοτήτων ειδικού σκοπού) και οντοτήτων που ελέγχονται από την Εταιρεία (εξηρημένες).

Η Εταιρεία/Συγκρότημα θεωρείται ότι έχει έλεγχο όταν ισχύουν τα πιο κάτω:

- (α) εξουσία πάνω στην επένδυση
- (β) έκθεση ή δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή στην επένδυση και
- (γ) δυνατότητα χρήσης της εξουσίας του για επηρεασμό των αποδόσεων της επένδυσης.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****3. Κύριες λογιστικές αρχές (συνέχεια)****Βάση Ενοποίησης (συνέχεια)**

Ένας επενδυτής έχει εξουσία όταν έχει δικαιώματα που του παρέχουν την τρέχουσα ικανότητα να διευθύνει τις δραστηριότητες που επηρεάζουν σημαντικά τις αποδόσεις της εκδότριας. Ο επενδυτής για την αξιολόγηση ελέγχου θα πρέπει να λάβει υπόψη στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι διαθέτει στην πράξη την ικανότητα να διευθύνει τις συναφείς δραστηριότητες της εκδότριας. Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη μεταξύ άλλων, στοιχεία που αποδεικνύουν ότι στην πράξη κατευθύνει την εκδότρια σε σύναψη σημαντικών πράξεων και κατά πόσο σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων της εκδότριας πραγματοποιούνται ή αφορούν τον επενδυτή.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της Top Kinisis Travel Public Limited και των εξαρτημένων εταιρειών Top Kinisis UK Limited, Kinisis Aviation Limited, Top Kinisis Catering Limited, Kinisis Travel & Tours Inc., Fivos Travel Limited και Top Kinisis Hellas M.E.Π.Ε.

Τα αποτελέσματα εξηρημένων που εξαγοράστηκαν ή πωλήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσεως συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων του Συγκροτήματος από την ημερομηνία της ουσιαστικής απόκτησης και μέχρι την ημερομηνία της ουσιαστικής πώλησης, ως αρμόζει. Το συνολικό εισόδημα των εξηρημένων αποδίδεται στους ιδιοκτήτες της Εταιρείας και στις μη-ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και όταν αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι μη-ελέγχουσες συμμετοχές να παρουσιάζουν ελλειμματικό υπόλοιπο.

Όπου κρίνεται αναγκαίο, γίνονται αναπροσαρμογές στις οικονομικές καταστάσεις εξηρημένων ούτως ώστε οι λογιστικές πολιτικές τους να συμβαδίζουν με αυτές των υπολοίπων μελών του Συγκροτήματος.

Κατά την ενοποίηση όλες οι συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Συγκροτήματος, υπόλοιπα, έσοδα και έξοδα απαλείφονται πλήρως.

Μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα του Συγκροτήματος σε υφιστάμενες εξηρημένες, τα οποία δεν έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, λογίζονται ως συναλλαγές ιδίων κεφαλαίων. Οι λογιστικές αξίες των ελέγχουσων και μη ελέγχουσων συμμετοχών προσαρμόζονται έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στις σχετικές τους συμμετοχές στις εξηρημένες.

Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του ποσού κατά το οποίο οι μη ελέγχουσες συμμετοχές προσαρμόζονται και της δίκαιης αξίας του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και αποδίδεται στους Μετόχους της Εταιρείας.

Όταν το Συγκρότημα απολέσει τον έλεγχο εξαρτημένης, το κέρδος ή ζημιά από την πώληση υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ:

- (i) του συνόλου της δίκαιης αξίας του ανταλλάγματος που εισπράχθηκε και της δίκαιης αξίας τυχόν διακρατηθείσας συμμετοχής και
- (ii) της προηγούμενης λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας) και των υποχρεώσεων της εξαρτημένης και τυχόν μη ελέγχουσας συμμετοχής.

Όταν περιουσιακά στοιχεία της εξαρτημένης παρουσιάζονται σε επανεκτιμημένα ποσά ή δίκαιες αξίες και το σχετικό συνολικό κέρδος ή ζημιά έχει αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα και έχει συσσωρευτεί στα ίδια κεφάλαια, τα ποσά τα οποία προηγουμένως αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά έσοδα και συσσωρεύτηκαν στα ίδια κεφάλαια λογίζονται ως εάν το Συγκρότημα είχε απευθείας πωλήσει τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία (δηλ. επαναταξινομούνται στα αποτελέσματα ή μεταφέρονται απευθείας στα συσσωρευμένα κέρδη όπως προνοούν τα σχετικά ΔΠΧΑ).

Η δίκαιη αξία τυχόν επένδυσης που διακρατείται στην πρώην εξαρτημένη κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου, θεωρείται ως δίκαιη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και λογίζεται μεταγενέστερα με βάση το ΔΛΠ 39 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση, ή όπου εφαρμόζεται, το κόστος κατά την αρχική αναγνώριση μιας επένδυσης σε συνδεδεμένη ή από κοινού ελεγχόμενη οντότητα.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****3. Κύριες λογιστικές αρχές (συνέχεια)****Συνενώσεις επιχειρήσεων**

Η απόκτηση επιχειρήσεων λογιστικοποιείται με τη χρήση της μεθόδου της αγοράς. Το μεταβιβασθέν αντάλλαγμα σε μια συνένωση επιχειρήσεων επιμετρείται σε δίκαιη αξία, η οποία υπολογίζεται ως το άθροισμα της δίκαιης αξίας κατά την ημερομηνία απόκτησης των μεταφερθέντων περιουσιακών στοιχείων από το Συγκρότημα, των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από το Συγκρότημα προς τους προηγούμενους ιδιοκτήτες και τα συμμετοχικά δικαιώματα που έχει εκδώσει το Συγκρότημα ως αντάλλαγμα για τον έλεγχο της εξαρτημένης.

Τα σχετιζόμενα με την απόκτηση κόστη αναγνωρίζονται γενικά στα αποτελέσματα εντός των περιόδων κατά τη διάρκεια των οποίων το Συγκρότημα ανέλαβε τα κόστη και παρασχέθηκαν οι υπηρεσίες.

Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, τα αναγνωρίσιμα αποκτηθέντα περιουσιακά στοιχεία και οι αναλαμβανόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στη δίκαιη αξία τους κατά την ημερομηνία της απόκτησης, εκτός από:

- Αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις και υποχρεώσεις ή περιουσιακά στοιχεία σχετικά με παροχές σε εργαζόμενους που αναγνωρίζονται και επιμετρούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 12 'Φόροι Εισοδήματος' και ΔΛΠ19 'Παροχές σε Εργαζόμενους' αντιστοίχως,
- Υποχρεώσεις ή συμμετοχικοί τίτλοι σχετικοί με παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών του αποκτώμενου ή με την αντικατάσταση των παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών του αποκτώμενου με τις παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών του Συγκροτήματος, που επιμετρούνται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 2 'Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών' κατά την ημερομηνία απόκτησης, και
- Περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδα εκποίησης) τα οποία κατατάσσονται ως κατεχόμενα προς πώληση κατά την ημερομηνία απόκτησης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 'Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες', τα οποία αναγνωρίζονται και επιμετρούνται σύμφωνα με το εν λόγω πρότυπο.

Η υπεραξία επιμετρείται ως η υπερβάλλουσα διαφορά του αθροίσματος του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε, του ποσού τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στον αποκτώμενο, και της δίκαιης αξίας κατά την ημερομηνία απόκτησης των συμμετοχικών δικαιωμάτων που τυχόν κατείχε το Συγκρότημα προηγουμένως στον αποκτώμενο, από το καθαρό των ποσών κατά την ημερομηνία απόκτησης από τα αποκτηθέντα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις.

Εάν μετά από επανεκτίμηση, το καθαρό των ποσών κατά την ημερομηνία απόκτησης από τα αποκτηθέντα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις υπερβαίνει το άθροισμα του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε, του ποσού τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στον αποκτώμενο, και της δίκαιης αξίας κατά την ημερομηνία απόκτησης των συμμετοχικών δικαιωμάτων που τυχόν κατείχε το Συγκρότημα προηγουμένως στον αποκτώμενο, η διαφορά αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα ως κέρδος επί αγοράς ευκαιρίας.

Μη ελέγχουσες συμμετοχές που αποτελούν παρόντα ιδιοκτησιακά δικαιώματα και προσδίδουν στους κατόχους τους δικαιώματα αναλογικών μεριδίων επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της οικονομικής οντότητας σε περίπτωση ρευστοποίησης, μπορούν αρχικά να επιμετρηθούν είτε στη δίκαιη αξία, είτε στο αναλογικό ποσοστό τους επί της μη ελέγχουσας συμμετοχής, των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου. Η επιλογή της βάσης επιμέτρησης γίνεται ανά συναλλαγή. Άλλα είδη μη ελεγχουσών συμμετοχών επιμετρούνται στη δίκαιη τους αξία, ή κατά περίπτωση, με βάση τις απαιτήσεις άλλων ΔΠΧΑ.

Όταν η αντιπαροχή που μεταφέρει το Συγκρότημα σε μια συνένωση επιχειρήσεων περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που προκύπτουν από ρύθμιση ενδεχόμενου ανταλλάγματος, το ενδεχόμενο αντάλλαγμα αναγνωρίζεται στη δίκαιη του αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης και περιλαμβάνεται ως μέρος της αντιπαροχής που μεταβιβάστηκε στη συνένωση. Αλλαγές στη δίκαιη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος που πληρούν τις προϋποθέσεις των προσαρμογών κατά την περίοδο επιμέτρησης, προσαρμόζονται αναδρομικά, προκαλώντας την αντίστοιχη προσαρμογή στην υπεραξία.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****3. Κύριες λογιστικές αρχές (συνέχεια)****Συνενώσεις επιχειρήσεων (συνέχεια)**

Οι προσαρμογές κατά την περίοδο επιμέτρησης είναι προσαρμογές που προκύπτουν από την απόκτηση πρόσθετων πληροφοριών κατά τη διάρκεια της ‘περιόδου επιμέτρησης’ (η οποία δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος από την ημερομηνία απόκτησης) σχετικά με γεγονότα και συνθήκες που υφίσταντο κατά την ημερομηνία απόκτησης.

Η μεταγενέστερη λογιστικοποίηση των αλλαγών στη δίκαιη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις των προσαρμογών κατά την περίοδο επιμέτρησης εξαρτάται από το πώς κατατάσσεται το ενδεχόμενο ανταλλάγμα. Ενδεχόμενο αντάλλαγμα που κατατάσσεται ως καθαρή θέση δεν επιμετρείται εκ νέου και ο μεταγενέστερος διακανονισμός λογιστικοποιείται στην καθαρή θέση. Ενδεχόμενο αντάλλαγμα που κατατάσσεται ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση επιμετρείται εκ νέου σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 ή με το ΔΛΠ 37 ‘Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία’, όπως αρμόζει, και τυχόν κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Όταν μια συνένωση επιχειρήσεων επιτυγχάνεται σταδιακά, το Συγκρότημα επιμετρά εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στη δίκαιη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης (δηλ. την ημερομηνία κατά την οποία το Συγκρότημα αναλαμβάνει τον έλεγχο) και αναγνωρίζει τυχόν κέρδος ή ζημιά στα αποτελέσματα.

Ποσά που προέκυψαν από συμμετοχικά δικαιώματα στον αποκτώμενο προγενέστερα της ημερομηνίας απόκτησης, τα οποία είχαν αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα, ανακατατάσσονται στα αποτελέσματα εφόσον τέτοιος χειρισμός θα απαιτείτο εάν τα συμμετοχικά δικαιώματα είχαν διατεθεί απευθείας.

Συνενώσεις επιχειρήσεων των οποίων η ημερομηνία απόκτησης ήταν πριν την 1 Ιανουαρίου 2010 λογιστικοποιήθηκαν σύμφωνα με την προηγούμενη έκδοση του ΔΠΧΑ 3.

Κύκλος εργασιών

Ο κύκλος εργασιών περιλαμβάνει τα δεδουλευμένα εισοδήματα κατά τη διάρκεια του έτους τα οποία προκύπτουν από την παροχή τουριστικών και ταξιδιωτικών υπηρεσιών. Τα εισοδήματα παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση εμπορικών εκπτώσεων και δεν συμπεριλαμβάνουν χρεώσεις για Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Τα εισοδήματα κύκλου εργασιών αναγνωρίζονται όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και οφέλη της κυριότητας των αγαθών/υπηρεσιών έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή και το αποτέλεσμα μιας συναλλαγής μπορεί να εκτιμηθεί βάσιμα. Αυτό, πληρείται όταν το ποσό εσόδου μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα, τα οικονομικά οφέλη πιθανότατα να εισρεύσουν στην εταιρεία (Συγκρότημα), το στάδιο ολοκλήρωσης της συναλλαγής, κατά την ημερομηνία ισολογισμού καθορίζεται αξιόπιστα και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την συναλλαγή και αυτές που απαιτούνται για την ολοκλήρωση μπορεί να επιμετρηθούν αξιόπιστα. Τα έσοδα αναγνωρίζονται με τη μέθοδο των δεδουλευμένων εσόδων με βάση την ολοκλήρωση παροχής υπηρεσιών κατά την ημερομηνία ισολογισμού και όταν η εισροή οικονομικών οφελών σε σχέση με την συναλλαγή είναι πιθανή.

Μετατροπή ξένου νομίσματος

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το νόμισμα λειτουργίας και το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και των θυγατρικών της στην Κύπρο και Ελλάδα. Κάθε θυγατρική του συγκροτήματος καθορίζει το νόμισμα λειτουργίας της και τα στοιχεία της περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις κάθε θυγατρικής χρησιμοποιώντας το συγκεκριμένο νόμισμα.

Κατά την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των θυγατρικών των οποίων το νόμισμα λειτουργίας είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης του Συγκροτήματος μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης του Συγκροτήματος χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία της καθαρής θέσης και οι καταστάσεις συνολικών εσόδων μετατρέπονται με τη μέση ισοτιμία για το έτος.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται ως “άλλα συνολικά έσοδα/έξοδα” και συσσωρεύονται στο “Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών” στα ίδια κεφάλαια. Κατά την πώληση υποκαταστήματος ή θυγατρικής, το συνολικό ποσό των συναλλαγματικών διαφορών που περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια και αφορά τη συγκεκριμένη επένδυση, αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως μέρος του κέρδους ή της ζημιάς.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****3. Κύριες λογιστικές αρχές (συνέχεια)****Συναλλαγές σε ξένα νομίσματα**

Όσο αφορά τις ατομικές οικονομικές καταστάσεις, συναλλαγές που γίνονται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει την ημερομηνία συναλλαγής. Τα υπόλοιπα χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που παρουσιάζονται σε ξένο συνάλλαγμα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα του έτους.

Σχέδια αφυπηρέτησης προσωπικού

Το Συγκρότημα δεν λειτουργεί κανένα σχέδιο αφυπηρέτησης προσωπικού ή ταμείο προνοίας.

Έξοδα χρηματοδότησης

Τόκοι πληρωτέοι περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα με βάση το ποσό των τόκων που αντιστοιχεί στο υπό εξέταση έτος. Οι χρεωστικοί τόκοι και σχετικά έξοδα των δανείων που αφορούν χρηματοδότηση υπό κατασκευή ειδικών περιουσιακών στοιχείων κεφαλαιοποιούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου που χρειάζεται να συμπληρωθεί και να ετοιμαστεί το στοιχείο για την προοριζόμενη χρήση του. Όλα τα άλλα έξοδα δανεισμού διαγράφονται στα αποτελέσματα του έτους.

Κόστος Δανεισμού

Το κόστος δανεισμού επιβαρύνει τα αποτελέσματα χρήσεως μέσα στην οποία πραγματοποιείται.

Έσοδα χρηματοδότησης

Τόκοι εισπρακτέοι περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα με βάση το ποσό τόκων που αντιστοιχεί στο υπό εξέταση έτος.

Πιστωτικά μερίσματα

Τα εισοδήματα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης των μετόχων έχουν οριστικοποιηθεί.

Φορολογία

Το έξοδο φόρου αντιπροσωπεύει το άθροισμα του τρέχοντος πληρωτέου φόρου και του αναβαλλόμενου φόρου. Για την εταιρεία και τις εξαρτημένες εταιρείες που υπόκεινται σε φορολογία στη Κυπριακή Δημοκρατία, η πρόβλεψη για τρέχουσα φορολογία υπολογίζεται πάνω στο φορολογητέο κέρδος του έτους με βάση τη Νομοθεσία και τους συντελεστές που ισχύουν στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του έτους. Οι εξαρτημένες εταιρείες που συστάθηκαν στο εξωτερικό υπόκεινται σε φορολογία πάνω στο φορολογικό κέρδος έτους με βάση τη νομοθεσία και τους συντελεστές στην αντίστοιχη χώρα δικαιοδοσίας.

Γίνεται πλήρης πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία σε όλες τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της καθαρής λογιστικής αξίας των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του Συγκροτήματος/Εταιρείας και της φορολογικής τους αξίας.

Γίνεται πρόβλεψη για όλες τις προσωρινές διαφορές που δημιουργούν χρεωστικά υπόλοιπα εκεί όπου είναι πιθανόν ότι στο μέλλον θα υπάρχουν επαρκή φορολογητέα κέρδη.

Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που θεσπίστηκαν στο παρόν στάδιο. Η αναπροσαρμογή στην αναβαλλόμενη φορολογία λόγω αλλαγών στους φορολογικούς συντελεστές περιλαμβάνεται στη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων ή στο αποθεματικό επανεκτίμησης ανάλογα με το που συμπεριλαμβάνεται η σχετική αρχική χρέωση ή πίστωση για αναβαλλόμενη φορολογία.

Η αναβαλλόμενη φορολογία που προκύπτει από την επανεκτίμηση στοιχείων πάγιου ενεργητικού μεταφέρεται στο αποθεματικό επανεκτίμησης, και αναπροσαρμόζεται κάθε έτος ανάλογα με τους φορολογικούς συντελεστές και το ποσό της επανεκτίμησης.

Λειτουργικές μισθώσεις

Τα πληρωτέα μισθώματα σε περίπτωση λειτουργικής μίσθωσης επιβαρύνουν τα αποτελέσματα με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της σχετικής μίσθωσης. Τα οφέλη που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν ως κίνητρο για να συναφθεί μια λειτουργική μίσθωση επίσης κατανέμονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της σχετικής μίσθωσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017

3. Κύριες λογιστικές αρχές (συνέχεια)

Εμπράγματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Η γη και τα κτίρια παρουσιάζονται σε εκτιμημένη αξία μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Τα υπόλοιπα στοιχεία πάγιου ενεργητικού παρουσιάζονται σε τιμή κόστους μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται έτσι που να διαγράφεται το κόστος ή η εκτιμημένη αξία μείον η υπολογιζόμενη υπολειμματική αξία των στοιχείων πάγιου ενεργητικού σύμφωνα με την σταθερή μέθοδο, λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης οικονομικής ζωής τους.

Τα ετήσια ποσοστά απόσβεσης είναι τα ακόλουθα:

	%
Κτίρια	3
Έπιπλα, σκεύη και εγκαταστάσεις	10
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	20
Οχήματα	15 - 20

Δεν λογίζεται απόσβεση πάνω στη γη.

Τα έξοδα επιδιορθώσεων διαγράφονται στα αποτελέσματα του έτους που πραγματοποιήθηκαν. Τα έξοδα σημαντικών ανακαινίσεων και βελτιώσεων κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται κατά τη διάρκεια της υπόλοιπης ωφέλιμης ζωής του σχετικού περιουσιακού στοιχείου.

Το Συγκρότημα έχει εφαρμόσει πολιτική επανεκτίμησης της ακίνητης ιδιοκτησίας ανά τακτά χρονικά διαστήματα έτσι ώστε η λογιστική αξία να μην διαφέρει σημαντικά από την δίκαιη αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οποιαδήποτε αύξηση που προκύπτει από την επανεκτίμηση εμπράγματων παγίων στοιχείων ενεργητικού πιστώνεται στο αποθεματικό επανεκτίμησης, εκτός στην περίπτωση και στο βαθμό που αυτή αναστρέφει μία μείωση επανεκτίμησης για το ίδιο περιουσιακό στοιχείο που είχε προηγουμένως αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα. Στην περίπτωση αυτή η αύξηση πιστώνεται στα αποτελέσματα στο βαθμό κατά τον οποίο είχε επιβαρυνθεί με προηγούμενη μείωση. Μείωση στη λογιστική αξία που προκύπτει από επανεκτίμηση της αξίας εμπράγματων παγίων στοιχείων ενεργητικού χρεώνεται στα αποτελέσματα του έτους στο βαθμό που αυτή υπερβαίνει το υπόλοιπο, εάν υπάρχει, του αποθεματικού επανεκτίμησης, που σχετίζεται με μία προηγούμενη αναπροσαρμογή αυτών των περιουσιακών στοιχείων.

Κατά τη μεταγενέστερη πώληση ή απόσυρση του επανεκτιμημένου ακινήτου, το εναπομένον υπόλοιπο του αποθεματικού επανεκτίμησης μεταφέρεται άμεσα στο αποθεματικό προσόδου.

Μερίσματα

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της Εταιρείας αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας στο έτος που τα μερίσματα εγκρίνονται από τους μετόχους της Εταιρείας.

Προκαταβολές πελατών

Προπληρωμές που αφορούν πωλήσεις για τις οποίες δεν έχουν αναγνωριστεί εισοδήματα, παρουσιάζονται ως προκαταβολές πελατών κατά την ημερομηνία αναφοράς και περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις.

Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αντιπροσωπεύουν ποσά τα οποία είναι πληρωτέα πέραν των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς.

Σε περίπτωση εκποίησης στοιχείου πάγιου ενεργητικού η διαφορά του προϊόντος διάθεσης και της καθαρής λογιστικής αξίας χρεώνεται ή πιστώνεται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων του έτους κατά τη διάρκεια του οποίου έγινε η πώληση.

Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Η αναγνώριση ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου γίνεται όταν είναι πιθανόν να υπάρχουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στο Συγκρότημα/Εταιρεία από το περιουσιακό στοιχείο και όταν το κόστος του περιουσιακού στοιχείου μπορεί να υπολογισθεί με αξιοπιστία. Και τα δύο αυτά κριτήρια θεωρείται ότι πληρούνται για όλα τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται μέσω συνένωσης επιχειρήσεων.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****3. Κύριες λογιστικές αρχές (συνέχεια)****Άυλα περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)**

Άυλα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ζωή δεν χρεολύονται αλλά εξετάζονται για απομείωση τουλάχιστο μία φορά ανά έτος και όποτε υπάρχει ένδειξη πιθανής απομείωσης.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία του συγκροτήματος παρουσιάζονται στην τιμή κτήσης μείον τη συσσωρευμένη χρεώλυση και μείον τις συσσωρευμένες προβλέψεις για μείωση στην τρέχουσα αξία. Η χρεώλυση υπολογίζεται με βάση τη μέθοδο της σταθερής χρεώλυσης, ώστε να μειωθεί η τιμή κτήσης στην υπολογιζόμενη υπολειμματική αξία τους, στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης χρήσης τους. Τα ετήσια ποσοστά χρεώλυσης είναι ως εξής:

Λογισμικά προγράμματα

33%

Χρεώλυση λογίζεται από την ημέρα που τα στοιχεία άυλου ενεργητικού είναι διαθέσιμα για χρήση.

Το υπόλοιπο του άυλου ενεργητικού εξετάζεται στο τέλος του έτους για να προσδιοριστεί η πιθανότητα συνεχούς ύπαρξης μελλοντικών οικονομικών ωφελημάτων. Αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης όποτε η αναπόσβεστη αξία του άυλου ενεργητικού υπερβαίνει την αξία αντικατάστασής του. Η ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται ως έξοδο στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Επενδύσεις σε εξαρτημένες εταιρείες

Οι επενδύσεις σε εξαρτημένες εταιρείες περιλαμβάνονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης της εταιρείας με βάση την τιμή κτήσης. Γίνεται πρόνοια, όπου χρειάζεται, για να αναγνωριστεί τυχόν μόνιμη μείωση της αξίας των επενδύσεων. Οποιαδήποτε μείωση σε σχέση με την καθαρή λογιστική αξία χρεώνεται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Υπεραξία εξαγοράς

Η υπεραξία εξαγοράς που προκύπτει από την απόκτηση επιχειρήσεων και εξαγορά δραστηριοτήτων εταιρειών επιμετρείται ως η υπερβάλλουσα διαφορά του αθροίσματος, του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε, του ποσού τυχόν μη ελέγχουσας συμμετοχής στο αποκτώμενο και της δίκαιης αξίας κατά, την ημερομηνία απόκτησης των συμμετοχικών δικαιωμάτων που τυχόν κατείχε το Συγκρότημα προηγουμένως στο αποκτώμενο, από το καθαρό των ποσών κατά την ημερομηνία απόκτησης από τα αποκτηθέντα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις. Παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ως άυλο περιουσιακό στοιχείο σε τιμή κόστους μείον τις συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης. Με βάση το ΔΠΧΑ 3 η υπεραξία εξαγοράς δεν χρεολύται αλλά καταμερίζεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών και ελέγχεται για απομείωση σε χρονιαία βάση. Οποιαδήποτε ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται ως έξοδο στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Για το σκοπό του ελέγχου της απομείωσης, η υπεραξία εξαγοράς κατανέμεται σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών του Συγκροτήματος, που αναμένεται να επωφεληθεί από τις συνέργειες της συνένωσης. Οι μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών στις οποίες έχει κατανεμηθεί υπεραξία εξαγοράς ελέγχονται για απομείωση ετησίως ή πιο συχνά όταν υπάρχει ένδειξη ότι η μονάδα μπορεί να είναι απομειωμένη.

Εάν το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία της μονάδας, η ζημιά απομείωσης επιμερίζεται μειώνοντας πρώτα τη λογιστική αξία κάθε υπεραξίας εξαγοράς που έχει κατανεμηθεί στη μονάδα και στη συνέχεια μειώνονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία τους, τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία της μονάδας. Η αναγνωρισθείσα ζημιά απομείωσης της υπεραξίας εξαγοράς δεν αναστρέφεται σε μεταγενέστερες περιόδους.

Το μη διαγραμμένο μέρος της υπεραξίας εξαγοράς συμπεριλαμβάνεται στον υπολογισμό του κέρδους ή της ζημιάς που προκύπτει από την εκποίηση θυγατρικών εταιρειών της εταιρείας.

Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού κατεχόμενων προς πώληση

Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού και οι ομάδες στοιχείων ενεργητικού κατεχόμενο προς πώληση ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς πώληση εάν η λογιστική τους αξία θα ανακτηθεί μέσω μιας συναλλαγής πώλησης παρά μέσω της συνεχιζόμενης χρήσης τους. Αυτή η προϋπόθεση θεωρείται ότι πληρείται μόνο όταν η πώληση είναι πολύ πιθανή και το στοιχείο ενεργητικού (ή η ομάδα προς πώληση) είναι διαθέσιμο για άμεση πώληση στην παρούσα κατάσταση του.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****3. Κύριες λογιστικές αρχές (συνέχεια)****Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού κατεχόμενων προς πώληση (συνέχεια)**

Η διοίκηση πρέπει να έχει δεσμευτεί για την πώληση, η αναγνώριση της οποίας αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησης.

Όταν η Εταιρεία έχει δεσμευτεί στο πλαίσιο σχεδίου πώλησης που συνεπάγεται απώλεια ελέγχου μιας θυγατρικής, το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων της θυγατρικής αυτής που κατατάσσονται ως κατεχόμενα προς πώληση όταν τα κριτήρια που αναφέρονται πιο πάνω πληρούνται, ανεξάρτητα από το αν η ομάδα θα διατηρήσει μη ελέγχουσα συμμετοχή στην πρώτη θυγατρική μετά την πώληση.

Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού και οι ομάδες στοιχείων ενεργητικού προς πώληση που ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς πώληση, επιμετρούνται στη χαμηλότερη μεταξύ της προηγούμενης λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και της δίκαιης αξίας τους μείον το κόστος διάθεσης.

Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες

Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες (γενικά επενδύσεις όπου η συμμετοχή του Συγκροτήματος είναι μεταξύ 20% και 50% στο κεφάλαιο μετόχων) όπου το Συγκρότημα ασκεί σημαντική επιρροή, λογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (equity method). Η σημαντική επιρροή είναι το δικαίωμα συμμετοχής στις αποφάσεις της οικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής της συνδεδεμένης εταιρείας χωρίς όμως να ασκείται έλεγχος ή από κοινού έλεγχος πάνω σε αυτές τις πολιτικές.

Τα αποτελέσματα, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των συνδεδεμένων εταιρειών ενσωματώνονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις με τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης εκτός και αν οι επενδύσεις ταξινομούνται ως διαθέσιμες προς πώληση, περίπτωση κατά την οποία αυτές λογιστοποιούνται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 “Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες”. Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες αναγνωρίζονται αρχικά στην ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης σε τιμή κόστους το οποίο στη συνέχεια αναπροσαρμόζεται με την αναλογία της συμμετοχής του Συγκροτήματος επί της, μετά την απόκτηση, μεταβολής του καθαρού ενεργητικού. Επίσης το κόστος μειώνεται με κάθε απομείωση της αξίας των επιμέρους επενδύσεων. Οι ζημιές μιας συνδεδεμένης εταιρείας που υπερβαίνουν τη συμμετοχή του Συγκροτήματος σε αυτή (η οποία περιλαμβάνει κάθε μακροπρόθεσμη συμμετοχή που, στην ουσία, αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης του Συγκροτήματος στην συνδεδεμένη εταιρεία) δεν αναγνωρίζονται, εκτός εάν το Συγκρότημα έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή παρέχει εγγυήσεις στη συνδεδεμένη εταιρεία.

Κάθε υπέρβαση μεταξύ του κόστους απόκτησης και της αναλογίας της συμμετοχής του Συγκροτήματος πάνω στην καθαρή δίκαιη αξία των αναγνωρίσιμων στοιχείων, των υποχρεώσεων και των αναγνωρισμένων ενδεχομένων υποχρεώσεων της συνδεδεμένης εταιρείας, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, αναγνωρίζεται ως υπεραξία εξαγοράς. Η υπεραξία εξαγοράς περιλαμβάνεται εντός της λογιστικής αξίας της επένδυσης και εξετάζεται για απομείωση ως μέρος της επένδυσης.

Όταν μια εταιρεία του Συγκροτήματος συναλλάσσεται σε μια συνδεδεμένη εταιρεία του Συγκροτήματος, τα κέρδη και οι ζημιές απαλείφονται στο βαθμό συμμετοχής του Συγκροτήματος στη συνδεδεμένη εταιρεία.

Κάθε υπέρβαση μεταξύ της αναλογίας της συμμετοχής του Συγκροτήματος στην καθαρή δίκαιη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και των ενδεχομένων υποχρεώσεων, και του κόστους απόκτησης, επανεξετάζεται πρώτιστα και μετέπειτα αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένης υπεραξίας εξαγοράς)

Σε κάθε ημερομηνία κατάστασης οικονομικής θέσης το υπόλοιπο της αξίας των περιουσιακών στοιχείων εξετάζεται για να προσδιοριστεί κατά πόσο ένα περιουσιακό στοιχείο τελεί υπό καθεστώς μόνιμης απομείωσης. Αν υπάρχει μια τέτοια ένδειξη η ανακτήσιμη αξία ενός πάγιου εκτιμάται για να προσδιοριστεί τυχόν ζημιά απομείωσης. Όπου δεν δημιουργούνται ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο, ανεξάρτητες από άλλα στοιχεία ενεργητικού, το Συγκρότημα/Εταιρεία υπολογίζει την ανακτήσιμη αξία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών που περιλαμβάνει το περιουσιακό στοιχείο.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****3. Κύριες λογιστικές αρχές (συνέχεια)****Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένης υπεραξίας εξαγοράς)**

Ως αξία ανάκτησης αναγνωρίζεται η μεγαλύτερη μεταξύ της καθαρής αξίας πώλησης και της αξίας εν χρήσει. Δίκαιη αξία μείον κόστος πώλησης (ή διάθεσης) θεωρείται η εφικτή πρόσδοδος από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μίας αμοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ αξία εν χρήσει είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από τη διάθεση του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Για τον υπολογισμό της αξίας εν χρήσει, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους με συντελεστή πριν τη φορολογία.

Ο συντελεστής αυτός λαμβάνει υπόψη συγκεκριμένους κινδύνους σχετικά με το περιουσιακό στοιχείο, όπως και την αγορά επιτοκίων γενικότερα σε περιπτώσεις όπου δεν έχουν γίνει οι σχετικές αναπροσαρμογές στις υπολογιζόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές.

Όταν η ανακτήσιμη αξία του περιουσιακού στοιχείου (ή της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) είναι χαμηλότερη από την αναπόσβεστη αξία, τότε η αναπόσβεστη αξία του στοιχείου (ή της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) μειώνεται στην ανακτήσιμη αξία.

Η ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται ως έξοδο στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων εκτός σε περίπτωση επανεκτιμημένων στοιχείων όπου η ζημιά απομείωσης θεωρείται σαν μείωση του ποσού επανεκτίμησης.

Αγορά ιδίων μετοχών

Οι ίδιες μετοχές παρουσιάζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ως μείωση στο συμφέρον μετόχων. Δεν αναγνωρίζεται οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων του έτους από την πώληση, έκδοση ή ακύρωση των ιδίων μετοχών που κατέχονται από την εταιρεία.

Έξοδα αύξησης κεφαλαίου

Πρόσθετα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με την έκδοση νέων μετοχών ή στην απόκτηση μιας επιχείρησης παρουσιάζονται στα ίδια κεφάλαια σαν αφαίρεση, μετά τη φορολογία, από τις εισπράξεις έκδοσης νέων μετοχών.

Χρηματοοικονομικά μέσα

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις καταχωρούνται στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Συγκροτήματος/Εταιρείας, από τη στιγμή που το Συγκρότημα/Εταιρεία καθίσταται ένας εκ των συμβαλλόμενων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Εμπορικοί και άλλοι χρεώστες

Οι εμπορικοί και άλλοι χρεώστες αρχικά επιμετρούνται στην δίκαιη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Το υπόλοιπο των εμπορικών και άλλων χρεωστών παρουσιάζεται αφού αφαιρεθούν οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις που τυχόν να προκύψουν από τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών. Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις γίνεται μόνο για χρεώστες που τα χρέη τους θεωρούνται αμφίβολης είσπραξης.

Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από μετρητά στα ταμεία, καταθέσεις τραπεζών και άλλες βραχυπρόθεσμες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις οι οποίες είναι εύκολα μετατρέψιμες σε ένα γνωστό ποσό μετρητών και υπόκεινται σε ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής στην αξία.

Για τους σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών, τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο και στις τράπεζες, μείον τραπεζικές υπεραναλήψεις.

Τραπεζικές καταθέσεις

Τραπεζικές καταθέσεις αποτελούνται από προθεσμιακές καταθέσεις πέραν των τριών μηνών, οι οποίες φέρουν σταθερό τόκο και η λήξη τους δε ξεπερνά τους δώδεκα μήνες.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

**3. Κύριες λογιστικές αρχές (συνέχεια)
Χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)**

Επενδύσεις

Το Συγκρότημα ταξινομεί τις επενδύσεις του σε μετοχές και ομόλογα στις ακόλουθες κατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, επενδύσεις που κρατούνται μέχρι τη λήξη και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση. Η ταξινόμηση των επενδύσεων εξαρτάται από το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν οι επενδύσεις. Η διεύθυνση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση των επενδύσεων κατά την αρχική αναγνώριση και επαναξιολογεί αυτό τον καθορισμό σε κάθε ημερομηνία κατάστασης οικονομικής θέσης.

- *Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων*
Αυτή η κατηγορία έχει δύο υποκατηγορίες: χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προς εμπορία και αυτά που ορίστηκαν σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο περιλαμβάνεται σε αυτή την κατηγορία αν αποκτήθηκε με κύριο σκοπό τη δημιουργία κέρδους από βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις των τιμών. Τα περιουσιακά στοιχεία στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία αν είναι προς εμπορία ή αναμένεται να πωληθούν μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης. Το Συγκρότημα δεν κατείχε τέτοιες επενδύσεις κατά τη διάρκεια του έτους.

- *Επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη*

Επενδύσεις με σταθερές ή προσδιορισίμες πληρωμές και με σταθερή λήξη τις οποίες η διεύθυνση έχει τη θετική πρόθεση και δυνατότητα να κρατήσει μέχρι τη λήξη τους, εκτός από δημιουργούμενα δάνεια και εισπρακτέα, ταξινομούνται ως επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη. Αυτές οι επενδύσεις περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός από αυτές που έχουν λήξη εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης που περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

- *Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση*

Επενδύσεις που αποκτούνται για απεριόριστο χρονικό διάστημα, οι οποίες μπορεί να πωληθούν λόγω ανάγκης ρευστότητας ή αλλαγών στα επιτόκια ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εκτός αν η διεύθυνση έχει τη δεδηλωμένη πρόθεση να κρατήσει τις επενδύσεις αυτές για διάστημα λιγότερο από δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, εκτός αν θα χρειαστεί να πωληθούν για αύξηση του λειτουργικού κεφαλαίου που σε τέτοια περίπτωση περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία.

Αγορές και πωλήσεις επενδύσεων με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία το Συγκρότημα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Οι επενδύσεις αναγνωρίζονται αρχικά σε κόστος, πλέον το κόστος συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν παρουσιάζονται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα να εισπραχθούν χρηματικές ροές από τις επενδύσεις έχει λήξει ή έχει μεταφερθεί, και το Συγκρότημα έχει ουσιαστικά μεταφέρει όλα τα ρίσκα και οφέλη ιδιοκτησίας.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, παρουσιάζονται μετέπειτα σε δίκαιη αξία. Τα δάνεια και εισπρακτέα και οι επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη παρουσιάζονται σε αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Πραγματοποιηθέντα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές που προέρχονται από αλλαγές στη δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα στη χρήση που προκύπτουν.

- *Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (συνέχεια)*

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από αλλαγές στη δίκαιη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια. Όταν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση πωληθούν ή υποστούν απομείωση στην αξία, οι συσσωρευμένες αναπροσαρμογές στη δίκαιη αξία συμπεριλαμβάνονται στα αποτελέσματα του έτους.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****3. Κύριες λογιστικές αρχές (συνέχεια)****Χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)**

Η δίκαιη αξία των επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε μια ενεργή αγορά βασίζεται στη χρηματιστηριακή τιμή προσφοράς. Εάν η αγορά για ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο δεν είναι ενεργή όπως επίσης και για μη εισηγμένες μετοχές, το Συγκρότημα προσδιορίζει τη δίκαιη αξία χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης.

Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν τη χρήση πρόσφατων συναλλαγών που έγιναν σε καθαρά εμπορική βάση, αναφορά σε παρόμοιους τίτλους και μεθόδους προεξοφλημένων ταμειακών ροών κάνοντας μέγιστη χρήση δεδομένων της αγοράς και ελάχιστη χρήση εσωτερικών δεδομένων του Συγκροτήματος. Για μετοχές όπου η δίκαιη αξία δεν μπορεί να υπολογιστεί με αξιοπιστία, αναγνωρίζονται σε κόστος μείον οποιαδήποτε απομείωση στην αξία.

Το Συγκρότημα αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης κατά πόσον υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, έχει υποστεί απομείωση στην αξία. Στην περίπτωση μετοχικών τίτλων που ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμοι προς πώληση, μια σημαντική ή παρατεταμένη μείωση στη δίκαιη αξία της μετοχής κάτω από το κόστος της λαμβάνεται υπόψη ως ένδειξη πιθανής απομείωσης στην αξία.

Αν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, η συσσωρευμένη ζημιά η οποία προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους απόκτησης και της παρούσας δίκαιης αξίας, μείον ζημιές απομείωσης του περιουσιακού στοιχείου που προηγουμένως αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα, μεταφέρεται από την καθαρή θέση και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα του έτους. Οι ζημιές απομείωσης που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα για μετοχικούς τίτλους δεν αντιστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων του έτους.

Για επενδύσεις που κατέχονται μέχρι τη λήξη η ζημιά απομείωσης επιμετρείται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της επένδυσης και της παρούσας αξίας των εκτιμημένων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το πραγματικό επιτόκιο που ίσχυε κατά την αρχική αναγνώριση. Οι ζημιές απομείωσης αντιστρέφονται σε επόμενες περιόδους όταν μια αύξηση στο ανακτήσιμο ποσό της επένδυσης αντικειμενικά μπορεί να σχετίζεται με ένα γεγονός που συνέβη μετά την αναγνωρισθείσα απομείωση, υποκείμενη στον περιορισμό ότι η λογιστική αξία της επένδυσης την ημερομηνία που ανεστράφη η απομείωση, δε θα υπερβαίνει το αναπόσβεστο κόστος αν η απομείωση δεν είχε αναγνωριστεί.

Δάνεια τραπεζών

Τα τοκοφόρα τραπεζικά δάνεια και τραπεζικές υπεραναλήψεις αναγνωρίζονται αρχικά στη δίκαιη αξία τους και μεταγενέστερα λογίζονται βάσει του χρεολυτικού κόστους τους (amortised cost) χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της πραγματικής απόδοσης (effective interest method).

Υποχρεώσεις από εμπορικές δραστηριότητες

Οι υποχρεώσεις από εμπορικές δραστηριότητες παρουσιάζονται αρχικά στη δίκαιη αξία τους και μετέπειτα εκτιμούνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Ανάλυση κατά τομέα

Για σκοπούς διεύθυνσης, το Συγκρότημα χωρίζεται στους πιο κάτω κύριους λειτουργικούς τομείς:

- α) Πώληση εισιτηρίων και προμήθειες
- β) Πώληση ταξιδιωτικών πακέτων
- γ) Εισερχόμενος τουρισμός
- δ) Διοργάνωση συνεδρίων

Οι τομείς αυτοί χωρίζονται με βάση την εσωτερική πληροφόρηση προς τον εκτελεστικό πρόεδρο (στην ιδιότητα του ως ανώτερο όργανο λήψης λειτουργικών αποφάσεων), ο οποίος λαμβάνει αποφάσεις ως προς την διάθεση πόρων και αξιολογεί την απόδοση των αναφερόμενων τομέων.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****3. Κύριες λογιστικές αρχές (συνέχεια)
Ανάλυση κατά τομέα (συνέχεια)**Εισοδήματα και έξοδα κατά τομέα δραστηριότητας

Τα εισοδήματα χωρίζονται στους τομείς δραστηριότητας όπως περιγράφεται πιο πάνω. Τα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με κάποιο τομέα δραστηριότητας λογίζονται στον τομέα αυτό. Σε περίπτωση που τα έξοδα δεν σχετίζονται άμεσα με κάποιο τομέα, τότε κατανέμονται στους τομείς δραστηριότητας με λογική βάση.

Τα υπόλοιπα ενεργητικού κατά τομέα περιλαμβάνουν όλα τα στοιχεία ενεργητικού που χρησιμοποιούνται σε ένα τομέα και συγκεκριμένα τα μετρητά, τις επενδύσεις, τους χρεώστες, και το μη κυκλοφορούν ενεργητικό. Όταν τα στοιχεία ενεργητικού χρησιμοποιούνται άμεσα σε κάποιο τομέα, τότε κατανέμονται στον τομέα αυτό. Σε περίπτωση που κάποιο στοιχείο ενεργητικού χρησιμοποιείται σε περισσότερο από ένα τομέα τότε κατανέμεται στους τομείς αυτούς με λογική βάση. Τα υπόλοιπα υποχρεώσεων κατά τομέα περιλαμβάνουν όλες τις υποχρεώσεις από εργασίες.

Εισοδήματα και χρεώσεις μεταξύ τομέων γίνονται με βάση τη συνήθη εμπορική πρακτική.

Το Συγκρότημα ετοιμάζει επίσης ανάλυση κατά γεωγραφικό τομέα ως ακολούθως:

- (α) Ανάλυση των εισοδημάτων του Συγκροτήματος κατά γεωγραφικό τομέα με βάση τη γεωγραφική τοποθεσία των πελατών:
 - (i) εισοδήματα που προέρχονται από πελάτες εσωτερικού και καταλογίζονται στη χώρα στην οποία εδρεύει το Συγκρότημα
 - (ii) εισοδήματα που προέρχονται από πελάτες εξωτερικού και καταλογίζονται σε όλες τις ξένες χώρες συνολικά
- (β) Ανάλυση του μη κυκλοφορούντος ενεργητικού του Συγκροτήματος κατά γεωγραφικό τομέα με βάση τη γεωγραφική τοποθεσία του ενεργητικού:
 - (i) στην χώρα που εδρεύει το Συγκρότημα
 - (ii) σε όλες τις ξένες χώρες συνολικά.

Συγκριτικές πληροφορίες

Όπου κρίνεται κατάλληλο, τα συγκριτικά ποσά προσαρμόζονται για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση που ακολουθείται κατά το τρέχον έτος.

4. Άσκηση κρίσης και λογιστικές εκτιμήσεις

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και άσκηση κρίσης από μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Συγκρότημα προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις κατά το επόμενο οικονομικό έτος. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που απαιτούνται σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ αποτελούν την καλύτερη εκτίμηση με βάση το εφαρμόσιμο πρότυπο. Οι εκτιμήσεις και κρίσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται σε προηγούμενη εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και προσδοκιών σχετικά με τα μελλοντικά γεγονότα. Οι λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διεύθυνσης που αναλύονται πιο κάτω για συγκεκριμένα στοιχεία είναι ιδιαίτερα κρίσιμα λόγω της σημαντικότητας τους.

Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Το Συγκρότημα εξετάζει αν υπάρχουν ενδείξεις αναφορικά με την πιθανότητα είσπραξης των οφειλόμενων ποσών από τους εμπορικούς και άλλους χρεώστες. Οι ενδείξεις στις οποίες βασίζεται η πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες είναι το ιστορικό αποπληρωμής και η οικονομική κατάσταση του χρεώστη. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό και δημιουργείται ανάλογη πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες. Για σκοπούς υπολογισμού προβλέψεων η διεύθυνση λαμβάνει επίσης υπόψη την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών/εισπράξεων που αναμένονται από τους χρεώστες με βάση εφαρμοσμένες υποθέσεις.

Το ποσό της πρόβλεψης αναγνωρίζεται στη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η αναθεώρηση του πιστωτικού κινδύνου είναι συνεχής και η μεθοδολογία και οι υποθέσεις για υπολογισμό της πρόβλεψης επισφαλών χρεωστών εξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και αναπροσαρμόζονται ανάλογα.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

4. Άσκηση κρίσης και λογιστικές εκτιμήσεις (συνέχεια)

Φορολογία

Ο υπολογισμός της φορολογίας που έγινε με βάση τη φορολογική νομοθεσία απαιτεί διάφορες εκτιμήσεις κατά την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων, αφού ο τελικός προσδιορισμός της φορολογίας των εταιρειών του συγκροτήματος συμφωνείται με τις φορολογικές αρχές σε μεταγενέστερο στάδιο. Πιθανή διαφορά μεταξύ της τελικής φορολογίας και της πρόνοιας στις οικονομικές καταστάσεις, θα επηρεάσει το έξοδο φορολογίας μελλοντικών περιόδων.

Απομείωση υπεραξίας εξαγοράς

Κατά την εξέταση της απομείωσης της υπεραξίας εξαγοράς απαιτείται μία εκτίμηση της αξίας χρήσεως / εύλογης αξίας των σχετικών μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών, των συνδεδεμένων εταιρειών, εξαρτημένων εταιρειών και δραστηριοτήτων εταιρειών που εξαγοράστηκαν στις οποίες η υπεραξία εξαγοράς έχει κατανεμηθεί. Ο υπολογισμός της αξίας χρήσεως / εύλογης αξίας απαιτεί η οικονομική μονάδα να εκτιμήσει τις μελλοντικές ταμειακές ροές που αναμένεται να προκύψουν από τις σχετικές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών, τις συνδεδεμένες και εξαρτημένες εταιρείες και από τις δραστηριότητες εταιρειών που εξαγοράστηκαν και ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο για να υπολογιστεί η παρούσα αξία. Λεπτομέρειες των εκτιμήσεων που εφαρμόστηκαν αναφέρονται στη σημείωση 13.

Εκτίμηση δίκαιης αξίας ακινήτων

Η δίκαιη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Το Συγκρότημα ασκεί κρίση για την επιλογή διαφόρων μεθόδων αποτίμησης και κάνει υποθέσεις οι οποίες βασίζονται κυρίως στην κατάσταση αγοράς λαμβανομένων υπόψη των φυσικών και νομικών χαρακτηριστικών, των προοπτικών και των δυνατοτήτων των ακινήτων σε κάθε ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης. Η δίκαιη αξία των ακινήτων έχει υπολογιστεί με βάση τη δίκαιη αξία ή την αξία αντικατάστασης των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται και όπου είναι δυνατόν χρησιμοποιήθηκαν ανεξάρτητοι επαγγελματίες εκτιμητές.

Πωλήσεις εισιτηρίων

Η Διεύθυνση εξάσκησε σημαντική κρίση για να καθορίσει κατά ποσό στις “πωλήσεις εισιτηρίων” ενεργεί ως εντολέας ή εντολοδόχος. Λαμβάνοντας υπόψη τους σημαντικούς κινδύνους και οφέλη της ιδιοκτησίας σχετικά με τις πωλήσεις αυτές, όπως το γεγονός ότι η εταιρεία έχει την δυνατότητα καθορισμού τιμών καθώς και ότι εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο από τους πελάτες, έχει καθορίσει ότι ενεργεί ως εντολέας.

5. Κύκλος εργασιών

Η Εταιρεία εφαρμόζοντας τις πρόνοιες του Διεθνές Λογιστικού Πρότυπου Αρ.18 “Εισοδήματα”, παρουσιάζει ανάλυση του κύκλου εργασιών.

Το Συγκρότημα

Ο κύκλος εργασιών του Συγκροτήματος αναλύεται ως ακολούθως:

	2017	2016
	€	€
Πωλήσεις εισιτηρίων και προμήθειες	12.230.700	12.493.036
Πωλήσεις ταξιδιωτικών πακέτων και κρουαζιέρων, συνέδρια και εισερχόμενος τουρισμός	11.879.180	11.228.003
	<u>24.109.880</u>	<u>23.721.039</u>

Η Εταιρεία

Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας αναλύεται ως ακολούθως:

	2017	2016
	€	€
Πωλήσεις εισιτηρίων και προμήθειες	10.903.836	5.953.175
Πωλήσεις ταξιδιωτικών πακέτων και κρουαζιέρων, συνέδρια και εισερχόμενος τουρισμός	10.900.842	10.753.081
	<u>21.804.678</u>	<u>16.706.256</u>

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

6. Ανάλυση κατά τομέα

Το Συγκρότημα και η Εταιρεία

Το Συγκρότημα εφαρμόζοντας το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς Αρ. 8 «Λειτουργικοί Τομείς», παρουσιάζει τα οικονομικά στοιχεία όπως πιο κάτω:

Οι δραστηριότητες του Συγκροτήματος και της Εταιρείας χωρίζονται κυρίως στους πιο κάτω τομείς:

- (α) Πώληση εισιτηρίων και προμήθειες
- (β) Πώληση ταξιδιωτικών πακέτων και κρουαζιέρων
- (γ) Εισερχόμενος τουρισμός
- (δ) Διοργάνωση συνεδρίων

Η βάση κατανομής των κόστων είναι πραγματική.

Το Συγκρότημα παρουσιάζει επιπρόσθετα οικονομικά στοιχεία κατά γεωγραφικό τομέα.

Το Συγκρότημα διεξάγει τις δραστηριότητες του στη Κύπρο και στην Ελλάδα μέσω της θυγατρικής του εταιρείας Top Kinisis Hellas M.E.Π.Ε.

Το Συγκρότημα

Τα οικονομικά στοιχεία του Συγκροτήματος κατά τομέα δραστηριότητας έχουν ως ακολούθως:

	2017		
	Πωλήσεις	Κόστος	Μικτό
	€	Πωλήσεων	Κέρδος
		€	€
Ανάλυση κατά τομέα δραστηριότητας			
Πωλήσεις εισιτηρίων	12.230.700	(11.342.474)	888.226
Πωλήσεις ταξιδιωτικών πακέτων και κρουαζιέρων	10.643.188	(9.447.838)	1.195.350
Εισερχόμενος τουρισμός	668.954	(584.379)	84.575
Διοργάνωση συνεδρίων	567.038	(465.846)	101.192
	<u>24.109.880</u>	<u>(21.840.537)</u>	<u>2.269.343</u>
Άλλα εισοδήματα			21.790
Έξοδα Διαχείρισης			(1.962.399)
Έξοδα Πωλήσεων			(393.933)
Ζημιά από εργασίες			<u>(65.199)</u>
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης			(115.466)
Ζημιά από επανεκτίμηση επενδύσεων			(64)
Μερίδιο κέρδους συνδεδεμένης εταιρείας			5.421
Ζημιά για το έτος πριν τη φορολογία			<u>(175.308)</u>
Φορολογία			(19.668)
Ζημιά για το έτος μετά τη φορολογία			<u>(194.976)</u>
Συμφέρον μειοψηφίας			(4.041)
Ζημιά έτους που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής εταιρείας			<u>(199.017)</u>

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

6. Ανάλυση κατά τομέα (συνέχεια)

Το Συγκρότημα (συνέχεια)

	2016		
	Πωλήσεις	Κόστος	Μικτό
	€	πωλήσεων	Κέρδος
		€	€
Ανάλυση κατά τομέα δραστηριότητας			
Πωλήσεις εισιτηρίων	12.493.036	(11.660.006)	833.030
Πωλήσεις ταξιδιωτικών πακέτων και κρουαζιέρων	9.685.935	(8.447.910)	1.238.025
Εισερχόμενος τουρισμός	997.781	(844.459)	153.322
Διοργάνωση συνεδρίων	544.287	(465.126)	79.161
	<u>23.721.039</u>	<u>(21.417.501)</u>	<u>2.303.538</u>
Άλλα εισοδήματα			33.590
Έξοδα Διαχείρισης			(1.924.943)
Έξοδα Πωλήσεων			(587.165)
Ζημιά από εργασίες			<u>(174.980)</u>
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης			(113.627)
Κέρδος από επανεκτίμηση επενδύσεων			78
Μερίδιο κέρδους συνδεδεμένης εταιρείας			<u>12.963</u>
Κέρδος για το έτος πριν τη φορολογία			<u>(275.566)</u>
Φορολογία			14.826
Ζημιά για το έτος μετά τη φορολογία			<u>(260.740)</u>
Συμφέρον μειοψηφίας			<u>(8.786)</u>
Ζημιά έτους που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής εταιρείας			<u>(269.526)</u>

Λόγω του γεγονότος ότι τα άλλα εισοδήματα, τα λειτουργικά έξοδα (διαχείρισης και πωλήσεων) και έξοδα χρηματοδότησης του Συγκροτήματος αφορούν όλες τις δραστηριότητες και τα εισοδήματα του χωρίς να υπάρχει συγκεκριμένος διαχωρισμός τους, θεωρήθηκε ότι η ανάλυση του μεικτού κέρδους αντί του καθαρού κέρδους δίνει ορθότερη παρουσίαση των αποτελεσμάτων κατά τομέα δραστηριότητας.

Λόγω του γεγονότος ότι όλα τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού του Συγκροτήματος χρησιμοποιούνται για όλους τους τομείς δραστηριότητας δεν είναι εφικτό να δοθεί ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας.

Τα οικονομικά στοιχεία του Συγκροτήματος κατά γεωγραφικό τομέα έχουν ως ακολούθως:

	2 0 1 7		
Γεωγραφικός τομέας	Εργασίες	Εργασίες	Ολικό
	Κύπρου	στην	
		Ελλάδα	
	€	€	€
Πωλήσεις	23.433.567	676.313	24.109.880
Μικτό κέρδος	2.085.746	183.597	2.269.343
Σύνολο ενεργητικού	7.068.244	306.453	7.374.697
Σύνολο παθητικού	3.976.743	140.015	4.116.758
Προσθήκες στοιχείων πάγιου ενεργητικού	24.351	979	25.330
Προσθήκες άυλων στοιχείων ενεργητικού	40.571	-	40.571
Αποσβέσεις στοιχείων πάγιου ενεργητικού	140.754	1.819	142.573
Χρεόλυση άυλων στοιχείων ενεργητικού	<u>37.429</u>	<u>259</u>	<u>37.688</u>

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

6. Ανάλυση κατά τομέα (συνέχεια)

Το Συγκρότημα (συνέχεια)

Τα οικονομικά στοιχεία του Συγκροτήματος κατά γεωγραφικό τομέα έχουν ως ακολούθως:

Γεωγραφικός τομέας	2 0 1 6		
	Εργασίες Κύπρου	Εργασίες στην Ελλάδα	Ολικό
	€	€	€
Πωλήσεις	23.196.810	524.229	23.721.039
Μικτό κέρδος	2.135.214	168.324	2.303.538
Σύνολο ενεργητικού	6.930.431	294.735	7.225.166
Σύνολο παθητικού	3.814.231	112.570	3.926.801
Προσθήκες στοιχείων πάγιου ενεργητικού	1.949	396	2.345
Προσθήκες άυλων στοιχείων ενεργητικού	51.939	-	51.939
Αποσβέσεις στοιχείων πάγιου ενεργητικού	153.035	2.110	155.145
Χρεόλωση άυλων στοιχείων ενεργητικού	23.905	7.606	31.511

Η Εταιρεία

Τα οικονομικά στοιχεία της Εταιρείας κατά τομέα δραστηριότητας έχουν ως ακολούθως:

	2017		
	Πωλήσεις	Κόστος πωλήσεων	Μικτό Κέρδος
	€	€	€
Ανάλυση κατά τομέα δραστηριότητας			
Πωλήσεις εισιτηρίων	10.903.836	(10.273.319)	630.517
Πωλήσεις ταξιδιωτικών πακέτων και κρουαζιέρων	9.664.850	(8.588.470)	1.076.380
Εισερχόμενος τουρισμός	668.954	(584.379)	84.575
Διοργάνωση συνεδρίων	567.038	(465.846)	101.192
	<u>21.804.678</u>	<u>(19.912.014)</u>	<u>1.892.664</u>
Άλλα εισοδήματα			70.953
Έξοδα Διαχείρισης			(1.731.426)
Έξοδα Πωλήσεων			(363.533)
Ζημιά από εργασίες			<u>(131.342)</u>
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης			(63.259)
Ζημιά από επανεκτίμηση επενδύσεων			(64)
Ζημιά για το έτος πριν τη φορολογία			<u>(194.665)</u>
Φορολογία			(16.916)
Ζημιά για το έτος μετά τη φορολογία			<u>(211.581)</u>

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

6. Ανάλυση κατά τομέα (συνέχεια)

Η Εταιρεία (συνέχεια)

	2016		
	Πωλήσεις	Κόστος	Μικτό
	€	πωλήσεων	Κέρδος
		€	€
Ανάλυση κατά τομέα δραστηριότητας			
Πωλήσεις εισιτηρίων	5.953.175	(5.513.668)	439.507
Πωλήσεις ταξιδιωτικών πακέτων και κρουαζιέρων	9.211.013	(8.092.005)	1.119.008
Εισερχόμενος τουρισμός	997.781	(844.459)	153.322
Διοργάνωση συνεδρίων	544.287	(465.126)	79.161
	<u>16.706.256</u>	<u>(14.915.258)</u>	<u>1.790.998</u>
Άλλα εισοδήματα			171.866
Έξοδα Διαχείρισης			(2.360.638)
Έξοδα Πωλήσεων			(415.853)
Ζημιά από εργασίες			<u>(813.627)</u>
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης			(69.806)
Απομείωση αξίας επενδύσεων			78
Ζημιά για το έτος πριν τη φορολογία			<u>(883.355)</u>
Φορολογία			16.513
Ζημιά για το έτος μετά τη φορολογία			<u>(866.842)</u>

Λόγω του γεγονότος ότι τα άλλα εισοδήματα, λειτουργικά έξοδα (διαχείρισης και πωλήσεων) και τα έξοδα χρηματοδότησης της εταιρείας αφορούν όλα τα εισοδήματα της χωρίς να υπάρχει συγκεκριμένος διαχωρισμός τους, θεωρήθηκε ότι η ανάλυση του μεικτού κέρδους αντί του καθαρού κέρδους δίνει ορθότερη παρουσίαση των αποτελεσμάτων κατά τομέα δραστηριότητας.

Επίσης λόγω του γεγονότος ότι όλα τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της εταιρείας χρησιμοποιούνται για όλους τους τομείς δραστηριότητας δεν είναι εφικτό να δοθεί ανάλυση ανά τομέα δραστηριότητας.

Η Εταιρεία διεξάγει όλες τις δραστηριότητες της στην Κύπρο και γι' αυτό το λόγο δεν παρουσιάζονται οικονομικά στοιχεία κατά γεωγραφικό τομέα.

7. Άλλα εισοδήματα

Το Συγκρότημα

	2017	2016
	€	€
Εισόδημα από διαφημίσεις	11.350	11.930
Άλλα εισοδήματα	10.440	21.660
	<u>21.790</u>	<u>33.590</u>

Η Εταιρεία

	2017	2016
	€	€
Διοικητικές υπηρεσίες	39.000	139.750
Εισόδημα από διαφημίσεις	11.350	11.930
Μέρισμα εισπρακτέο από συνδεδεμένη και εξαρτημένη εταιρεία	13.163	7.449
Άλλα εισοδήματα	7.440	12.737
	<u>70.953</u>	<u>171.866</u>

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

8. Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης

Το Συγκρότημα	2017	2016
	€	€
Τόκοι εισπρακτέοι	539	546
Συναλλαγματικές διαφορές	4.936	16.337
	<u>5.475</u>	<u>16.883</u>
Τόκοι και δικαιώματα τραπεζών	(120.941)	(130.510)
	<u>(120.941)</u>	<u>(130.510)</u>
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης	<u>(115.466)</u>	<u>(113.627)</u>
Η Εταιρεία	2017	2016
	€	€
Τόκοι εισπρακτέοι	42.980	41.954
Συναλλαγματικές διαφορές	4.936	16.337
	<u>47.916</u>	<u>58.291</u>
Τόκοι και δικαιώματα τραπεζών	(111.175)	(128.097)
	<u>(111.175)</u>	<u>(128.097)</u>
Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης	<u>(63.259)</u>	<u>(69.806)</u>

9. Κόστος προσωπικού και συμβούλων

Το Συγκρότημα	2017	2016
	€	€
Αμοιβή συμβούλων υπό εκτελεστική ιδιότητα	165.750	165.750
Μισθοί προσωπικού	1.087.815	1.088.652
Εισφορές εργοδότη και ωφελήματα προσωπικού	159.011	167.361
	<u>1.412.576</u>	<u>1.421.763</u>

Ο αριθμός των υπαλλήλων που εργοδοτούνταν από το Συγκρότημα στις 31 Δεκεμβρίου 2017 ήταν 71 (2016: 71).

Η Εταιρεία	2017	2016
	€	€
Αμοιβή συμβούλων υπό εκτελεστική ιδιότητα	165.750	165.750
Μισθοί προσωπικού	907.901	944.821
Εισφορές εργοδότη και ωφελήματα προσωπικού	125.070	138.481
	<u>1.198.721</u>	<u>1.249.052</u>

Ο αριθμός των υπαλλήλων που εργοδοτούνταν από την Εταιρεία στις 31 Δεκεμβρίου 2017 ήταν 59 (2016: 62).

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

10. Αποτελέσματα προ φόρων

Το Συγκρότημα	2017	2016
	€	€
Η ζημιά για το έτος πριν την φορολογία περιλαμβάνει και τα πιο κάτω:		
Αμοιβή ελεγκτών για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων	48.252	41.282
Αμοιβή ελεγκτών για φορολογικές υπηρεσίες	2.700	2.670
Αμοιβή ελεγκτών προηγούμενου έτους	3.100	24
Πρόνοια για επισφαλείς χρεώστες	42.684	170.040
Χρεωλύσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	37.688	31.511
Διαγραφή χρεωστών	5.159	-
Αποσβέσεις εμπράγματων στοιχείων ενεργητικού	142.573	155.145
(Ζημιά)/κέρδος από επανεκτίμηση επενδύσεων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(64)	78
Ενοίκια	60.367	66.204
Η Εταιρεία	2017	2016
	€	€
Η ζημιά για το έτος πριν την φορολογία περιλαμβάνει και τα πιο κάτω:		
Αμοιβή ελεγκτών για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων	39.500	32.530
Αμοιβή ελεγκτών για φορολογικές υπηρεσίες	2.500	2.470
Αμοιβή ελεγκτών προηγούμενου έτους	3.050	-
Πρόνοια για συγγενικές εταιρείες	48.761	566.626
Πρόνοια για επισφαλείς χρεώστες	42.684	104.440
Χρεωλύσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	37.429	23.905
Αποσβέσεις εμπράγματων στοιχείων ενεργητικού	140.588	152.838
Διαγραφή χρεωστών	5.159	-
Διαγραφή υπολοίπου συνδεδεμένης εταιρείας	18.349	-
(Ζημιά)/κέρδος από επανεκτίμηση επενδύσεων στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(64)	78
Ενοίκια	46.740	48.072

11. Φορολογία

Το Συγκρότημα

Η φορολογική επιβάρυνση για το έτος αποτελείται από τα πιο κάτω:

	2017	2016
	€	€
Έκτακτη αμυντική εισφορά έτους	(82)	(146)
Εταιρικός φόρος	(2.670)	(1.541)
Αναβαλλόμενη φορολογία χρέωση	(16.916)	16.513
	(19.668)	14.826

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

11. Φορολογία (Συνέχεια)

Το Συγκρότημα (συνέχεια)

Συμφιλίωση μεταξύ της λογιστικής ζημιάς και της φορολογικής επιβάρυνσης:

	2017 €	2016 €
Λογιστική ζημιά πριν τη φορολογία	(175.308)	(275.566)
Εταιρικός φόρος με βάση τον φορολογικό συντελεστή	(21.914)	(34.446)
Φορολογική επίπτωση:		
- εξόδων που δεν εκπίπτουν	31.515	38.996
- εσόδων που δεν φορολογούνται	(17.856)	(17.946)
- λοιπά	(83)	231
- επιπρόσθετη φορολογία	125	140
- φορολογική επίδραση ζημιάς χρήσεως	8.213	13.025
	-	-
Έκτακτη αμυντική εισφορά	(82)	(146)
Εταιρικός φόρος τρέχουσας χρήσεως	(2.670)	(1.541)
Αναβαλλόμενη φορολογία	(16.916)	16.513
	(19.668)	14.826

Η Εταιρεία

Η φορολογική επιβάρυνση για το έτος αποτελείται από τα πιο κάτω:

	2017 €	2016 €
Αναβαλλόμενη φορολογία (χρέωση)/πίστωση	(16.916)	16.513
	(16.916)	16.513

Με βάση τον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο του 2002, που έχει τεθεί σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου του 2003, οι εταιρείες του Συγκροτήματος υπόκεινται σε εταιρικό φόρο με συντελεστή 10% στο σύνολο των φορολογητέων κερδών τους. Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας ψήφισε στις 18 Απριλίου 2013 την αύξηση του εταιρικού φόρου από 10% σε 12,5% με ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2013.

Η εξαρτημένη εταιρεία του Συγκροτήματος που συστάθηκε στην Ελλάδα υπόκειται σε εταιρικό φόρο πάνω στα φορολογητέα κέρδη τους βάση του συντελεστή και αρχές που διέπονται από το φορολογικό σύστημα της χώρας αυτής.

Από 1 Ιανουαρίου 2003, το Συγκρότημα, που για φορολογικούς σκοπούς περιλαμβάνει την Εταιρεία και όλες τις εξηρημένες εταιρείες στις οποίες, άμεσα ή έμμεσα, η Εταιρεία ελέγχει το 75% του ονομαστικού τους κεφαλαίου, μπορεί να μεταφέρει ζημιές και να τις συμψηφίζει με κέρδη μεταξύ των εταιρειών του Συγκροτήματος μόνο στην περίπτωση όπου η εκχωρούσα εταιρεία και η αιτούσα εταιρεία είναι μέλη του ίδιου Συγκροτήματος για ολόκληρο το φορολογικό έτος (Group Relief).

Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις τόκοι εισπρακτέοι μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 15% (10% μέχρι 30 Αυγούστου 2012). Σε τέτοιες περιπτώσεις οι τόκοι αυτοί εξαιρούνται από εταιρικό φόρο. Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας ψήφισε στις 18 Απριλίου 2013 την αύξηση του συντελεστή έκτακτης αμυντικής εισφοράς από 15% σε 30% σε τόκους που δεν πηγάζουν από τη συνήθη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων ή δεν συνδέονται στενά με αυτή με ισχύ τις 29 Απριλίου 2013.

Σε ορισμένες περιπτώσεις μερίσματα από το εξωτερικό μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με συντελεστή 20% για τα έτη 2012 και 2013 και 17% από το 2014 και μετέπειτα.

Η Εταιρεία έχει επίσης το δικαίωμα να μεταφέρει και να συμψηφίσει ζημιές των πέντε προηγούμενων ετών με το φορολογητέο κέρδος του έτους.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

11. Φορολογία (συνέχεια)

Η Εταιρεία (συνέχεια)

Η αναβαλλόμενη φορολογία καθορίζεται χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές και νομοθεσίες που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται ότι θα ισχύουν όταν η σχετική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση εκποιηθεί ή όταν η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση διακανονιστεί.

Συμφιλίωση μεταξύ του λογιστικού κέρδους και της φορολογικής επιβάρυνσης:

	2017	2016
	€	€
Λογιστική ζημιά πριν τη φορολογία	(194.665)	(883.355)
Εταιρικός φόρος με βάση τον φορολογικό συντελεστή (12,5%)	(24.333)	(110.419)
Φορολογική επίπτωση:		
- εξόδων που δεν εκπίπτουν	39.602	117.260
- εσόδων που δεν φορολογούνται	(17.846)	(17.860)
- φορολογική επίδραση ζημιάς χρήσεως	2.577	11.019
	-	-
Αναβαλλόμενη φορολογία	(16.916)	16.513
	(16.916)	16.513

12. Ζημιά ανά μετοχή

Το Συγκρότημα

Βασική ζημιά ανά μετοχή / Πλήρως κατανεμημένη ζημιά ανά μετοχή

	2017	2016
	€	€
Ζημιά για το έτος μετά την φορολογία	(199.017)	(269.526)
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους	12.212.011	12.212.011
Βασική ζημιά ανά μετοχή / Πλήρως κατανεμημένη ζημιά ανά μετοχή (σεντ)	(1,63)	(2,21)

Η Εταιρεία
Βασική ζημιά ανά μετοχή / Πλήρως κατανεμημένη ζημιά ανά μετοχή

	2017	2016
	€	€
Ζημιά για το έτος μετά την φορολογία	(211.581)	(866.842)
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους	12.212.011	12.212.011
Βασική ζημιά ανά μετοχή / Πλήρως κατανεμημένη ζημιά ανά μετοχή (σεντ)	(1,73)	(7,10)

Ο υπολογισμός της ζημιάς ανά μετοχή έγινε με βάση το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο Αρ.33 “Κέρδος ανά μετοχή”.

Η βασική και πλήρως κατανεμημένη ζημιά ανά μετοχή έχει υπολογιστεί με βάση το μεσοσταθμικό αριθμό μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

13. Εμπράγματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Το Συγκρότημα	Ιδιότητα γήπεδα και κτίρια €	Έπιπλα, σκεύη και εγκαταστάσεις €	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές €	Οχήματα €	Ολικό €
Τιμή κτήσης ή εκτίμησης					
1 Ιανουαρίου 2016	3.015.000	1.094.864	439.235	248.699	4.797.798
Πώληση περιουσιακού στοιχείου	-	-	-	(598)	(598)
Προσθήκες	-	2.252	93	-	2.345
1 Ιανουαρίου 2017	3.015.000	1.097.116	439.328	248.101	4.799.545
Προσθήκες	-	9.353	5.862	10.115	25.330
Μεταφορά (Σημείωση 15)	352.000	-	-	-	352.000
Επανεκτίμηση	280.418	-	-	-	280.418
31 Δεκεμβρίου 2017	3.647.418	1.106.469	445.190	258.216	5.457.293
Αποσβέσεις					
1 Ιανουαρίου 2016	176.940	1.017.941	391.692	247.760	1.834.333
Πώληση περιουσιακού στοιχείου	-	-	-	(598)	(598)
Επιβάρυνση έτους	109.239	27.499	17.468	939	155.145
1 Ιανουαρίου 2017	286.179	1.045.440	409.160	248.101	1.988.880
Επιβάρυνση έτους	109.239	20.626	10.684	2.024	142.573
31 Δεκεμβρίου 2017	395.418	1.066.066	419.844	250.125	2.131.453
Καθαρή αξία					
31 Δεκεμβρίου 2017	3.252.000	40.403	25.346	8.091	3.325.840
31 Δεκεμβρίου 2016	2.728.821	51.676	30.168	-	2.810.665

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**
13. Εμπράγματα πάγια περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)
Η Εταιρεία

Τιμή κτήσης ή εκτίμησης	Ιδιότητα γήπεδα και κτίρια €	Έπιπλα, σκεύη και εγκαταστάσεις €	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές €	Οχήματα €	Ολικό €
1 Ιανουαρίου 2016	3.015.000	994.814	415.341	248.699	4.673.854
Προσθήκες	-	1.949	-	-	1.949
Πώληση περιουσιακών στοιχείων	-	-	-	(598)	(598)
1 Ιανουαρίου 2017	3.015.000	996.763	415.341	248.101	4.675.205
Προσθήκες	-	7.958	5.142	10.115	23.215
Επανεκτίμηση	280.418	-	-	-	280.418
31 Δεκεμβρίου 2017	3.295.418	1.004.721	420.483	258.216	4.978.838
Αποσβέσεις					
1 Ιανουαρίου 2016	176.940	895.304	371.557	247.759	1.691.560
Επιβάρυνση έτους	109.239	25.278	17.381	940	152.838
Πώληση περιουσιακών στοιχείων	-	-	-	(598)	(598)
1 Ιανουαρίου 2017	286.179	920.582	388.938	248.101	1.843.800
Επιβάρυνση έτους	109.239	18.870	10.455	2.023	140.587
31 Δεκεμβρίου 2017	395.418	939.452	399.393	250.124	1.984.387
Καθαρή αξία					
31 Δεκεμβρίου 2017	2.900.000	65.269	21.090	8.092	2.994.451
31 Δεκεμβρίου 2016	2.728.821	76.181	26.403	-	2.831.405

Το Συγκρότημα και η Εταιρεία

Περιγραφή	Δίκαιη αξία €000	Μέθοδος δίκαιης αξία	Μη- παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος μη παρατηρήσιμων δεδομένων (πιθανότητα- σταθμισμένος μέσος όρος) €	Σχέση μη παρατηρήσιμων δεδομένων με δίκαιη αξία
Γη και κτίρια (31 Δεκεμβρίου 2017)	2.900	Προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	Γη και κτίρια: 1.579 – 3.000	Όσο ψηλότερη είναι η τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο, τόσο μεγαλύτερη είναι και η δίκαιη αξία
Περιγραφή	Δίκαιη αξία €000	Μέθοδος δίκαιης αξία	Μη- παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος μη παρατηρήσιμων δεδομένων (πιθανότητα- σταθμισμένος μέσος όρος) €	Σχέση μη παρατηρήσιμων δεδομένων με δίκαιη αξία
Γη και κτίρια (31 Δεκεμβρίου 2016)	2.870	Προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	Γη και κτίρια: 2.298 – 4.297	Όσο ψηλότερη είναι η τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο, τόσο μεγαλύτερη είναι και η δίκαιη αξία

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

13. Εμπράγματα πάγια περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Η Εταιρεία (συνέχεια)

Κατά το έτος 2017, το Συγκρότημα πραγματοποίησε επανεκτίμηση των ακινήτων με βάση εκτίμησης της εύλογης αξίας που έγινε από ανεξάρτητο επαγγελματία εκτιμητή ακινήτων αναγνωρίζοντας επανεκτίμηση ύψους €280.418. Η επανεκτίμηση έγινε με την συγκριτική μέθοδο εκτίμησης με βάση τα υφιστάμενα συγκριτικά δεδομένα και λαμβανομένου υπόψη τα φυσικά και νομικά χαρακτηριστικά και βάση της κτηματαγοράς και της οικονομίας γενικά. Δεν υπήρξε οποιαδήποτε αλλαγή στη μέθοδο αξιολόγησης κατά την διάρκεια του έτους. Η αύξηση επανεκτίμησης ύψους €280.418 αναγνωρίστηκε στα “λοιπά συνολικά έσοδα” του έτους όπως επίσης και η σχετική αναβαλλόμενη φορολογία €46.907.

Τα ιδιόκτητα γήπεδα και κτήρια βρίσκονται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας της δίκαιης αξίας στις 31 Δεκεμβρίου 2017. Δεν υπήρξαν οποιεσδήποτε μεταφορές μεταξύ Επιπέδου 1, 2 και 3 κατά την διάρκεια του έτους.

Στα ιδιόκτητα γήπεδα και κτίρια της Εταιρείας περιλαμβάνεται γη αξίας €900.000 (2016: €653.275) πάνω στην οποία δεν λογίζονται αποσβέσεις.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 η καθαρή αξία των ιδιόκτητων γηπέδων και κτιρίων της Εταιρείας με βάση την τιμή κτήσης μη λαμβάνοντας υπόψη τις επανεκτιμήσεις που έγιναν από ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές θα ήταν €1.132.769 (2016: €1.183.691).

Η Εταιρεία έχει υποθηκεύσει τα γήπεδα και κτίρια για το ποσό των €1.964.892 (2016: €1.964.892) για να εξασφαλίσει τραπεζικές διευκολύνσεις που έχουν χορηγηθεί.

14. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Το Συγκρότημα

	Λογισμικά προγράμματα €	Υπεραξία €	Ολικό €
Τιμή κτήσης			
1 Ιανουαρίου 2016	289.629	1.643.379	1.933.008
Προσθήκες	51.939	-	51.939
1 Ιανουαρίου 2017	341.568	1.643.379	1.984.947
Προσθήκες	40.571	-	40.571
31 Δεκεμβρίου 2017	382.139	1.643.379	2.025.518
Χρεολύσεις			
1 Ιανουαρίου 2016	286.444	150.015	436.459
Επιβάρυνση έτους	31.511	-	31.511
1 Ιανουαρίου 2017	317.955	150.015	467.970
Επιβάρυνση έτους	37.688	-	37.688
31 Δεκεμβρίου 2017	355.643	150.015	505.658
Καθαρή αξία			
31 Δεκεμβρίου 2017	26.496	1.493.364	1.519.860
31 Δεκεμβρίου 2016	23.613	1.493.364	1.516.977

Η υπεραξία αφορά ποσά που πληρώθηκαν για την απόκτηση δραστηριοτήτων εταιρειών καθώς και εξαγορά θυγατρικών εταιρειών.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

14. Άυλα περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Η Εταιρεία	Λογισμικά προγράμματα €	Υπεραξία €	Ολικό €
Τμή κτήσης			
1 Ιανουαρίου 2016	232.429	1.602.323	1.834.752
Προσθήκες	51.939	-	51.939
1 Ιανουαρίου 2017	284.368	1.602.323	1.886.691
Προσθήκες	40.571	-	40.571
31 Δεκεμβρίου 2017	324.939	1.602.323	1.927.262
Χρεολύσεις			
1 Ιανουαρίου 2016	217.909	147.034	364.943
Επιβάρυνση έτους	23.905	-	23.905
1 Ιανουαρίου 2017	241.814	147.034	388.848
Επιβάρυνση έτους	37.429	-	37.429
31 Δεκεμβρίου 2017	279.243	147.034	426.277
Καθαρή αξία			
31 Δεκεμβρίου 2017	45.696	1.455.289	1.500.985
31 Δεκεμβρίου 2016	42.554	1.455.289	1.497.843

Η υπεραξία εξαγοράς αφορά ποσά που πληρώθηκαν για την απόκτηση δραστηριοτήτων εταιρειών.

Η καθαρή αξία της Υπεραξίας εξαγοράς κατανέμεται στις πιο κάτω μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών:

	2017 €	2016 €
Το Συγκρότημα		
Τουριστικές και ταξιδιωτικές υπηρεσίες		
Lavar Tourist & Travel Ltd – Λεμεσός	785.210	785.210
Λάρνακα	560.845	560.845
Kinisis Aviation Limited	8.075	8.075
Elijela Travel Tours Ltd – Λευκωσία	107.234	107.234
Houvaras Limited	15.000	15.000
Linda Limited	17.000	17.000
	<u>1.493.364</u>	<u>1.493.364</u>
Η Εταιρεία	2017 €	2016 €
Τουριστικές και ταξιδιωτικές υπηρεσίες		
Lavar Tourist & Travel Ltd – Λεμεσός	785.210	785.210
Λάρνακα	530.846	530.846
Elijela Travel Tours Ltd - Λευκωσία	107.233	107.233
Houvaras Limited	15.000	15.000
Linda Limited	17.000	17.000
	<u>1.455.289</u>	<u>1.455.289</u>

Το Συγκρότημα και η Εταιρεία

Το Συγκρότημα και η Εταιρεία προβαίνουν σε εξέταση της απομείωσης υπεραξίας ετησίως ή όταν υπάρχει ένδειξη απομείωσης, λαμβάνοντας υπόψη εκτίμηση της ανακτήσιμης αξίας των σχετικών μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών.

Η ανακτήσιμη αξία μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών καθορίζεται βάση υπολογισμών της αξίας λόγω χρήσης. Αυτοί οι υπολογισμοί χρησιμοποιούν προβλέψεις ροής μετρητών βασισμένες σε χρηματοοικονομικούς υπολογισμούς που καλύπτουν περίοδο πέντε ετών και έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι ροές μετρητών πέραν των πέντε ετών προεκτείνονται με τη χρήση υπολογιζόμενου ρυθμού ανάπτυξης 2%. Ο ρυθμός ανάπτυξης δεν ξεπερνά το μακροπρόθεσμο μέσο ρυθμό ανάπτυξης της επιχείρησης στην οποία λειτουργεί η μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

14. Άυλα περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Το Συγκρότημα και η Εταιρεία (συνέχεια)

Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης για όλες τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών (ΜΔΤΡ) είναι οι εξής:

	Λευκωσία		Λεμεσός		Λάρνακα	
	2017	2019- 2022	2017	2019- 2022	2017	2019- 2022
Μικτό περιθώριο κέρδους εισιτηρίων	6%	6%	5,2%	6%	4,8%	5%
Μικτό περιθώριο κέρδους ταξιδιωτικών πακέτων	12,5%	12,5%	14,8%	13,5%	15,4%	13%
Μικρό μερίδιο κέρδους εισιτηρίων 2010-2011						
Μικρό μερίδιο κέρδους 2011						
Ρυθμός ανάπτυξης						
Για το έτος 2018	6%		5%		1,2%	
Για το έτος 2019 μέχρι 2022	6%		4%		3%	
Προεξοφλητικό επιτόκιο	8%		8%		8%	

	Λευκωσία 2016	Λεμεσός 2016	Λάρνακα 2016
Μικτό περιθώριο κέρδους εισιτηρίων	6,6%	6,6%	6,6%
Μικτό περιθώριο κέρδους ταξιδιωτικών πακέτων	12,7%	12,7%	12,7%
Ρυθμός ανάπτυξης			
Για το έτος 2017	2%	5%	2%
Για το έτος 2018 μέχρι 2021	4%	5%	3%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	10,06%	10,06%	10,06%

Το προϋπολογιζόμενο μικτό περιθώριο κέρδους καθορίζεται βάση προηγούμενων επιδόσεων και των προσδοκιών για την ανάπτυξη της αγοράς. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε είναι υπολογισμένο πριν την φορολογία και αντικατοπτρίζει συγκεκριμένους κινδύνους που σχετίζονται με τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

15. Περιουσιακό στοιχείο κατεχόμενο προς πώληση

Το περιουσιακό στοιχείο περιλαμβάνει γη η οποία ανήκει στο Συγκρότημα, το οποίο για το 2016 είχε ταξινομηθεί ως κατεχόμενο προς πώληση αντί για συνεχιζόμενη χρήση. Ενεργό πρόγραμμα πώλησης του ακινήτου είχε υιοθετηθεί και προωθείτο ενεργά προς πώληση.

Κατά την διάρκεια του έτους το Διοικητικό Συμβούλιο πήρε την απόφαση να αξιοποιήσει το ακίνητο για δικούς του σκοπούς και ως εκ τούτου έχει επαναταξινομηθεί και έχει γίνει μεταφορά στα ιδιόκτητα γήπεδα και κτίρια.

Το ακίνητο έχει επανεκτιμηθεί από ανεξάρτητο επαγγελματία εκτιμητή με βάση την εύλογη αξία η οποία υπολογίστηκε με την μέθοδο των συγκριτικών πωλήσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας με βάση την έκθεση του ανεξάρτητου εκτιμητή, εκτιμά ότι η δίκαιη αξία του περιουσιακού στοιχείου ήταν €352.000 κατά την λήξη του έτους 2017.

Το Συγκρότημα έχει υποθηκεύσει το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο για το ποσό των €400.000.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

15. Περιουσιακό στοιχείο κατεχόμενο προς πώληση (συνέχεια)

Περιγραφή	Δίκαιη αξία €000	Μέθοδος δίκαιης αξία	Μη- παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος μη παρατηρήσιμων δεδομένων (πιθανότητα σταθμισμένος μέσος όρος) €	Σχέση μη παρατηρήσιμων δεδομένων με δίκαιη αξία
Γή και κτίρια (31 Δεκεμβρίου 2017)	352	Προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	Γή: 1.173 – 1.853	Όσο ψηλότερη είναι η τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο, τόσο μεγαλύτερη είναι και η δίκαιη αξία
Περιγραφή	Δίκαιη αξία €000	Μέθοδος δίκαιης αξία	Μη- παρατηρήσιμα δεδομένα	Εύρος μη παρατηρήσιμων δεδομένων (πιθανότητα σταθμισμένος μέσος όρος) €	Σχέση μη παρατηρήσιμων δεδομένων με δίκαιη αξία
Γή και κτίρια (31 Δεκεμβρίου 2016)	352	Προσέγγιση σύγκρισης πωλήσεων	Τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο	Γή: 870 – 1.853	Όσο ψηλότερη είναι η τιμή ανά τετραγωνικό μέτρο, τόσο μεγαλύτερη είναι και η δίκαιη αξία

16. Επενδύσεις σε εξαρτημένες εταιρείες

Το Συγκρότημα	Κύρια δραστηριότητα	Χώρα Συστάσεως	Νομική κυριότητα μετοχικού τίτλου	
			2017 %	2016 %
Kinisis Aviation Limited	Αντιπροσώπηση αεροπορικών εταιρειών	Κύπρος	100	100
Top Kinisis UK Limited	Αδρανής	Κύπρος	60	60
Kinisis Travel & Tours Inc.	Αδρανής	Η.Π.Α.	100	100
Top Kinisis Catering Limited	Αδρανής	Κύπρος	100	100
Top Kinisis Hellas M.E.Π.Ε.	Παροχή τουριστικών και ταξιδιωτικών υπηρεσιών	Ελλάδα	100	100
Fivos Travel Limited (Σημ.1)	Αντιπροσώπηση αεροπορικών εταιρειών	Κύπρος	-	-

Σημ.1

Το Συγκρότημα ασκεί έλεγχο στην εν λόγω εταιρεία λόγω του ότι κατέχει και εξασκεί δικαίωμα λήψης αποφάσεων για σημαντικές λειτουργικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες που επηρεάζουν τις αποδόσεις της θυγατρικής και διαθέτει στην πράξη την ικανότητα να διευθύνει τις συναφείς δραστηριότητες και να κατευθύνει την σύναψη σημαντικών πράξεων προς όφελος του καθώς και λόγω της ιδιαίτερης σχέσης με την εταιρεία που υποδηλώνει την εξάρτηση των δραστηριοτήτων της εταιρείας από το Συγκρότημα. Μέσω της άσκησης ελέγχου το Συγκρότημα είναι σε θέση να απολαμβάνει 76% στα οικονομικά οφέλη σε οικονομικά αποτελέσματα και ίδια κεφάλαια τα οποία και ενοποιεί.

Όλες οι πιο πάνω εξαρτημένες εταιρείες εκτός από τις Kinisis Travel & Tours Inc. και Top Kinisis Hellas M.E.Π.Ε., διεξάγουν τις εργασίες τους στην Κύπρο. Η εξαρτημένη εταιρεία Kinisis Travel & Tours Inc. είναι εγγεγραμμένη στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής η οποία παραμένει αδρανής και η Top Kinisis Hellas M.E.Π.Ε. στην Ελλάδα.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

16. Επενδύσεις σε εξαρτημένες εταιρείες (συνέχεια)

Η Εταιρεία

Ανάλυση λογιστικής αξίας:

	2017	2016
	€	€
Kinisis Aviation Limited	1.709	1.709
Top Kinisis Catering Limited	8.543	8.543
Top Kinisis Hellas M.E.Π.Ε	50.000	50.000
	<u>60.252</u>	<u>60.252</u>

17. Επενδύσεις

Επενδύσεις που αποτιμούνται σε δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Το Συγκρότημα και η Εταιρεία

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου

(Ζημιά)/κέρδος από επανεκτίμηση

Τρέχουσα αξία στις 31 Δεκεμβρίου

	2017	2016
	€	€
	712	634
	(64)	78
	<u>648</u>	<u>712</u>

Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση

Το Συγκρότημα και η Εταιρεία

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου και 31 Δεκεμβρίου

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου

	2017	2016
	€	€
	8.171	8.171
	<u>8.171</u>	<u>8.171</u>

Οι επενδύσεις στην δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αποτελούνται από μετοχές δημοσίων εταιρειών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και δραστηριοποιούνται στον τραπεζικό τομέα.

18. Επένδυσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες

Το Συγκρότημα

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου

Μερίδιο στα αποτελέσματα της συνδεδεμένης εταιρείας

- κέρδος έτους

Μερίσματα που πληρώθηκαν

Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου

	2017	2016
	€	€
	126.346	119.632
	5.421	12.963
	(13.163)	(6.249)
	<u>118.604</u>	<u>126.346</u>

Η αναγραφόμενη λογιστική αξία επένδυσης σε συνδεδεμένες εταιρείες αναλύεται όπως πιο κάτω:

	2017	2016
	€	€
Tal Aviation Cyprus Limited	490	490
E & E Travel Providers Limited	-	-
Σκέδασης Συστήματα Πληροφορικής Λτδ	104.743	104.743
	<u>105.233</u>	<u>105.233</u>

Οι επενδύσεις στις συνδεδεμένες εταιρείες Tal Aviation Limited, E & E Travel Providers Limited και Σκέδασης Συστήματα Πληροφορικής Λτδ αντιπροσωπεύει το 49%, 49% και 19,8% του εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών αντιστοίχως.

Η εταιρεία E & E Travel Providers Ltd παρέμεινε αδρανής κατά την διάρκεια των δύο τελευταίων χρόνων. Η κύρια δραστηριότητα της E & E Travel Providers Ltd ήταν μέχρι πρόσφατα η διαχείριση συστήματος κρατήσεων στο διαδίκτυο. Το Συγκρότημα έχει αναγνωρίσει το έτος 2017 πρόβλεψη για επισφαλές ποσό ύψους €18.349 και συνολικά τα προηγούμενα έτη έχει προβεί σε πρόβλεψη για επισφαλές ποσό για όλο το χρεώστη (€335.832).

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

**18. Επενδύσεις σε συνδεδεμένες εταιρείες (συνέχεια)
Η Εταιρεία (συνέχεια)**

Η κύρια δραστηριότητα της εταιρείας Σκέδασης Συστήματα Πληροφορικής Λτδ είναι η παροχή υπηρεσιών και η εμπορία συστημάτων πληροφορικής.

Η κύρια δραστηριότητα της εταιρείας Tal Aviation Cyprus Limited θα είναι η αντιπροσωπεία αεροπορικών εταιρειών και διαφόρων τουριστικών επιχειρήσεων στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

Οι επενδύσεις στις συνδεδεμένες εταιρείες παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (equity method). Συνοπτικές πληροφορίες για τις συνδεδεμένες εταιρείες παρουσιάζονται πιο κάτω:

	E & E Travel Providers Limited	Σκέδασης Συστημάτων Πληροφορική ς Λτδ	Tal Aviation Cyprus Ltd	2017 €	2016 €
Ολικό ενεργητικό	63.707	354.996	4.401	423.104	417.257
Ολικό παθητικό	(423.574)	(69.137)	(11.167)	(503.878)	(468.133)
Καθαρό ενεργητικό/(παθητικό)	(359.867)	285.859	(6.766)	(80.774)	(50.876)
Ολικά εισοδήματα	-	608.804	3.971	612.775	(618.579)
Κέρδος/(ζημιά) έτους	(708)	27.380	(2.033)	24.639	64.810
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	11.941		11.941	(4.044)
Μερίσματα που εισπράχθηκαν από τη συνδεδεμένη εταιρεία κατά τη διάρκεια του έτους	-	13.163	-	13.163	6.154

Συμφιλίωση των πιο πάνω οικονομικών πληροφοριών για την Σκέδασης Συστήματα Πληροφορικής που αναγνωρίστηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις:

	2017 €	2016 €
Καθαρό ενεργητικό	285.859	313.016
Ποσοστό ιδιοκτησίας του Συγκροτήματος	19.8%	19.8%
	56.600	61.977
Υπεραξία	62.004	64.369
	118.604	126.346

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

19. Αναβαλλόμενη φορολογία

Το Συγκρότημα και η Εταιρεία

Το Συγκρότημα και η εταιρεία εφαρμόζοντας το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο Αναφοράς Αρ.12 “Φόροι Εισοδήματος” προέβη σε πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία η οποία προέκυψε από την επανεκτίμηση ακινήτων καθώς και από προσωρινές διαφορές μεταξύ φορολογικού και λογιστικού κέρδους/(ζημιάς) της εταιρείας.

	Επιταχυνόμενες φορολογικές αποσβέσεις €	Φορολο- γικές ζημιές €	Επανεκτίμηση Ακίνητης Ιδιοκτησίας €	Σύνολο €
Υπόλοιπο 1.1.2016	2.288	(15.030)	129.160	116.418
Χρέωση στο αποθεματικό επανεκτίμησης και λοιπά συνολικά έσοδα (Πίστωση)/Χρέωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	-	-	(1.857)	(1.857)
	(2.039)	(14.474)	-	(16.513)
Υπόλοιπο 1.1.2017	249	(29.504)	127.303	98.048
Χρέωση στο αποθεματικό επανεκτίμησης και λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	46.907	46.907
Πίστωση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	619	16.297	-	16.916
Υπόλοιπο 31.12.2017	868	(13.207)	174.210	161.871

Συγκεκριμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις έχουν συμψηφισθεί σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Συγκροτήματος και της Εταιρείας.

Η ακόλουθη ανάλυση των αναβαλλόμενων φορολογικών υπολοίπων (μετά τον συμψηφισμό) για σκοπούς ισολογισμού έχει ως εξής:

	2017 €	2016 €
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	161.871	98.048
	<u>161.871</u>	<u>98.048</u>

20. Εμπορικοί και άλλοι χρεώστες

Το Συγκρότημα

Χρεώστες εμπορίου (μετά την αφαίρεση πρόνοιας για επισφαλείς χρεώστες)

Υπόλοιπα συγγενικών εταιρειών (σημ. 21)

Διάφοροι χρεώστες και προκαταβολές

Λογαριασμοί συμβούλων

	2017 €	2016 €
Χρεώστες εμπορίου (μετά την αφαίρεση πρόνοιας για επισφαλείς χρεώστες)	1.575.012	1.690.943
Υπόλοιπα συγγενικών εταιρειών (σημ. 21)	7.178	6.932
Διάφοροι χρεώστες και προκαταβολές	124.764	131.591
Λογαριασμοί συμβούλων	195.865	213.336
	<u>1.902.819</u>	<u>2.042.802</u>

Πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες

1 Ιανουαρίου

Πρόβλεψη για το έτος

Διαγραφή χρεωστών

Επισφαλείς χρεώστες που εισπράχθηκαν

31 Δεκεμβρίου

	2017 €	2016 €
1 Ιανουαρίου	356.652	708.047
Πρόβλεψη για το έτος	42.684	170.040
Διαγραφή χρεωστών	-	(496.435)
Επισφαλείς χρεώστες που εισπράχθηκαν	-	(25.000)
31 Δεκεμβρίου	<u>399.336</u>	<u>356.652</u>

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

20. Εμπορικοί και άλλοι χρεώστες (συνέχεια)

Η Εταιρεία

Χρεώστες εμπορίου (μετά την αφαίρεση πρόνοιας για επισφαλείς χρεώστες)

1.268.127 1.484.355

Διάφοροι χρεώστες και προκαταβολές

78.078 75.922

Λογαριασμοί συμβούλων

195.865 213.336

1.542.070 1.773.613

Πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες

2017

2016

€

€

1 Ιανουαρίου

276.429 693.424

Πρόβλεψη για το έτος

42.684 104.440

Διαγραφή χρεωστών

- (496.435)

Επισφαλείς χρεώστες που εισπράχθηκαν

- (25.000)

31 Δεκεμβρίου

319.113 276.429

Όλοι οι χρεώστες είναι εισπρακτέοι εντός ενός έτους.

21. Συναλλαγές με συγγενικά πρόσωπα

Το Συγκρότημα

2017

2016

€

€

Οφειλές από συνδεδεμένες και συγγενικές εταιρείες

Skedasys Information Systems Limited

- 1.135

Tal Aviation Limited (συνδεδεμένη εταιρεία)

7.178 5.797

7.178 6.932

2017

2016

€

€

Ποσά εισπρακτέα από συγγενική εταιρεία

Elior Trading & Consulting Limited (εμπορικά και τρεχούμενος)

180.288 183.876

2017

2016

€

€

Η Εταιρεία

Υπόλοιπα με εξαρτημένες και συνδεδεμένες εταιρείες (μετά την πρόβλεψη)

Οφειλές από εξαρτημένες και συνδεδεμένες εταιρείες:

Top Kinisis Catering Ltd (μη εμπορικά)

352.000 352.000

Top Kinisis Hellas M.E.Π.E.

563.689 522.899

Tal Aviation Cyprus Limited

7.180 5.797

Skedasys Information Systems Ltd

- 1.135

922.869 881.831

Κατά τη διάρκεια του έτους η Εταιρεία προχώρησε σε προβλέψεις των υπολοίπων εξαρτημένων εταιρειών ύψους €48.761 (2016: €566.266), όπως αναλύεται πιο κάτω:

2017

2016

€

€

Top Kinisis Catering Ltd (μη εμπορικά)

45.616 288.427

Top Kinisis UK Ltd

- 800

Top Kinisis Hellas M.E.Π.E.

- 200.000

Kinisis Aviation Ltd

3.145 62.701

Kinisis Travel and Tours Inc.

- 14.698

48.761 566.626

2017

2016

€

€

Ποσά εισπρακτέα από συγγενική εταιρεία

Elior Trading & Consulting Limited (εμπορικά και τρεχούμενος)

166.925 170.515

Βάση συμφωνίας ο χρεώστης θα πληρώνει για τα επόμενα δύο χρόνια €18.000 ετησίως και μετέπειτα η δόση αποπληρωμής θα αυξηθεί σε €30.000 ετησίως έτσι ώστε να επιτευχθεί πλήρης αποπληρωμή. Το υπόλοιπο δεν φέρει τόκο.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

21. Συναλλαγές με συγγενικά πρόσωπα (συνέχεια)

Υπόλοιπα οφειλόμενα σε εξαρτημένες και συνδεδεμένες εταιρείες:

	2017 €	2016 €
Skedasys Information Systems Ltd	879	-
Fivos Travel Limited	206.093	342.355
	<u>206.972</u>	<u>342.355</u>

Οι πιο πάνω οφειλές αντιπροσωπεύουν τους τρεχούμενους λογαριασμούς μεταξύ της Ιθύνουσας Εταιρείας των εξαρτημένων, συνδεδεμένων και συγγενικών εταιρειών, οι οποίες δεν φέρουν τόκο και δεν έχουν καθορισμένους όρους αποπληρωμής. Τα υπόλοιπα έχουν προκύψει από εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Συγκροτήματος, καθώς και χορηγήσεις που έχουν δοθεί.

	2017 €	2016 €
Έσοδα/(έξοδα) από/σε εξαρτημένες και συνδεδεμένες εταιρείες -Η Εταιρεία		
Αμοιβή για διοικητικές υπηρεσίες:		
- Kinisis Aviation Ltd	4.000	4.000
- Fivos Travel Ltd	32.000	130.000
- Tal Aviation Cyprus Limited	3.000	5.750
Εισοδήματα από εργασίες		
- Top Kinisis Hellas M.E.Π.Ε.	83.655	168.763
- Top Kinisis Catering Ltd	42.945	41.897
- Fivos Travel Ltd	342.599	-
Έξοδα για εργασίες:		
- Top Kinisis Hellas M.E.Π.Ε	(177.254)	(24.589)
- Fivos Travel Ltd	(5.093.853)	(246.371)

Το Συγκρότημα και η Εταιρεία

Συναλλαγές με άλλα συνδεδεμένα πρόσωπα

Συναλλαγές μεταξύ της εταιρείας και των θυγατρικών της οι οποίες είναι συνδεδεμένα μέρη της εταιρείας έχουν απαλειφθεί στην ενοποίηση και δεν έχουν παρουσιασθεί σ' αυτή τη σημείωση. Λεπτομέρειες των συναλλαγών μεταξύ του Συγκροτήματος και άλλων συνδεδεμένων προσώπων παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2017 €	2016 €
Ποσά οφειλόμενα από άλλα συνδεδεμένα μέρη		
Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου	<u>50.821</u>	<u>87.265</u>

Τα πιο πάνω ποσά περιλαμβάνονται στους εμπορικούς και άλλους χρεώστες στη κατάσταση οικονομικής θέσης του Συγκροτήματος και της Εταιρείας.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

22. Μετοχικό κεφάλαιο

	2017 €	2016 €
Εγκεκριμένο		
24.895.300 μετοχές των €0,34 σεντ	8.464.402	8.464.402
Εκδοθέν και πλήρως εξοφλημένο		
12.212.011 μετοχές των €0,34 σεντ	4.152.084	4.152.084

Σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας που διεξήχθη στις 24 Ιανουαρίου 2007, εγκρίθηκε ομόφωνα ψήφισμα για μείωση του μετοχικού κεφαλαίου από 25.000.000 μετοχές των €0,34 έκαστη σε 24.895.300 μετοχές των €0,34 έκαστη. Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας επικυρώθηκε από το Δικαστήριο με διάταγμα που εκδόθηκε στις 26 Μαρτίου 2007.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας που διεξήχθη στις 19 Δεκεμβρίου 2007 ενέκρινε ομόφωνα ψήφισμα για μείωση του αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο από €1.054.246 σε €0. Το ποσό που προέκυψε από την μείωση του αποθεματικού κεφαλαίου δύναται να συμψηφιστεί με το αποθεματικό προσόδου της Εταιρείας. Το αίτημα έχει εγκριθεί από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας στις 20 Μαΐου 2008.

23. Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές

	2017 €	2016 €
Το Συγκρότημα		
Εμπορικοί πιστωτές	1.596.150	1.530.299
Υπόλοιπα συγγενικών εταιρειών	879	-
Διάφοροι πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα	287.116	211.055
	<u>1.884.145</u>	<u>1.741.354</u>
Η Εταιρεία		
Εμπορικοί πιστωτές	1.239.201	1.160.088
Διάφοροι πιστωτές και οφειλόμενα έξοδα	220.506	133.602
	<u>1.459.707</u>	<u>1.293.690</u>

Όλοι οι πιστωτές είναι πληρωτέοι εντός ενός έτους.

24. Τραπεζικές υπεραναλήψεις

Το Συγκρότημα και η Εταιρεία

Οι τραπεζικές υπεραναλήψεις φέρουν τόκο προς βασικό επιτόκιο (μεσοσταθμικό) πλέον 4,42% (2016: 4,82%) ετησίως, είναι πληρωτέες σε πρώτη ζήτηση και είναι εξασφαλισμένες με (1) υποθήκες πάνω στην ακίνητη περιουσία της Εταιρείας μέχρι του ποσού των €1.964.892 (2016: €1.964.892), (2) επιβάρυνση πάνω στο υπόλοιπο ενεργητικό της Εταιρείας μέχρι του ποσού των €1.504.301 (2016: €1.504.301), και (3) προσωπικές εγγυήσεις συμβούλων της Εταιρείας. Επιπλέον έχει παραχωρηθεί υποθήκη στη γή – οικόπεδα που ανήκει στο Συγκρότημα μέχρι το ποσό των €400.000 όπως αναφέρεται στην σημείωση 15.

25. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

	2017 €	2016 €
Το Συγκρότημα		
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	315.825	176.793
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	(1.949.886)	(1.934.360)
	<u>(1.634.061)</u>	<u>(1.757.567)</u>
Η Εταιρεία		
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	90.968	35.024
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	(1.948.461)	(1.934.360)
	<u>(1.857.493)</u>	<u>(1.899.336)</u>

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

26. Δανεισμός	2017	2016
Το Συγκρότημα και η Εταιρεία	€	€
Μη βραχυπρόθεσμο δάνειο		
Δάνεια τραπεζών	78.231	111.785
Βραχυπρόθεσμο δάνεια		
Δάνεια τραπεζών	39.612	39.612

Το τραπεζικό δάνειο με αρχικό ποσό €300.000 είναι αποπληρωτέο με εκατό δεκαεννιά (119) διαδοχικές μηνιαίες δόσεις των €3.301 περίπου έκαστη οι οποίες θα καλύπτουν κεφάλαιο και τόκους και στη συνέχεια με μία (1) δόση στη λήξη του δανείου η οποία θα καλύπτει κεφάλαιο και τόκους.

Το ποσό της τελευταίας δόσης θα είναι τέτοιο έτσι ώστε να αποπληρωθεί πλήρως το υπόλοιπο του δανείου σύν τόκοι και οποιαδήποτε άλλα ποσά πληρωτέα σχετικά με το δάνειο.

Το δάνειο υπόκειται σε κυμαινόμενο επιτόκιο με τριμηνιαίο Euribor συν περιθώριο 4% ετησίως.

Όλο το δάνειο έχει χρησιμοποιηθεί για την αναβάθμιση και ανακαίνιση του κτιρίου της Εταιρείας.

Το δάνειο είναι εξασφαλισμένο με υποθήκες επί των ακινήτων του Συγκροτήματος (βλέπε σημείωση 15).

27. Διαχείριση Χρηματοοικονομικού Κινδύνου

Παράγοντες οικονομικού κινδύνου

Το Συγκρότημα και η Εταιρεία εκτίθενται σε κίνδυνο επιτοκίου, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που κατέχει και κατά τη διεξαγωγή των εργασιών. Η πολιτική που εφαρμόζει το Συγκρότημα και η εταιρεία στη διαχείριση των πιο πάνω κινδύνων καθώς και επεξήγηση των επιχειρησιακών κινδύνων ώστε να τους ελέγχει, αναλύεται πιο κάτω:

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης.

Το Συγκρότημα δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου, εκτός από τα υπόλοιπα με συγκεκριμένους χρεώστες που ανέρχονται σε συνολικό ποσό €180.288 (2016: €183.876) εκ των οποίων το καθένα ξεχωριστά υπερβαίνει το 5% του συνόλου των χρεωστών. Το Συγκρότημα εφαρμόζει διαδικασίες που να βεβαιώνουν ότι οι πωλήσεις προϊόντων και παροχή υπηρεσιών γίνονται σε πελάτες με κατάλληλη ιστορία αξιοπιστίας και παρακολουθεί σε συνεχή βάση τη χρονολογική κατάσταση των εισπρακτέων. Τα τραπεζικά υπόλοιπα κρατούνται σε χρηματοοικονομικούς οργανισμούς που περιορίζουν την έκθεση του σε πιστωτικό κίνδυνο σε σχέση με κάθε χρηματοοικονομικό οργανισμό.

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στο πιστωτικό κίνδυνο. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων ήταν:

Το Συγκρότημα	2017	2016
	€	€
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	315.825	176.793
Εμπορικοί χρεώστες	1.575.012	1.690.943
Συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	1.890.837	1.867.736
Τραπεζικές εγγυήσεις (σημ.31)	312.672	382.091

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

27. Διαχείριση Χρηματοοικονομικού Κινδύνου (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Η Εταιρεία

	2017 €	2016 €
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	90.968	35.024
Ποσά εισπρακτέα από συγγενικά πρόσωπα	1.089.794	1.052.346
Εμπορικοί χρεώστες	1.268.127	1.484.355
Συνολική έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	<u>2.448.889</u>	<u>2.571.725</u>
Τραπεζικές εγγυήσεις (σημ. 30)	<u>312.672</u>	<u>352.091</u>

Η εταιρεία έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου λόγω των χρεωστικών υπολοίπων από συγγενικές εταιρείες (βλέπε σημείωση 21)

Ο μέσος όρος πίστωσης για πωλήσεις είναι 24 ημέρες. Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, εμπορικές απαιτήσεις ύψους €1.575.012 (2016: €1.690.943) για το συγκρότημα και €1.268.127 (2016: €1.484.355) για την εταιρεία είχαν λήξει αλλά δεν είχαν υποστεί απομείωση (ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις).

Αυτά σχετίζονται με ένα αριθμό ανεξάρτητων πελατών για τους οποίους είναι σε συχνή παρακολούθηση της πιστοληπτικής ικανότητας και πρόγραμμα αποπληρωμής.

Η χρονολογική ανάλυση αυτών των ληξιπρόθεσμων εμπορικών εισπρακτέων έχει ως εξής:

Το Συγκρότημα

	2017 €	2016 €
1-180 ημέρες	1.219.560	1.032.464
181-360 ημέρες	73.598	122.057
Πάνω από 360 ημέρες	281.854	536.422
	<u>1.575.012</u>	<u>1.690.943</u>

Η Εταιρεία

	2017 €	2016 €
1-180 ημέρες	971.980	952.605
181-360 ημέρες	63.064	93.098
Πάνω από 360 ημέρες	233.083	438.652
	<u>1.268.127</u>	<u>1.484.355</u>

Ο λογαριασμός για προβλέψεις αναφορικά με εμπορικές απαιτήσεις χρησιμοποιείται για τη καταγραφή ζημιών απομείωσης εκτός κι αν το Συγκρότημα είναι πεπεισμένο ότι δεν θα μπορέσει να ανακτήσει το οφειλόμενο ποσό. Σε αυτή την περίπτωση το ποσό θεωρείται μη ανακτήσιμο και διαγράφεται κατ' ευθείαν έναντι του χρηματοοικονομικού στοιχείου.

Για να προσδιορίσει την ανακτησιμότητα μιας εμπορικής απαίτησης, το Συγκρότημα εξετάζει οποιαδήποτε αλλαγή στη πιστωτική ικανότητα του χρεώστη από την ημερομηνία που δόθηκε μέχρι την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης. Η συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου μειώνεται λόγω του μεγάλου αριθμού πελατών που δεν συσχετίζονται μεταξύ τους.

Βασισμένο στα πιο πάνω και στην προηγούμενη εμπειρία του, το Συγκρότημα πιστεύει ότι δεν χρειάζεται περαιτέρω πρόβλεψη για ζημιά απομείωσης για χρεώστες οι οποίοι έχουν υπερβεί κατά την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης την περίοδο παροχής πιστωτικής διευκόλυνσης.

Κατά τη διάρκεια του έτους το Συγκρότημα και η Εταιρεία έχει αναγνωρίσει προβλέψεις για επισφαλείς εμπορικούς χρεώστες ύψους €42.684 (2016: € 170.040) που αφορά συγκεκριμένους χρεώστες οι οποίοι λόγω της παρούσας οικονομικής κρίσης εκτιμάται ότι η πιστωτική ικανότητα τους έχει αλλοιωθεί αρνητικά από την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης και υποδεικνύουν την ύπαρξη μείωσης των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών των συγκεκριμένων χρεωστών.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

27. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν η λήξη των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων δεν συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δεν συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών. Το Συγκρότημα εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση τέτοιων ζημιών όπως η διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και άλλων περιουσιακών στοιχείων με υψηλή ρευστότητα και με το να διατηρεί ένα ικανοποιητικό ποσό σε δεσμευμένες πιστωτικές διευκολύνσεις. Το Συγκρότημα παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας έχοντας υιοθετήσει προϋπολογισμό ταμειακών ροών τον οποίο παρακολουθεί σε τακτά διαστήματα.

Το Συγκρότημα εξασφαλίζει ότι έχει αρκετά μετρητά ώστε να μπορεί να καλύψει βραχυπρόθεσμες αναμενόμενες λειτουργικές ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Δεν συμπεριλαμβάνεται ο αντίκτυπος ακραίων καταστάσεων που δεν μπορούν εύλογα να προβλεφθούν, όπως για παράδειγμα φυσικές καταστροφές.

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν την αναμενόμενη χρονολογική λήξη των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Συγκροτήματος. Οι πίνακες έχουν ετοιμαστεί με βάση τις συμβατικές μη-προεξοφλημένες ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και βάση της νωρίτερης ημερομηνίας κατά την οποία το Συγκρότημα μπορεί να υποχρεωθεί να πληρώσει.

Τα ποσά στον πιο κάτω πίνακα μπορεί να μην ισούνται με τα ποσά που αναφέρονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης, επειδή ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει όλες τις ταμειακές ροές (συμπεριλαμβανομένου τόκων) σε μη-προεξοφλημένη βάση.

Το Συγκρότημα	Λογιστική αξία €	Συμβατικές ταμειακές ροές €	Εντός 6 μηνών €	Μεταξύ 6 - 12 μηνών	Μεταξύ 1 - 2 ετών €	Πέραν των 2 ετών €
31 Δεκεμβρίου 2017						
Δάνεια τραπεζών	117.843	(151.846)	(19.806)	(19.806)	(39.612)	(72.622)
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	1.949.886	(1.949.886)	(1.949.886)	-	-	-
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	1.884.145	(1.884.145)	(1.884.145)	-	-	-
	<u>3.951.874</u>	<u>(3.985.877)</u>	<u>(3.853.837)</u>	<u>(19.806)</u>	<u>(39.612)</u>	<u>(72.622)</u>
31 Δεκεμβρίου 2016						
Δάνεια τραπεζών	151.397	(191.458)	(19.806)	(19.806)	(39.612)	(112.234)
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	1.934.360	(1.934.360)	(1.934.360)	-	-	-
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	1.741.354	(1.741.354)	(1.741.354)	-	-	-
	<u>3.827.111</u>	<u>(3.867.172)</u>	<u>(3.695.520)</u>	<u>(19.806)</u>	<u>(39.612)</u>	<u>(112.234)</u>
Η Εταιρεία						
	Λογιστική αξία €	Συμβατικές ταμειακές ροές €	Εντός 6 Μηνών €	Μεταξύ 6 - 12 μηνών	Μεταξύ 1 - 2 Ετών €	Πέραν των 2 ετών €
31 Δεκεμβρίου 2017						
Δάνεια τραπεζών	117.843	(151.846)	(19.806)	(19.806)	(39.612)	(72.622)
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	1.948.461	(1.948.461)	(1.948.461)	-	-	-
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	1.459.707	(1.459.707)	(1.459.707)	-	-	-
	<u>3.526.011</u>	<u>(3.560.014)</u>	<u>(3.427.974)</u>	<u>(19.806)</u>	<u>(39.612)</u>	<u>(72.622)</u>
31 Δεκεμβρίου 2016						
Δάνεια τραπεζών	151.397	(191.458)	(19.806)	(19.806)	(39.612)	(112.234)
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	1.934.360	(1.934.360)	(1.934.360)	-	-	-
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	1.293.690	(1.293.690)	(1.293.690)	-	-	-
	<u>3.379.447</u>	<u>(3.419.508)</u>	<u>(3.247.856)</u>	<u>(19.806)</u>	<u>(39.612)</u>	<u>(112.234)</u>

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

27. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος όπου η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και ροή μετρητών από εργασίες του Συγκροτήματος είναι ουσιαστικά ανεξάρτητα από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς, εφόσον το Συγκρότημα δεν έχει σημαντικά περιουσιακά στοιχεία που να φέρουν τόκο. Το Συγκρότημα εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου αναφορικά με το δανεισμό του (περιλαμβανομένων των τραπεζικών υπεραναλήψεων). Ο δανεισμός είναι σε κυμαινόμενα επιτόκια και εκθέτει το Συγκρότημα σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά στις ταμειακές ροές. Το Συγκρότημα παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

Ανάλυση ευαισθησίας

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων και στα ίδια κεφάλαια από λογικές πιθανές αλλαγές στα επιτόκια. Η ανάλυση αυτή προϋποθέτει ότι άλλοι παράγοντες και συγκεκριμένα οι τιμές συναλλάγματος παραμένουν σταθεροί.

Η ανάλυση επαναλαμβάνεται με τους ίδιους όρους και για το 2016.

Το Συγκρότημα και η Εταιρεία

	Αποτελέσματα		Ίδια κεφάλαια	
31 Δεκεμβρίου 2017				
Χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου	(20.677)	20.677	(20.677)	20.677
	100μ.β. αύξηση €	100μ.β. μείωση €	100μ.β. Αύξηση €	100μ.β. μείωση €
31 Δεκεμβρίου 2016				
Χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινόμενου επιτοκίου	(20.858)	20.858	(20.858)	20.858

Κίνδυνοι τουριστικής βιομηχανίας

Η οικονομική κατάσταση στην Ευρώπη (κατά κύριο λόγο στο Ηνωμένο Βασίλειο) και στη Ρωσία απ' όπου προέρχεται το μεγαλύτερο ποσοστό του τουρισμού, μπορεί να έχει επιπτώσεις στην τουριστική βιομηχανία.

Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που απορρέει από αδυναμία των συστημάτων τεχνολογίας και ελέγχων του Συγκροτήματος καθώς και ο κίνδυνος που προέρχεται από ανθρώπινο λάθος και φυσικές καταστροφές. Τα συστήματα του Συγκροτήματος ελέγχονται, συντηρούνται και αναβαθμίζονται επί συνεχούς βάσεως.

- Το πολιτικό σκηνικό στην Κύπρο, οι ελληνοτουρκικές σχέσεις και η πολιτική κατάσταση στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Μεσογείου είναι δυνατό να έχουν σοβαρό αντίκτυπο στην τουριστική βιομηχανία.
- Οι εργασίες του Συγκροτήματος υπόκεινται σε εποχιακές διακυμάνσεις, λόγω του ότι το Συγκρότημα δραστηριοποιείται κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες, από Απρίλιο μέχρι Οκτώβριο και παρουσιάζει μειωμένη δραστηριότητα κατά τους μήνες Νοέμβριο μέχρι Μάρτιο.
- Η ανταγωνιστικότητα της Κύπρου και της Ελλάδας στη διεθνή τουριστική αγορά καθώς και ο αυξανόμενος ανταγωνισμός εντός της Κυπριακής και Ελληνικής αγοράς επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος, λόγω του ότι το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων συντελείται κατά την καλοκαιρινή περίοδο.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017****27. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)****Κίνδυνος συμμόρφωσης**

Ο κίνδυνος συμμόρφωσης είναι ο κίνδυνος χρηματικής απώλειας, συμπεριλαμβανομένης και απώλειας από πρόστιμα και άλλες ποινές, που απορρέει από τη μη συμμόρφωση με τους νόμους και κανονισμούς της Κύπρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο κίνδυνος αυτός περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό μέσω της εποπτείας που ασκείται από το λειτουργό συμμόρφωσης, αλλά και μέσω άλλων ασφαλιστικών δικλίδων που εφαρμόζει το Συγκρότημα.

Νομικός κίνδυνος

Ο νομικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος χρηματικής απώλειας, διακοπής των λειτουργιών του Συγκροτήματος ή οποιασδήποτε άλλης αρνητικής κατάστασης που πηγάζει από την πιθανότητα μη εφαρμογής ή παράβασης νομικών συμβάσεων και κατά συνέπεια νομικών αγωγών. Ο κίνδυνος αυτός περιορίζεται μέσω των συμβολαίων που χρησιμοποιεί το Συγκρότημα για να εκτελεί τις εργασίες του.

Κίνδυνος απώλειας φήμης

Ο κίνδυνος αυτός απορρέει από αρνητική δημοσιότητα όσον αφορά στις εργασίες το Συγκρότημα, που είτε αληθινή είτε ψευδής, μπορεί να προκαλέσει μείωση της πελατειακής βάσης της, μείωση των εισοδημάτων και νομικές αγωγές εναντίον του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση του κινδύνου αυτού.

Κίνδυνος διαχείρισης κεφαλαίου

Το Συγκρότημα διαχειρίζεται τα κεφάλαια του ούτως ώστε να διασφαλίζει ότι θα συνεχίσει να λειτουργεί ως δρώσα οικονομική μονάδα και ταυτόχρονα θα έχει την μέγιστη δυνατή απόδοση για τους μετόχους μέσω της βέλτιστης αναλογίας ιδίων κεφαλαίων και δανεισμού. Η γενική στρατηγική του Συγκροτήματος δεν έχει αλλάξει από το προηγούμενο έτος.

Άλλοι κίνδυνοι

Το γενικότερο οικονομικό περιβάλλον που επικρατεί στην Κύπρο και διεθνώς ενδέχεται να επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος. Έννοιες όπως ο πληθωρισμός, η ανεργία και εξέλιξη του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (GDP) είναι άμεσα συνυφασμένες με την οικονομική πορεία της κάθε χώρας και οποιαδήποτε μεταβολή αυτών καθώς και του εν γένει οικονομικού περιβάλλοντος δύναται να προκαλέσει αλυσιδωτές αντιδράσεις σε όλους τους τομείς επηρεάζοντας ανάλογα το Συγκρότημα.

Μετρήσεις δίκαιης αξίας που αναγνωρίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί την ακόλουθη ιεραρχία για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της δίκαιης αξίας:

- **Επίπεδο 1:** επενδύσεις που επιμετρούνται στη δίκαιη αξία με βάση χρηματιστηριακές τιμές (χωρίς διόρθωση) σε ενεργείς αγορές για όμοιες επενδύσεις.
- **Επίπεδο 2:** επενδύσεις που επιμετρούνται στη δίκαιη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά τη δίκαιη αξία είναι βασισμένα σε δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς.
- **Επίπεδο 3:** επενδύσεις που επιμετρούνται στη δίκαιη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά τη δίκαιη αξία δεν είναι βασισμένα σε δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

27. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

Μετρήσεις δίκαιης αξίας που αναγνωρίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης (συνέχ.)

Περιουσιακό στοιχείο του Συγκροτήματος που επιμετρείται στη δίκαιη αξία και ο προσδιορισμός της δίκαιης αξίας έχει ως εξής:

	2017 Λογιστική αξία €	2016 Λογιστική αξία €	Επίπεδο ιεραρχίας €	Μέθοδος αξιολόγησης
Επενδύσεις που αποτιμούνται στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημείωση 17)	648	712	Επίπεδο 1	Η αξιολόγηση έγινε με βάση χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργείς αγορές.
Εμπράγματα πάγια περιουσιακά στοιχεία (Σημείωση 13)	2.900.000	2.728.111	Επίπεδο 3	Η αξιολόγηση έγινε με την συγκριτική μέθοδο εκτίμησης με βάση τα υφιστάμενα συγκριτικά δεδομένα και λαμβανομένου υπόψη τα φυσικά και νομικά χαρακτηριστικά και βάση της κτηματαγοράς και της οικονομίας γενικά.
Γη (Σημείωση 13&15)	352.000	352.000	Επίπεδο 3	Η αξιολόγηση έγινε με την συγκριτική μέθοδο εκτίμησης με βάση τα υφιστάμενα συγκριτικά δεδομένα και λαμβανομένου υπόψη τα φυσικά και νομικά χαρακτηριστικά και βάση της κτηματαγοράς και της οικονομίας γενικά.

Περιουσιακό στοιχείο του Συγκροτήματος που επιμετρείται στη αναπόσβεστη / δίκαιη αξία σε μη επαναλαμβανόμενη βάση για σκοπούς της αξιολόγησης απομείωσης και γνωστοποίησης.

Ο προσδιορισμός της αναπόσβεστης / δίκαιης αξίας έχει ως εξής:

	2017 Λογιστική αξία €	2017 Δίκαιη αξία €	Επίπεδο ιεραρχίας
Απομείωση εμπορικής εύνοιας (Σημείωση 14 των οικονομικών καταστάσεων)			Επίπεδο 3

28. Σημαντικές Συμβάσεις με Όργανα Διοίκησης

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει συμφωνίες που αφορούν ανάληψη καθηκόντων του κ. Γιαννάκη Κελεπέση ως Εκτελεστικό Πρόεδρο και του κ. Κωνσταντίνου Κάκκουρα ως Διευθύνων Σύμβουλος του Συγκροτήματος. Τα πιο πάνω συμβόλαια και συμφωνίες προνοούν τα πιο κάτω:

- (1) Μισθούς όπως παρουσιάζονται στην σελίδα 5.
- (2) Σε περίπτωση που οι πιο πάνω σύμβουλοι τερματίσουν μονομερώς και εξ'υπαιτιότητας τους τις πιο πάνω συμβάσεις υποχρεούνται να καταβάλουν στην εταιρεία αποζημιώσεις ισάξιες με το διπλάσιο των ετήσιων απολαβών τους.
- (3) Σε περίπτωση που οι πιο πάνω σύμβουλοι τερματίσουν οικειοθελώς τις πιο πάνω συμβάσεις δεσμεύονται ότι για περίοδο τριών ετών μετά τον τερματισμό δεν θα δραστηριοποιηθούν και/ή εμπορεύονται με οποιονδήποτε τρόπο σε εργασίες της ίδιας φύσης και/ή σε ανταγωνιστικές επιχειρήσεις στον τουριστικό τομέα.
- (4) Οι πιο πάνω σύμβουλοι υποχρεούνται να δώσουν γραπτή προειδοποίηση τριών μηνών προς την εταιρεία σε περίπτωση τερματισμού των συμβάσεων.

**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017**

29. Συναλλαγές με τα Όργανα Διοίκησης

Δεν υπάρχουν άλλες συναλλαγές μεταξύ του συγκροτήματος και των οργάνων διοίκησης εκτός από αυτές που αναφέρονται στις σημειώσεις 21 και 28 των οικονομικών καταστάσεων.

30. Ανειλημμένες / ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Το Συγκρότημα και η Εταιρεία

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 υπήρχαν ενδεχόμενες υποχρεώσεις σχετικά με εγγυητικές επιστολές προς τρίτους που εκδόθηκαν από τράπεζες στα πλαίσια των συνήθη εργασιών του Συγκροτήματος ύψους €312.672 (2016: €352.091) για την εταιρεία και €312.672 (2016: €382.091) για το Συγκρότημα που λήγουν σε περίοδο μικρότερη του ενός έτους. Επίσης η εταιρεία παρέχει εγγυήσεις προς τρίτους για μη καθορισμένο ποσό.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 υπήρχαν ανειλημμένες υποχρεώσεις του Συγκροτήματος και της Εταιρείας για τις οποίες δεν έχει γίνει πρόνοια στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με την ενοικίαση γραφείων ως ακολούθως:

	Το Συγκρότημα		Η Εταιρεία	
	2017	2016	2017	2016
	€	€	€	€
Εντός ενός έτους	54.192	60.192	40.560	46.320
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	226.378	233.867	169.850	176.856
Πέραν των πέντε ετών	59.683	65.112	44.701	50.130
	<u>340.253</u>	<u>359.171</u>	<u>255.111</u>	<u>273.306</u>

31. Γεγονότα που συνέβησαν μετά τη λήξη του έτους

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη του έτους, που να έχουν σχέση με την κατάσταση των οικονομικών καταστάσεων.